

ordino 'O

TOPONÍMIA DE LA VALL D'ORDINO

VOLUM 2

LLORTS I EL SERRAT

© Comú d'Ordino

Edita Comú d'Ordino

Coordinació general Lídia Rabassa Areny

Principals col·laboradors Sandra Mas

Disseny i maquetació Laura López Martí

Dipòsit legal AND.541-2016

ISBN 978-99920-3-117-9

PRESENTACIÓ

Com a complement a la publicació del primer volum *Toponímia de la Vall d'Ordino, de La Cortinada, Arans i l'Ensegur*, arriba el segon volum *Llorts i el Serrat*.

Com ja us dèiem en la presentació d'aquell primer volum, la paraula toponímia ve del grec *tópos* "lloc" i *ónoma* "nom" i significa el conjunt de topònims d'un indret, és a dir, els noms dels llocs. Amb l'objectiu que els topònims de la nostra parròquia no quedin en l'oblit, l'any 1996 el Comú d'Ordino va decidir iniciar aquest projecte a llarg termini i amb el segon volum, dedicat a LLorts i el Serrat, s'avança una mica més en aquest treball laboriós i complicat, però imprescindible per conservar una part important de la nostra identitat cultural.

El treball recull la toponímia major i menor del fons de vall, és a dir, terrenys particulars, punts de trobada que comprenen zones comunals (boscós, planells, encreuaments, llocs geogràfics d'interès), hidrònims (rius, fonts, canals), orònims (rocs), i també els topònims referents a edificis (cabanes i altres construccions).

Aquesta recopilació no hauria estat possible sense les aportacions de les persones enquestades sobre el terreny. Han estat de molt interès els comentaris de la gent més gran i per aquest motiu els volem agrair la seva col·laboració, ja que a més d'aportar una preuada informació, ens han explicat històries relacionades amb els topònims de la vida d'antany. Gràcies a aquestes aportacions hem pogut recuperar un llegat cultural de gran valor. I també vull agrair la tasca de l'equip encarregat de confeccionar aquest treball.

Molt complagut, us presento doncs, el segon volum d'aquest estudi de toponímia que completa el primer volum i aporta una valuosa informació sobre la nostra parròquia.

Ordino, novembre de 2016.

J. Àngel Mortés Pons
Cònsol major

SUMARI

INTRODUCCIÓ	
Històric	6
Concepció del volum	6
Les enquestes sobre el terreny	7
Els topònims	
La localització	7
La transcripció	
Mètodes	8
Problemes específics	8
Els informadors	9
La construcció dels topònims	11
CONVENCIONS GRÀFIQUES	
Abreviatures	14
Informadors	14
Pobles	14
Signes usats en la designació d'obres	14
Signes usats en el diccionari	15
Signes usats en les històries	15
Signes usats en la transcripció fonètica	15
TOPÒNIMS DE LLORTS	17
Promúncia	
Definició	
Etimologia i/o històries	
INDEX PER NÚMERO DE LLORTS	64
MAPES CARTOGRÀFICS	67
TOPÒNIMS DEL SERRAT	68
Promúncia	
Definició	
Etimologia i/o històries	

INDEX PER NÚMERO DEL SERRAT	93
MAPES CARTOGRÀFICS	95
TESTIMONIS DEL PASSAT	96
Els animals	100
La casa i les ocupacions domèstiques	102
Els remeis	105
Els mèdis de transport	106
Les indústries	106
Històries	108
Les creences	109
Memòries	110
GLOSSARI	111
BIBLIOGRAFIA	115
INDEX ALFABÈTIC GENERAL DE LLORTS I DEL SERRAT	118
INDEX DE TOPÒNIMS PER RENOMS I NOMS DE CASA DE LLORTS I DEL SERRAT	133

INTRODUCCIÓ

Històric

El Comú d'Ordino decideix al 1996 d'iniciar un estudi per recuperar tots els topònims de la parròquia. Es recull molta informació: enquestes orals, relats Després de moltes vicissituds, al 2008 veu la llum el primer volum *La Cortinada, Arans i l'Ensegur*. Sept anys després, al 2015, es dona un nou impuls al treball, ja que encara es disposa de materials no utilitzats, que permet realitzar el segon volum que avui els mostrem: *Llorts i el Serrat*.

Concepció del volum

Aquest segon volum presenta tots els topònims recollits de Llorts al Serrat. Els presentem de forma gràfica i de forma fonètica. Hem adoptat la forma gràfica en funció de la pronúncia, tal i com ho vam fer per al primer volum. Així quan un topònim presentava trets dialectals interessants els hem reflectit en la grafia. Trobarem doncs topònims en els que la grafia s'adequa amb la normativa, i per d'altres no. Per exemple: *Pardigall* per *Perdigall*; *Ascaubers* per *Escaubers*; *Soliador* per *Soleador*; *Pretell* per *Peretell*; *Aubac* per *Obac* en el topònim *Lo prat de l'Anton dels Aubacs*; *Sedurnet* per *Sedornet*; *Iclesia* per *Esglesia* dins el topònim *Prat de l'Iclesia*; *Rigatell* per *Regatell*; *Rourera* per *Roureda*; *Radona* per *Rodona* dins la terra *Radona*; *Culumí* per *Colomí* etc. D'altra banda, podem trobar pel mateix topònim dues grafies diferents segons la pronúncia dels nostres informadors: *Astarell* o *Astrell* per exemple. Quan la grafia del topònim no implicava problemes de tipus dialectal sinó purament gràfics, hem adoptat la grafia avalada pel Govern andorrà¹: *Serni* en lloc de *Cerni*, à tall d'exemple. Malgrat això, proposem unes grafies quan dubtem tant per topònims com per antropònims com aquests: *Farrer/Farré*, *Solers/Solés*, *Trauquer/Trauqué*, *Escolà/Escolar*. Els hem escrit de la manera següent: *Farrer*, *Solers*, *Trauquer*, *Escolà*.

Els topònims s'han disposat en diccionaris respectivament el de Llorts i el del Serrat. Cada un d'ells va documentat; donem la pronúncia, la definició (o les definicions si escau), l'etimologia dels diferents components del topònim i el número de localització en el mapa. Cada diccionari s'acompanyarà de mapes cartogràfics on es podran localitzar els topònims i identificar mitjançant un número. Al final de cada diccionari figura un índex que relaciona un número amb un topònim.

A més dels topònims, el volum inclou un total de disset etnotextos d'extensió variable que presenten un doble interès: lingüístic i antropològic. Presenten sis temes diferents: els animals, la casa i les ocupacions domèstiques, els remeis, els mèdis de transport, les indústries, històries, les creences i memòries. Indiscutiblement, les narracions fan referència al medi de vida a Andorra, als treballs, als costums, al viscut dels nostres

1 - Veure l'aprovació del Nomenclàtor Oficial d'Andorra: *Nomenclàtor Oficial d'Andorra (13-10-2010) Bopa 60/2010*

informadors I ens permeten apreciar els canvis de la societat andorrana tant a nivell de vida com a nivell de llengua. Per facilitar-ne la lectura hem acompanyat el recull d'històries d'un glossari que aclareix algunes de les formes que hi apareixen i que assenyalen d'un asterisc.

I finalment, clouen el llibre la bibliografia i dos índex alfabètics: un de *general* que facilita la consulta de qualsevol topònim, tant de Llorts com del Serrat, i un per *noms i renoms de casa* que permet cercar de forma molt més específica els terrenys d'un propietari. Tots els topònims van acompanyats de les inicials del lloc de localització així com d'un número de localització.

Les enquestes sobre el terreny

Per elaborar aquest volum no s'han fet noves enquestes. S'ha treballat a partir dels materials ja recollits. Se n'ha fet una transcripció fonètica i repetides audicions. El treball d'escolta i de retranscripció és essencial en aquests tipus d'estudi si es vol recollir i estudiar els trets dialectals de la parla en qüestió.

Segons els objectius fixats, només es van recollir materials corresponents a la toponímia major i menor de fons de vall: terrenys particulars, vials (camins, callisses, sendres i ponts), partides, punts de trobada que comprenen zones comunals (boscos, planells, encreuaments, llocs geogràfics d'interès), hidrònims (rius, fonts, canals) i orònims (rocs, etc.). Entre altres coses era interessant veure com havia evolucionat físicament el territori. Així els topònims d'alta muntanya es van deixar de banda malgrat l'interès que també representaven.

Els topònims

La localització

Tots els topònims no figuraran en els mapes degut a les dificultats de localització o a l'establiment dels límits entre propietats. Hem fet una selecció.

Hem estat particularment atents a les variants que podia tenir un mateix topònim i les hem incloses en el diccionari fent-ne entrades diferents. Es van haver de verificar i confrontar entre els diferents informador per assegurar-se de que no es tractés de topònims diferents. Podem apuntar per Llorts les variants següents: les Buïgues de la Font Roja/les Buïgues de Toni/lo Prat de la Font Roja; Camí Comunal/ Camí de la Mollera/Camí de l'Angonella; la Cultia de Picamal/la Cultia dels Caus de Ferrer; lo Camí dels Pallerills/Camí de l'Ensegur; Camí de l'Aubac/lo Camí Ral del Serrat/ Camí Ramader; la Cultia de l'Isidro/Partida de la Cultia del Vilaró; lo Riu de l'Ensegur/Riu dels Casalassos etc. Pel Serrat podem citar: lo Pradet/ lo Pradet de Fijat/ lo Pradet de la Font de Fijat; Prat del Comú de la Massana/Prat de les truites.

La transcripció

Mètodes

Hem utilitzat dos mètodes de transcripció: un pels topònims i l'altre pels etnotextos.

Els topònims els presentem de forma gràfica i de forma fonètica. Pel que fa la grafia, es planteja el problema de la normalització dels topònims. Com que la perspectiva inicial era de recollir topònims i de fer-ne ressortir els trets dialectals específics, es va decidir de no normalitzar-los ben al contrari, d'apropar la forma escrita a les característiques fonètiques del parlar andorrà. Quan la grafia i la fonia eren idèntiques i que no hi havia cap tret específic a posar en relleu, aleshores els hem transcrit, ben entès, en grafia normalitzada. Referent a la fonia, hem emprat les convencions de l'Alfabet Fonètic Internacional que presentem al final de l'introducció.

Els etnotextos anomenats *Testimonis del passat* apareixen en una forma semifonètica, tal i com ho vam fer per al primer volum. Recordem que és un mig camí entre la fonia i la grafia. El mètode ja ha estat emprat per molts estudiosos². Aquesta perspectiva permet reflectir les característiques fonètiques del parlar. Es per això que en l'introducció al etnotextos, proposem un estudi de les principals característiques dialectals recollides en les narracions seleccionades. La riquesa de la llengua oral es indiscutible quan s'hi mira d'apropar.

Problemes específics

La variació és un fenomen inherent a la llengua. Així doncs els topònims no escapen a aquesta regla. Per poder posar en relleu la variació, hem decidit de mostrar-la tant en les transcripcions fonètiques com en la grafia. Es per això que podem trobar varies formes per un mateix topònim o també polymorfisme fonètic en algun element del topònim. Citem per exemple: *lo Prat del Rossa del Jaumet/Prat del Jaumet/Prat de les Tallades* (SE); *lo Prat de Rufó* o *lo Prat de la Rebollissa* (SE); *Prat Radó de Cuixot* o *lo Pradet del Cuixot* (SE); *Radona per Rodona dins la terra Radona* (LL); *Aubac* per *Obac* en el topònim *Lo Prat de l'Anton dels Aubacs* (LL), etc. Aquestes versions orals són valuoses a l'hora d'estudiar la llengua i permeten analitzar-ne l'evolució.

Un altre problema al qual estem confrontat quan es tracta de grafiar un topònim és el d'establir-ne la grafia. L'etimologia ho pot facilitar però no sempre. De vegades el topònim ha evolucionat tant en el temps que el seu significat ha esdevingut obscur. Aleshores es poden consultar fons diverses: monografies, el cadastre, mapes cartogràfics etc. Els topònims o antropònims següents han posat problemes de grafia:

- topònims: Trauqué/Trauquer (per ex. v. *al Prat del Trauquer* (LL)); Pedassol/Pedaçol (per ex. v. *lo Pedaçol de Cabanes* (LL)); Solés/Solers (per ex. v. *Solers de la Sella* (LL)); Vertigues/Bertigues (per ex. v. les Bertigues/Bartigues (LL)); Escolà/Escolar (per ex. v. *Prat Escolà de Fijat* (LL)).

- antropònims: Farré/Farrer

2 - Joan Veny i Lidia Pons Griera (1998)

- problemes d'etimologia:

En funció de les nostres fons, hem decidit grafiar els topònims o antropònims de la manera següent: Trauquer, Pedaçol, Solers, Bertigues, Escolà, i Farrer. Això no vol dir que no hi pugui haver una possible evolució de les grafies. Per establir-les, cal basar-se en els factors següents: la pronúncia, la normativa ortogràfica, la tradicionalitat i l'etimologia. Establir aquesta última no és evident. De vegades ens hem adonat que existien divergències entre els etimòlegs per a documentar certs topònims. Quan era el cas no hem pres partit i hem proposat etimologies diferents. D'altra banda, hi ha alguns topònims que no hem pogut documentar ja que no els hem trobat en les obres de referència. Estan precedits de la menció 'no documentats'. Per a alguns, hem proposat algunes pistes però no hem anat més enllà, ja que les 'esllavissades' en el terreny de l'etimologia són freqüents i hom pot perdre el camí molt fàcilment. Els topònims són els següents: *la Sucarana* (LL), *el Soleador del Llefa* (LL), *lo Ruixol de més Amont* (LL), *les Bertigues/Bartigues* (LL), *Camí de la Llentiga*, *la Canal Bombal* (LL), *lo Funtornig de Cabanes* (LL), *la Gordia* (LL), *al Prat de Trauquer* (LL), *Prat Escolà de Fijat* i *lo Coll dels Abós* (SE).

Els informadors

Per les enquestes de Llorts i el Serrat es va comptar amb 7 informadors: una dona i 6 homes. Tots ells de la Parròquia. Van ser escollits per les seves competències i per la seva disponibilitat. Es van sol·licitar molt tant a casa seva com sobre el terreny. De bon grat van dedicar del seu temps. Van comprendre que era important i vital de transmetre el seu saber, uns valors, una llengua i la memòria d'una època, a les generacions futures. Malgrat tot el què es va recollir i que ara posem novament a disposició en aquest llibre, pensem que s'haurien de fer més enquestes abans de que no desapareguin tots els nostres padrins. Van participar a les enquestes de Llorts: Adellach Baró Joan, Amadeu Call Hoste, Areny Cabanes Maria, Bonaventura Cadena Martí, Coma Areny Daniel. Per les enquestes del Vilaró es va comptar amb: Mora Canal Isidre. Al Serrat hi van intervenir: Adellach Baró Joan, Areny Cabanes Maria, Bringué Pons Joan i Coma Areny Daniel.

Per a la localització dels topònims en els mapes, hem comptat amb la col·laboració dels informadors següents: Albert Fillet Pons, Bartumeu Cava Torra, Joan Martí Call, Josep Gomà Andrés, Patrocini Simon Martinez i Pere Armengol.

Informació sobre els informadors

Les informacions que aportem són d'ordre general i de llinyatge. Aquest últim element juga un paper important a l'hora d'estudiar la llengua, per això les hem inclòs en les fitxes dels informadors. Per certs informadors disposem de dades personals més complertes per d'altres menys. En tot cas, l'informació bàsica apareix en totes les fitxes. Quan un informador ha desaparegut hem posat el signe « † » davant el seu nom. Així tenim:

† Adellach Baró Joan, de casa Fijat de Llorts, 1930. El seu pare es deia Bonaventura Adellach Andorrà i la seva mare de Cal Sucarà Maria Pilar Baró Font. La seva esposa de cal Cametes de la Cortinada es diu Bonaventura Coma Pons.

† Amadeu Call Hoste, de casa Garrallà de Llorts, 1919. El seu pare es deia Pere Call Armengol i la seva mare de Ballestà, Àngela Hoste Moliné.

Albert Fillet Pons, de Llorts, 1949. El seu pare es deia Francesc Fillet Torres, de Cal Cabanes de Llorts i la seva mare Dolors Pons Gaspà, de Cal Jaume de Llorts.

† Areny Cabanes Maria, de casa Güida d'Arans, va nèixer a cal Duedra, 1914. El seu espòs va nèixer a cal Güida d'Arans.

Bartumeu Cava Torra, de La Seu d'Urgell, 1951. El seu pare es deia Isidre Cava Ballebó, nascut a Ortedó (Catalunya) i la seva mare Carmen es diu Torra Codina, nascuda a Vilanova de Banat (Catalunya). La seva esposa és Mònica Adellach Ambatlle, de Cal Fijat de Llorts.

† Bonaventura Cadena Martí, de casa Colomí de Llorts, 1915. El seu pare es deia Pere Martí Aldosa i la seva mare Teresa Cadena Solsona de Cal Frare d'Anyós. La seva esposa de Galícia es diu Carmen Bouzas Monteagudo.

† Bringué Pons Joan, de casa Felissó d'Ansalonga. El seu pare es deia Pere Bringué Naudí i la seva mare de Cal Cametes, Matilda Pons Gabarra. La seva esposa es deia Rosalia Millat Carrabina.

† Coma Areny Daniel, de casa Rufó de la Cortinada, 1925. El seu pare es deia Jacint Coma Font i la seva mare de Cal Teixido, Serafina Areny Feu. La seva esposa es deia Maria Encarnació Padilla Alonso.

Joan Martí Call, de Llorts, 1949. El seu pare es deia Pere Martí Cadena, de Cal Colomí de Llorts i la seva mare Emilia Call Oste, de Cal Garrallà de Llorts .

Josep Gomà Andrés, d'Anserall, 1952. El seu pare es deia Martí Gomà Ruf, d'Arcs i la seva mare Esperança Andrés, d'Anserall. La seva esposa és Rosa Mora Ambatlle, de Cal Vilaró de Llorts.

† Mora Canal Isidre, de casa Vilaró de Llorts, 1932. El seu pare es deia Andreu Isidre Mora Mas i la seva mare Rosa Canal Ambatlle, d'Ós de Civís. La seva esposa es deia Montserrat Ambatlle Bons, de Ca l'Ampande de Sispony.

Patrocini Simon Martinez, de Chirivel (Almeria), 1943. El seu pare es deia Juan Simon Porcel, de Chirivel, i la seva mare Josefa Martinez Aranz, de Chirivel. La seva esposa es deia Dolors Riba Armengol, de Cal Ton del Jan d'Ordino.

Pere Armengol, d'Arans, 1946. El seu pare es deia Pere Armengol Piguillem, de Cal Güida d'Arans i la seva mare Maria Areny Cabanes, de Cal Duedra de La Cortinada. La seva esposa és Carmen Prats Joanran, nascuda a Puigcercós (Trempl).

La construcció dels topònims

En el primer volum es va analitzar la composició dels topònims d'un punt de vista sintàctic i els vam presentar segons el seu grau de complexitat. Hem fet el mateix amb els topònims de Llorts i del Serrat. Hem constatat que els diferents tipus de construccions de sintagmes nominals (SN) són similars a les del primer volum, malgrat la presència algunes variants específiques. Aquestes presenten un grau superior de complexitat; les indiquem en fons gris.

1. L'estructura de topònim més senzilla és la següent : determinant (Det) i nom (N)

▶	Det	+	N
	la		Cultia (LL)
	Lo		Siscar (LL)
	la		Tremolissa (LL)
	l'		hortell (ES)
	la		Rebollissa (ES)

2. En el segon tipus, el nom és acompanyat d'un adjectiu (Adj) i de vegades pot estar seguit d'un sintagma preposicional (SP) antropònim:

▶	Det	+	N	+	Adj
	la		Font		Roja (LL)
	la		Canal		Fosca (LL)
	lo		Camí		Vell (ES)
	lo		Bony		Radó (ES)

▶	Det	+	N	+	Adj	+	SP (antr.)
	la		Feixa		Llarga		del Fijat (LL)
			Prat		Agre		de Sella (LL)
			Prat		Rodó		de Duedra (LL)
	la		Terra		Radona		de Rufó (ES)
			Prat		Llarg		de Duedra (ES)

▶	(Det)	+	N	+	Adj	+	SP (Nom propi de lloc)
			Camí		Vell		de Sorteny (ES)

3. En el tercer tipus, tenim ja no un adjectiu sinó un sintagma preposicional (SP). Els elements que segueixen la preposició presenten dos tipus de contingut: l'un antropònimic (el nom del propietari del terreny) (**variant a**) i l'altre toponímic (**variant b**). En el primer cas, l'antropònim pot seguir directament la preposició o ser acompanyat de "casa" o "cal". Ho presentem tot seguit:

Variant a

▶	Det	+ N	+ SP (antr.)
	al	Cresp	de Mitxeu (LL)
	ø	Hort	del Peretell (LL)
	ø	Cort	d'Esteve (LL)
	al	Prat	de Batlle (ES)
	la	Cultia	de Rossell (ES)
▶	Det	+ N	+ SP (cal/casa + antr.)
	lo	Prat	de casa de Sella (LL)
	al	Cresp	de cal Colomí (LL)

Variant b

En aquest cas, la precisió toponímica (SP) pot presentar-se de tres maneres:

a- Nom propi de lloc

▶	Det	+ N	+ SP (Nom propi de lloc)
		Riu	de Farreres (LL)
		Camí	de Sedurnet (LL)
	la	Font	d'Encudina (ES)

b- Nom genèric, de complexitat variable, utilitzat com a topònim:

▶	Det	+ N	+ SP (top.)
	lo	Solà	de l'Allau (LL)
	ø	Prat	del Roc (LL)
	la	Terra	de la Mollera (LL)
	lo	Prat	de les Mines (LL)
	lo	Rigatell	de la Font del Grau (LL)
	les	Fonts	de l'Hortell (ES)
	lo	Pont	de la Caubella (ES)
	lo	Pont	de la Farga (ES)

▶	Det	+ N	+ SP (top. + Adj)
	la	Font	de l'Home Mort (LL)
	lo	Prat	de la Font Roja (LL)
	lo	Prat	de la Borda Nova (ES)

▶	Det	+ N	+ SP (top. + Adj)	+ SP (antr.)
		Prats	de la Font Roja	de Toni (LL)
		Prat	de la Borda Nova	de (cal) Duedra (ES)

4. En el darrer tipus de construcció el més complex de descriure, després del nom podem trobar dos o tres sintagmes preposicionals (topònim, antropònim o nom de lloc) combinats de maneres diferents.

- ▶ **Det + N + SP (top.) + SP (antr.)**

les	feixes	del Castell	del Joan Farré (LL)
lo	Prat	de Casa	del Sella (LL)
lo	Prat	de la Querola	del Toni (LL)
	Bony	de la Terra	del Jaume (LL)
lo	Prat	de la Farga	de Rufó (ES)
lo	Pradet	de la Font	de Fijat (ES)

- ▶ **Det + N + SP (top.) + SP (Nom propi de lloc.)**

	Pont	del Riu	de l'Ensegur (LL)
--	------	---------	-------------------

- ▶ **Det + N + SP (antr.) + SP (Nom propi de lloc.)**

la	Terra	del Mitxeu	de Sedornet (LL)
----	-------	------------	------------------

- ▶ **Det + N + SP (antr.) + SP (top.)**

la	Terra	del Mitxeu	de font del Grau (LL)
la	Terra	del Balí	de les Queroles (LL)
la	Terreta	de l'Anton	de Billura (LL)
	Prat	del Colau	dels Horts (LL)
lo	Prat	de l'Anton	de la Solana (LL)
	Prat	de Duedra	de les Subiranes (ES)

- ▶ **Det + N + SP (antr.) + SP (antr.)**

lo	Prat	de Llorenç	del Garallà (LL)
l'	hort	de Vidal	de l'Amadeu (LL)
los	Prats	de Llorenç	del Garallà (ES)

- ▶ **(Det) + N + SP (antr.) + SP (top.) + SP (top.)**

l'	hort	del Pardigall	del Sarrell	dels Planters
----	------	---------------	-------------	---------------

- ▶ **(Det) + N + SP (antr.) + SP (top.) + SP (antr.)**

	Prat	de l'Antonet	del Prat	d'en Torres (LL)
	Terra	del Llefa	del Prat	d'en Torres (LL)
	Terra	del Colau	del Prat	d'en Torres (LL)

- ▶ **(Det) + N +SP (top.) + SP (antr.) + SP (antr.)**

	Terra	del Prat	d'en Torres	del Colomí (LL)
--	-------	----------	-------------	-----------------

Convencions gràfiques

1. Abreviatures

adj.: adjectiu	fr.: francès	pàg.: pàgina
ant.: antic	frànc.: fràncic	prep.: preposició
antr.: antropònim	gall.: gàl.lic	sn.: sintagma
cèlt.: cèltic	germ.: germànic	sp.: sintagma preposicional
der.: derivat	graf.: grafia	td.: tardà
det.: determinant	íd.: ídem (idèntic)	top. : topònim
dial.: dialectal	ll.: llatí	v.: vegeu
dim.: diminutiu	n.: nom	vg.: vulgar
etim.: etimologia	norm.: normalitzat	
f.: femení		

2. Informadors

ac : Amadeu Call Hoste	ja: Joan Adellach Baró
bm : Bonaventura Martí Cadena	jb: Joan Bringué Pons
dc: Daniel Coma Areny	mc: Maria Areny Cabanes
im : Isidre Mora Canal	

3. Pobles

LL: Llorts (Farreres i Salines)	ES: el Serrat
--	----------------------

4. Signes usats en la designació d'obres

(2002)

ALDC Joan Veny, i Lídia Pons i Griera, *Atles lingüístic del domini català. Enotextos del català*

BA Joan Becat, *El bosc Andorrà*

BPP Ànchel Belmonte Ribas, Xavier Planas Batlle i Àurea Ponsa Vidales, *El substrat preromà en la toponímia relacionada amb inestabilitats de vessant en l'àmbit geogràfic nord-oriental de la Península Ibèrica i zones properes lut-/lit-, lurr/lorr, lurte/lorte, lort/lòrdia/lòria/oriosos, ortó(n)/artó(n)/ortell/artell/certés, ortone/ortonedada/redort, sort/sorteny* (2008)

C10 Joan Coromines, *Onomasticon cataloniae* (1989-1997)

C20 Joan Coromines, *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* (1980-2001)

C30 Joan Coromines, *Estudis de toponímia catalana* (1965-1970)

DEA Valls Oliva Alvar, *Diccionari enciclopèdic d'Andorra* (2006)

D. IEC Institut d'Estudis Catalans, *Diccionari de la llengua catalana* (1995 i 2007)

- DCVB** Antoni M. Alcover, Francesc de B. Moll, *Diccionari català-valencià-balear* (1926-1962)
- DE** Jordi Bruguera, *Diccionari etimològic* (1996)
- EM** Enric Moreu-Rey, *Els nostres noms de lloc* (1982, 2a ed. 1999)
- GDC** Enciclopèdia Catalana, *Gran diccionari de la llengua catalana* (1998)
- GPNA** Conselleria d'Agricultura i Patrimoni Natural, *Guia del patrimoni natural d'Andorra* (1990)
- GPR** Carles Gascón Chopo, Xavier Planas Batlle i Xavier Rull Muruzàbal “ La fisiografia en el estudio de topónimos prerromanos. El caso de las laderas inestables en Andorra (Pirineos Orientales) y zonas próximas” (2013)
- GR** Antoni Griera, *Tresor de la llengua* (1935-1947)
- MA** Manuel Anglada, *Arrels d'Andorra* (1993)
- MR** Manel Riera, *La llengua catalana a Andorra (1992) oriental* (1998)
- PP** Xavier Planas Batlle i Àurea Ponsa Vidales, *Etimologia de la toponímia andorrana relacionada amb riscos geològics naturals* (2008)
- TP** Joan Moran, Mar Batlle, Josep A. Rabella, *Topònims catalans. Etimologia i pronúncia*
- VA** Montserrat Badia, Rosabel Ganyet i Sergi Pérez, *Vocabulari d'Andorra* (1992)

5. Signes usats en el diccionari

Els topònims del diccionari van seguits d'un número i/o d'una especificació entre parèntesis. En aquesta especificació podem tenir dos tipus d'informació:

- 1- Una que afegim nosaltres **en lletra normal** que correspon sovint al nom del propietari de la terra, camp, etc.
- 2- Una altra versió del topònim **en lletra cursiva** que apareix a posteriori.

6. Signes usats en les històries

[] : Aclariments afegits al text per facilitar-ne la comprensió

[...] : Elements (mot, fragment d'una frase, etc.) no transcrits

... : Indiquen una pausa realitzada per l'informador

(?) : No s'entén el que diu l'informador

*: Remissió a una forma del glossari final

7. Signes usats en els índexs

~ : Remissió a la primera paraula de l'entrada

8. Signes usats en la transcripció fonètica

i vocal tancada anterior; ex: *camí*

e vocal semitancada anterior; ex: *lloser*

E vocal semioberta anterior; ex: *Riambert*

a vocal oberta central; ex: *solà*

ə vocal mitjana central; ex: *llisa* (en algun informador)

O vocal semioberta posterior; ex: *pont*

- o vocal semitancada posterior; ex: *Rufó, tossal*
- u vocal tancada posterior; ex: *Duedra*
- p oclusiva oral bilabial sorda; ex: *pasturer*
- b oclusiva oral bilabial sonora; ex: *boiga*
- t oclusiva oral apicodental sorda; ex: *portell*
- d oclusiva oral apicodental sonora; ex: *prat de la Font*
- k oclusiva oral dorsovelar sorda; ex: *cremat, camp*
- g oclusiva oral dorsovelar sonora; ex: *graell*
- B aproximant bilabial sonora; ex: *barrer* (precedit per una paraula acabada en vocal)
- D aproximant apicodental sonora; ex: *prada*
- j aproximant dorsopalatal sonora; ex: *puiet*
- V aproximant dorsovelar sonora; ex: *Agustí*
- w aproximant bilabiodorsovelar sonora; ex: *aubac, riu*
- f fricativa labiodental sorda; ex: *font*
- s fricativa apicoalveolar sorda; ex: *ceró*
- z fricativa apicoalveolar sonora; ex: *cloxa*
- Z fricativa laminoalveolopalatal sonora; ex: *Jepulí, roges*
- S fricativa laminoalveolopalatal sorda; ex: *peixera, feixa*
- ts africada apicoalveolar sorda; ex: *Llorts*
- dz africada apicoalveolar sonora; ex: *dotze*
- tS africada laminoalveolopalatal sorda; ex: *funtornig, Galotxa*
- dZ africada laminoalveolopalatal sonora; ex: *metge*
- m oclusiva nasal bilabial sorda; ex: *Martí*
- n oclusiva nasal apicoalveolar sonora; ex: *cantí*
- oclusiva nasal dorsopalatal sonora; ex: *bony*
- N oclusiva nasal dorsovelar sonora; ex: *aubencs, bringuera*
- l lateral apicoalveolar velaritzada sonora i lateral apicoalveolar; ex: *canal, Colau*
- ‘ lateral dorsopalatal sonora; ex: *llisa*
- r vibrant apicoalveolar sonora; ex: *terra*
- | bategant apicoalveolar sonora; ex: *bedre*
- ” accent principal
- : allargament d’un so

TOPÒNIMS DE LLORTS

Els números o les lletres que segueixen els topònims remetent als mapes cartogràfics i als índex específics de cada poble. Aquells que no tenen número o lletra no estan localitzats.

◆ **Aiguarrebre de Call:**

Aiguarrebre, forma aglutinada del mot comú *aigua*, en el sentit de ‘font’, ‘rierol’ o ‘riu’, i de l’adjectiu *rebre* que significa ‘ràpid’. Son corrents d’aigua ràpida o fonts que brollen amb molta força. Prové del ll. *repidu variant de RAPIDUS. (C10)

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ancodina:**

[anku’Dina] bm.

Ancodina, derivat de ‘codina’ amb element anteposat ‘en’. «*La codina* frueix d’accepcions diferents, [...] (capa de terra molt dura, com llosa, crosta rocosa, cap de roca, clot no gaire marcat en la roca, etc.) i ha originat *Les Codines*, [...]» (EM). « ‘roca a flor de terra’, d’origen incert, probablement d’una base preromana indoeuropea *KOTEINA, llatinitzada *KOTINA». (DE)

◆ **Arenys de l’Anton, los: 181**

Arenys, són terrenys en els quals hi ha sorra o arena. [Areny] probablement d’un adj. LL. vg. *ARĒNĒUS, -A, -UM, der. de ARENA ‘Arena’, substantivat, o, també, der. en cat. del mateix mot arena, *areneny, amb el sufix -eny, de rendiment reduït [...]. (DE)

de l’Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Arenys del Barbet, los: 183**

[lozarepzd̪elβar’βet] bm.

Arenys, v. *los Arenys de l’Anton*

del Barbet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers, als/ø :**

[alzaskaw’βes], [askaw’βes] bm.

Ascaubers, “segons Alcover-Moll (1993), una *cauba* és una *balma*, *caïllar* és ‘brescar-se el pa, fer-s’hi forats’. En Coromines (1980-2001) trobem que *cau* prové del llatí CAVUS ‘buit’. [...] A Andorra trobem aquestes formes arcaïques fossilitzades, per exemple en topònims com [...] els Caubets (a Xixerella), els Escaubers (a Llorts) i les Escaubelles (a la carretera de Nagol); Aquests dos darrers topònims coincideixen amb tarteres de grans blocs i colluvions associats als grans moviments de vessant dels Escaubers i de Certés, que probablement presentaven cavitats, ‘caus’ o petites cavernes’ “. (PP)

◆ **Ascaubers de Call, als:**

[alzaskawβezde’kaʎ] bm.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers de Sella, als:**

[alzaskawβezde’selʎa] ja.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

de Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers del Jaume, los:**

[lozaskawbezde’ldzawme] ja.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers del Llefa: 92**

[askawβezðel'ʎɛfa] bm.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

del Llefa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers del Miquelet, de Call, del Cabanes, als:**

[alzaskawβezðelmike'let]; [de'kaʎ];

[delka'βanes] ja.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

del Miquelet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Ascaubers del Pardigall, los: 99**

[lozaskawβezðepardi'ɣaʎ] ja.

Ascaubers, v. *als Ascaubers*

del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Aubagueta del Cabanes, l': 114**

[lawβayeta ðel kaβanes] bm.

Aubagueta, designa la part ombrívola de la muntanya. Dim. de Obac. «Del ll. OPĀCUS, -A -UM 'opac, fosc'«. (DE)

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Aubagueta del/de Llefa, l': 115**

[lawβayetaðel'ʎɛfa], [lawβayeta ðe'ʎɛfa] bm

Aubagueta, v. *l'Aubagueta del Cabanes*

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Llefa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Aubagueta del Pardigall, l':132**

[lawβayetaðelpardi'ɣaʎ] bm.

Aubagueta, v. *l'Aubagueta del Cabanes*

del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer, al:**

[alβa're] bm.

Barrer, «Andana que serveix de porta a la pleta» (MA); «posador per l'aviram» (MR).

Der. de barra «s. XIII, d'origen preromà, però d'etimologia incerta, probablement anterior al cèltic i al protogermànic». (DE)

◆ **Barrer de Cal Miquelet, lo:**

[loβareðekalmike'let] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

de Cal Miquelet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer de Cal/de Quico, lo: 110**

[loβareðekal'kiko], [loβareðel'kiko] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

de Cal Quico, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer de l'Amadeu (del Garrallà), lo:**

[loβareðelma'ðew (ðel ɣaraʎa)] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

de l'Amadeu, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer de la Sella, lo/al:**

[loβareðela'seʎa], [alβareðela'seʎa] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

de la Sella o del Sella ?: *ambigüitat*.

del Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o

passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de la Sella, “Hi ha als països catalans algun topònim *sella*, escrit antigament *Cela*. Apareix aquí ja al 1176, com a edifici habitat. Podia haver estat una celda, ja fos en el sentit de graner, o petit magatzem de farina, ja que es troba arran de les moles o molins. O també podia ser indret de vigilància d'aquestes instal·lacions. [...] Del llatí *cella*, amb el significat de «cèl·la» o «santuari», «rebot», «magatzem», «graner»” (MA)

◆ **Barrer del Balí ø/lo: 111**

[βareðelba'li], [loβareðelba'li] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer del Colau, lo: 107**

[loβareðelko'law] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer del Fijat, al: 105**

[alβareðelfi'zat] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer del Miqualet, al:**

[alβareðelmike'let] bm.

Barrer, v. *al Barrer*

del Miqualet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer del Sella, al: 112**

[alβareðel'seɫa]

Barrer, v. *al Barrer*

del Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrer Xic de Baix del Fijat, lo:**

[loβaretʃikdeβaʃdelfi'zat] ja.

Barrer, v. *al Barrer*

Xic, significa « petit ».

de Baix, ens indica la situació ; designa la part baixa d'un indret comparat a un altre.

del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barrers, los:**

[lozβa'eres] ja.

Barrers, pl. de *Barrer*. v. *al Barrer*

◆ **Barrers del Garrallà, los: 104**

Barrers, pl. de *Barrer*. v. *al Barrer*

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barricó de Garrallà: 137**

Barricó, Segons Coromines (C10) es pot tractar “del barral que es posa a les fons i degotissos per servir l'aigua”. El DCVB diu per *Barricó*: “del mateix origen que barral i barril; derivat d'una forma barrica, existent en provençal i en castellà”. Zona que fa pensar per la seva forma en un barricó.

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Barricó de Toni: 140**

Barricó, v. *Barricó de Garrallà*

del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Beçosa, la:**

[laβe'soza] ja; [laβe'soza] bm.

Beçosa, topònim dialectal derivat de « beç ». Indica un conjunt de beços («bedoll»).

◆ **Bertigues/Bartigues, les: 126**

[lezβer'tiγes]/ [lezβarti'γes] bm.

Bertigues/Bartigues, no documentat.

◆ **Bertigues del Toni, les:**

[lezβertiγezdel'toni] bm.

Bertigues, v. *les Bertigues/Bartigues*

del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Billura de Call: 78**

Billura, «Així mateix, a la part alta del con de dejecció del riu de l'Angonella, i just per sobre el nucli de Llorts, hem trobat el topònim *Billura*, que podria presentar també una arrel preromana *lurte/lurta* i que tindria la seva traducció al català en *vilorda* (Coromines, 1980-2001) en el sentit de lloc on s'acumula sediment i brancatge ocasionat per un desbordament d'un riu.» (*BPP*); «De *LURIDUS* derivaria el término *vilorda* 'ramas y lodo acumulado por el desbordamiento de un río o un torrente' y quizás, mediante hibridación con *lurte*, el topónimo *Billura* en Llorts (Andorra) en un sentido de acumulación de barro y ramas producido por un desbordamiento de un río. Esta semejanza podría haber causado su confusión o permitido su cruce, pasando a designar también objetos o lugares resbaladizos, fangosos, oscuros. De hecho, no sería tan casual, ya que la raíz prevasca de *lurr/lorr* (**l*□*te*/**l*□*ta*/**l*□*tu*/**lite*) adquiere también en determinados dialectos el significado de 'caverna', 'gruta' o 'lugar cóncavo'. « (*GPR*)

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Billura de Fijat:**

[βiʎuraðefi'ʒat] bm.

Billura, v. *Billura de Call*

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Billura de l'Anton: 77**

Billura, v. *Billura de Call*

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Boïga del Cresp de Gené, la: 1**

Boïga, 1. "Contracte agrícola regit pels usos i costums que consisteix a cedir en ús un tros de bosc per dedicar-lo al conreu emprant com a adob els boïcs. 2. Terres comunals que es concedeixen a particulars, sovint per un any

renovable, amb l'obligació de conrear-les" (VA). "Feix de llenya i brossa cobert de terra, al qual peguen foc i el deixen cremar sense flama per escampar després la terra i cendres com a femada". (DCVB)

Cresp, "Que forma ondes petites, arrissat. En toponímia s'aplica als perfils rocosos que prenen aquesta forma, 'arrissat en ondes molt petites'." (MA). Del «ll. *CRISPUS*, -A, -UM, íd». (DE)

de Gené, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Boïga del Roca: 36**

Boïga, v. *la Boïga del Cresp de Gené*

del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony de Miquelet de Plana de Duedra:**

[boɲðemikeletðeplanaðu'eðra] bm.

Bony, protuberància que sobresurt del paisatge de l'entorn. L'etimologia és «d'origen incert, possiblement preromà, resultat de l'encreuament d'una arrel protohispanica, *BUNNO-* 'protuberància', i una altra d'indoeuropea, *MONNIO-* 'coll, turó'». (DE) *de Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Plana, «paratge planer, sense desnivell. Der. de *pla*, del «ll. *PLANUS*, -A, -UM, íd». (DE). «Emprat en regions de relleu més o menys accidentat». (MR) «Dintre aquesta menció hi trobem *Planada*, *Planades*, *Planassa*. El terreny andorrà és fet de plans inclinats amb poca superfície realment plana.» (MA)

de Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony(s) de/del Peretell, lo/los: 29**

[loβoɲðepere'teʎ], [lozβoɲzðepere'teʎ] bm.

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

de Peretell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony de Saulet, lo:**

[loβoɾɲəsaw'let] bm.

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

de Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony de la Terra del Jaume:**

[βoɾɲelateradel'dzawme] ac.

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Terra, “És terme força estes a Andorra per a referir-se a una partida, o encontrada petita tant si és conreada com si no és” (MA). Prové del “II.TÈRRA” (DE).

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony del Roc, lo: 30**

[loβoɾɲedel'rək] bm.

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony del Roc de Plana Duedra:**

[βoɾɲdelrəkðeplanaðu'edra] bm.

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bony del Saulet: 123**

Bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

del Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Borda de Farreres, la:**

[laβoɾɲaðefareres] ja.

Borda, apellatiu pirinenc que fa referència a la casa de muntanya que feien servir les famílies per viure-hi quan la clemència del temps i el treball del camp ho permetia. S'hi podien guardar l'herba, les eines i el bestiar. D'origen incert, però probablement preromà, possiblement relacionat amb borda, nom de mates com el siscall o la boga, usades sovint per cobrir cabanes (DE).

de Farreres, nom de lloc que deriva de «ferro». Prové del ll. FERRARIA que designa la 'mina de ferro'.(C10 ; TP ; EM)

◆ **Borda de Puntal, la:**

[laβoɾɲaðepun'tal] bm.

Borda, v. *la Borda de Farreres*

Puntal, segons Enric Moreu-Rey (EM) «[...] Tots aquest vocables o expressions designen la part més enlairada d'una muntanya, quasi sempre amb el concepte suplementari de primesa, d'agudeses, de rocam airós i acabat en puntxa, com ho reflecteixen ben gràficament les metàfores emprades (agulla, aguda, pic, punta). El sentit varia, certament segons les comarques».

◆ **Borda de Pal (nom d'abans)/Prada de Molines (nom d'ara): 182**

Borda, v. *la Borda de Farreres*

de Pal, terme que pot conduir a una certa ambigüitat. 1- Pot referir-se a un determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). 2- o bé pot designar «un objecte real (pal, o pedra dreta), que de sempre ha assenyalat el camí i el coll d'alta muntanya; o cal admetre una molt antiga arrel «pal» amb el significat de «coll» o «pas» (o, més difícilment, l'arrel «pand» transformada)» (EM)

◆ **Borda de Rossell, la:**

[laβoɾɲaðelrɔ'seʎ] ja.

Borda, v. *la Borda de Farreres*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Borda de l'Ausany del Muixó, la:**
[laβɔɾðadawzandelmuj'ʃo] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres*
Ausany, v. l'*Ausany del Muixó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda de les Salines, la :**
[laβɔɾðadelesa'lines] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres*
Salines, «designa el lloc on es distribuïa els sacs o fardells de sal per portar-la d'aquest indret als Assaladors, on es disposava la sal estesa damunt de rocs o pedres planes, perquè la llepi el bestiar quan és a la peixena. Del llatí salina, mateix significat.» (MA)
- ◆ **Borda del Buno, la:**
[laβɔɾðadel'buno] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Buno*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda del Duedra, la:**
[laβɔɾðadelðu'eðra] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda del Patró, la:**
[laβɔɾðadelpa'tro] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Patró*, segons Coromines (C10) «tots aquest noms [el Patró, llavador i font del Patró, es Patró-Empatró..] han de venir per via mossàrab de PETRŌNEM 'pedró', 'peiró' [...]. Moreu Rey escriu: «En el topònim *El Pedró* reconeixem sovint l'existència del pedestal d'una creu, la pedra des d'on es beneeix o beneïa el terme: *El Pedró*, o *Patró*, o *Lo Peiró*, segons les comarques»
- ◆ **Borda del Roca, la:**
[laβɔɾðadel'rɔka] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda del Sella, la:**
[laβɔɾðadel'seɫa] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda i Camps de Sella: 51**
Borda, v. *la Borda de Farreres*
Camps, pl. de *Camp*. *Camp* «espai de terra plana destinat a cultiu de sembradura o d'arbres fruiters» (DCVB; MA). Prové del «ll. CAMPUS.» (DE)
de Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda del Toni, la:**
[laβɔɾðadel'tɔni] bm.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda del Vilaró, la:**
[laβɔɾðadelbila'ro] ja.
Borda, v. *la Borda de Farreres del Vilaró*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Borda Rossell del Vilaró:**
Borda, v. *la Borda de Farreres de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Vilaró, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Bordes de l'Astrell, les:**
[lezbɔɾdezdelastreɫ]
Bordes, v. *la Borda de Farreres de l'Astrell*, «D'altra banda, apuntem una possible evolució del topònim Hortell cap a Astrell, Sartells i Certés gràcies a les característiques geomorfològiques dels indrets anomenats així que hem localitzat al Principat d'Andorra: Prats de l'Astrell (associat al gran moviment dels Escaubers de Llorts), [...], riu, cap i bosc de l'Astrell

(a Segudet), els Astrell (sobre el pla d'Engolasters), coll de l'Astrell i canal dels Astrells (a Perafita) [...]» (PP)

◆ **Bordes de les Salines, les :**

[lezβɔrðezdelesa'lines] bm.

Bordes, pl. de *Borda*. v. *la Borda de Farreres Salines*, v. *la Borda de les Salines*

◆ **Bordes del Serrat, les :**

[lezβɔrðezðelse'rat] bm.

Bordes, pl. de *Borda*. v. *la Borda de Farreres Serrat*, «lloc d'habitatge fix, més aviat recent. El Dr. Fiter i Rossell, en el Manual Digest (1748) esmenta Caseries o Granges del Serrat. És un apellatiu del llatí serra, mateix significat romanitzat» (MA)

◆ **Bosc de la Mollera de l'Anton:**

Bosc, extensió poblada d'arbres i vegetació silvestre. «[...] Aquests boscos, a la part solana, eren sempre pasturats; a fora del període de les estives, llurs sotaboscors nodrien els ramats ovins i el cabrum que no transhumaven. Les vaques anaven més aviat a les obagues o a les prades. [...] Els boscos tenien doncs un paper important en la vida pastoral d'abans [...]» (BA). D'origen preromà «BOSKO». (DE)

Mollera, “rep aquest nom un paratge aplevat sovint empapat d'aigua.[...] Es coneixen també amb el nom de *patamolls* i de FANGOT.” (MA) “del ll. MÖLLIS ‘tou, flexible, suau’” (DE)

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Bosc del Castell : K'**

Bosc, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

Castell, pot fer referència a una « ‘pedra-roca-roca fortificada’ ». (MR) D'altra banda, Manel Anglada (MA) afirma la presència de tres castells registrats a Andorra. I diu que *Castell* prové del ll. *Castellu*, diminutiu de *castrum*.

◆ **Bosc del Vilar :**

Bosc, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

Vilar, Manel Anglada atesta *el Vilar* en lloc *del Vilaró* per Ordino. També apareix *el Vilar* a Canillo; A Encamp, hi ha els *Vilars* i *el*

Vilaró. “A causa de trobar-se un poc allunyat de la vila cap a la parròquia d'Ordino, també aquest Vilar, ha pogut sobreviure l'embat dels segles durant 816 anys. Rares deuen ser les Valls pirinenques que com la d'Andorra puguin atestar demanera fidedigna un arrelament a la *casa* i al *terrer*, tan considerable. [Ve] del llatí tardà *villare*, «vila petita», mateix significat. Derivat de *villa*, llatí.” (MA) Coromines (C10) recull *el Vilar* a Engordany, Canillo i a Ordino.

◆ **Bosc dels Pallerils : p**

Bosc, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

Pallerils, derivat de *Palla*. «Evocador de les feines agrícoles» (MR). Segons Joan Coromines (C10) els derivats poden no venir «directament de la idea de «paller, gran munt de palla adjacent a un mas, a una era», sinó de roques grans i vistents comparades amb la forma d'un paller.»

◆ **Bosc dels Roures : m**

Bosc, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

Roures, varietat d'arbre present a Andorra.

◆ **Brossós, al:**

[albro'sos] ja.

Brossós, «acumulatiu de Brossa. Dit d'un indret de metabosc espès, de terreny difícil i escabrós. Aquesta comarca té aquestes característiques en mesura considerables.

Ja hem dit que *Brossa* és etimologia desconeguda». (MA); *Brossa*: « ‘despelles de vegetals escampats’, d'origen incert, segurament preromà, potser d'una base BRO(C) CIA, der. Del cèlt. VROICO- ‘bruc’ ». (DE)

◆ **Brossós del Colau, del Miquelet, del Buida:**

[βrosozdelko'law/ðelmike'let/ðelβujða] bm.

Brossós, v. *al Brossós*

del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *del Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *del Buida*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Brossós del Duedra :**
[βrosozdeldu'eðra] bm.
Brossós, v. *al Brossós del Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Brossós del Mitxeu :**
[βrosozdelmi'tʃew] bm.
Brossós, v. *al Brossós del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïga del Balí: 149**
[laβuiɣadel'serni] bm.
Buïga,»1. Contracte agrícola regit pels usos i costums que consisteix a cedir en ús un tros de bosc per dedicarlo al conreu emprant com a adob els boïcs. 2. Terres comunals que es concedeixen a particulars, sovint per un any renovable, amb l'obligació de conrear-les» (VA). «Feix de llenya i brossa cobert de terra, al qual peguen foc i el deixen cremar sense flama per escampar després la terra i cendres com a femada». (DCVB) L'etimologia és incerta. Tant trobem que es «d'origen preromà, probablement cèltic, de l'arrel BOUD- 'guanyar, conquerir'» (DE; C) com que prové «del gal·l. *bodīca, guaret, que te representants en nombroses formes franceses i provençals (cf. Wartburg FEW, I, 424, i J. Hubschmid en ELH, I, 139).» (DCVB).
del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïga del Roca: 151**
[laβuiɣadel'serni] bm.
Buïga, v. *la Buïga del Balí del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïga del Serni, la: 150**
[laβuiɣadel'serni] bm.
Buïga, v. *la Buïga del Balí del Serni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïga del Serni de Cort d'Esteve, la:**
[laβuiɣadel'serniðekorðes'teve] bm.
Buïga, v. *la Buïga del Balí del Serni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Cort, «si de vegades “cort” ha posseït un sentit vial, o també, més modernament, ha designat una dependència de l'edifici principal (els estables, per exemple), sembla que també serví, en alguns casos arcaics, per a incloure el sentit total de l'edifici mateix o del domini rural en tota la seva extensió.
d'Esteve, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïgues de Mitxeu, les (o lo Prat de la Font Roja): 155**
[lezβuiɣezdemi'tʃew] ja.
Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Balí de Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Boïgues de Roca: 147**
Boïgues, pl. de *Boïga*. v. *la Buïga del Balí de Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïgues de Toni, les (o les Buïgues de la Font Roja/o lo Prat de la Font Roja):**
[lezβuiɣezðe'toni] ja.
Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Balí de Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Buïgues de l'Antonet, del Pardigall, les:**
[lezβuiɣezðelanto'net]; [ðelparði'ɣaʎ] ja.
Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Balí de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Buïgues de la Font Roja, les** (*o les Buïgues de Toni, o lo Prat de la Font Roja*):

[lezβuiγezðelafɔn'rɔʒa] ja.

Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Bali*

Font, «indret on l'aigua subterrània brolla o surt a la superfície de la terra» (DGC). Prové del

«ll. FONS, FŎNTIS». (DE)

Roja, adjectiu de color que indica la presència de ferro o el color vermell de la terra. «Del ll. vg. *RUIU, ll. cl. RŪBEUS, -A, -UM 'vermellós' der. De *ruber*, -bra, -brum, 'vermell' .» (DE)

◆ **Buïgues del Quico, les: 148**

[lezβuiγezðelkikod'e'kɔrts] ja, [lezβuiγezðel'kiko] bm.

Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Bali*

del Quico, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Buïgueta d'Oliga del Colau: 158**

[βuiγetaðɔliγaðelko'lau] bm.

Buïgueta, dim. de *Buïga*. v. *la Buïga del Bali d'Oliga*, potser per *Oliva*?

del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Buïguetes de/del Sella, les: 40**

[lezβuiγetezðe'seʎa] ac ; [lezβuiγezðel'seʎa]

ja; [lezβuiγetezðel'seʎa]/

[lezβuiγetezðe'seʎa] bm.

Buïguetes, dim. f. pl. de boïgues. v. *la Buïga del Bali*

◆ **Camí Comunal** (*o Camí de la Mollera o Camí de l'Angonella*): **R**

Camí, sender que permet transitar d'un indret a un altre. S'anomena camí ral el que comunica les poblacions principals. El

camí ramader és aquell emprat pels ramats i generalment uneix els peixius d'estiu amb els d'hivern. Prové «del ll. vg. CAMMĪNUS, d'origen celt.» (DE)

Comunal, que pertany al Comú.

◆ **Camí Ral del Serrat, lo** (*o Camí Ramader*): **X**

[lokamiraldelse'rat] im.

Camí, v. *Camí Comunal*

Ral, «reial, només en l'expressió *camí ral*.» (GDC) «camí públic, el més important abans de la construcció de les carreteres, utilitzat per a les comunicacions generals i de més trànsit» (GDC)

del Serrat, «lloc d'habitatge fix, més aviat recent. El Dr. Fiter i Rossell, en el Manual Digest (1748) esmenta Caseries o Granges del Serrat. És un apellatiu del llatí serra, mateix significat romanitzat» (MA)

◆ **Camí Ramader** (*o lo Camí Ral del Serrat*): **X**

Camí, v. *Camí Comunal*

Ramader, «camí seguit de manera exclusiva pel bestiar transhumant en el desplaçament pendular i periòdic per tal d'aprofitar les pastures naturals.» (GDC)

◆ **Camí Vell :**

[kami'βeʎ] bm.

Camí, v. *Camí Comunal*

Vell, en el sentit de *camí antic*

◆ **Camí Vell del Serrat:**

[kamiβeʎðelse'rat] bm.

Camí, v. *Camí Comunal*

Vell, v. *Camí Vell*

del Serrat, v. *lo Camí Ral del Serrat*

◆ **Camí de Comaubaga, V**

Camí, v. *Camí Comunal*

Comaubaga, aglutinació de *Coma* i *Obaga*.

Coma: «depressió més o menys pregona i planera en terreny de muntanya» (DCVB). «La coma es diferencia del clot, perquè aquella sol tenir una superfície suau, poc trencada, amb pasturatge. [...] A les Valls d'Andorra n'hi ha una gran varietat: la Coma, Coma

Bella, Coma dels Llops, Coma Pedrosa; La Comella, les Comes, Comelletes, Comellot i els compostos: Comallempa, Comangerra « (MA). «Depressió sense desnivells massa marcats, una petita vall ampla» (EM). Prové del «ll. CUMBA VALL, del cèlt. CŪMBOŠ CŌNCAU» (DE).

Obaga: zona de la muntanya on no toca gaire el sol. «ll. OPACUS, -A, -UM 'opac, fosc' «. (DE)

◆ **Camí de Cort d'Esteve: O**

Camí, v. *Camí Comunal*

Cort, v. *la Buïga del Serni de Cort d'Esteve d'Esteve*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Camí de Plana de Fels: P”**

[kamiðeplanade'fels] bm.

Camí, v. *Camí Comunal*

de Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

de Fels, segons el DCVB podria significar 'fidels' o 'Fèlix' en el topònim *Castelldefels*. Coromines (C10) descarta l'interpretació 'Fèlix'.

◆ **Camí de Prat d'En Torres: Q**

[kamiðepradden'tores] bm.

Camí, v. *Camí Comunal*

Prat, «terreny en el qual hom deixa créixer herba per la pastura del bestiar o per farratge.» (GDC) Prové del «ll. PRATUM». (DE)

d'En Torres, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Camí de Sedurnet/Sidurnet: K**

[kamiðeseður'net] bm, [kamiðesiður'net] im.

Camí, v. *Camí Comunal*

de Sedurnet/Sidurnet, segons Coromines (C10) derivat de *Sadorn*. *Sadorn* és «una herba de les altes muntanyes pirinenques (DECat VII, 573-4) que hi fa unes espigues, com un cereal [...]. Sedornet és un col·lectiu en -ETUM; és el nom d'un planell a gran altura, on hi ha un grup de bordes. te. Ordino, a la dr. de la Valira del Nord, entre Llorts i Arans [...].»

◆ **Camí de l'Aiguarrebre: P'**

Camí, v. *Camí Comunal*

Aiguarrebre, aquest topònim fa part «dels noms de lloc que designen corrents d'aigua i aspectes variats de l'acció de l'aigua [...]» (MR) format de *Aigua* i *Rebre*. *Aigua* significa 'riu' (MR), (C10) i *rebre* del llatí **repidu*, deformació de *rapidu* 'ràpid'. (C10)

◆ **Camí de l'Angonella (o Camí de la Mollera): R**

[kamiðelanɣo'neʎa] ja,

Camí, v. *Camí Comunal*

Angonella, «damunt de Llorts hi serpenteja l'estreta vall amb el seu riu, com si fos una serp. Segons Coromines, ETC, II, 25, el nom pot venir del llatí *anguis*, declinat vulgarment *anguis, anguinis*. Pel nostre compte, hi veiem el radical -gona-, retrobat en la Gonarda. És a la mateixa parròquia, que ja coneixem ben proveïda de topònims íbers-bascos. **Gona** és un nom comú basc que vol dir “falda”. En català antic, era una peça de roba similar. Aplicant-lo a l'Angonella, fóra un diminutiu amb el sufix -ella, (de fet la falda de la vall és molt estreta) i el determinant *in*, convertit en *en*, prou abundant en la toponímia andorrana (amb funció actual de *a*), prefixat, al topònim.»

◆ **Camí de l'Aubac : O'**

Camí, v. *Camí Comunal*

Aubac, “Com a determinatiu geogràfic que indica la vessant més ombrívola d'una muntanya. Prové del “ll. OPĀCUS, -A, -UM 'opac, fosc' “. (DE)

◆ **Camí de l'Ensegur (o lo Camí dels Pallerills): K'**

Camí, v. *Camí Comunal*

Ensegur, “Segons Coromines podria venir del celta **segodunum**, que fóra la base de *segun*. Sembla, però, més defensable la hipòtesi d'un adjectiu llatí *securu*, “segur”. Amb la significació de refugi, donat el terreny aspre, la facilitat d'amagar-se en els rodals del lloc, i la cresta de casamanya, mirador excepcional. Mirant tota la partida d'Ensegur, des de Casamanya, produeix la sensació d'una fondalada aspra i abrupta: si

aquest fós el significat de [En]segur, hauríem de cercar l'ètim en el terme ibèric *sakin* “profunditat”, corroborat pel biscaí **sakon**, i **sahún** al Pirineu d'Osca (Aragó) amb aquesta mateixa significació. [...] Els noms **sakun** i/o **sakon**, poden haver donat el llatí *seguru*, sense objecció. En el sentit, també, de “lloc inaccessible”. “

- ◆ **Camí de la Font del Grau** (*o Camí de les Bertigues o Camí dels Ascaubers*): **T**
Camí, v. *Camí Comunal*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, és un apel·latiu relacionat amb els termes de vies de comunicació, designa un pas, un camí esglaonat. Prové del «ll. GRADUS,-ŪS, íd., der. de GRADI ‘caminar’.» (DE)
- ◆ **Camí de la Llentiga: Q'**
Camí, v. *Camí Comunal*
Llentiga, no documentat.
- ◆ **Camí de la Mollera** (*o Camí de l'Angonella, o Camí Comunal*): **R**
[kamiðelamo'lera] bm, im.
Camí, v. *Camí Comunal*
Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*
- ◆ **Camí de la Torta: S**
[kamiðelata'torta] ja.
Camí, v. *Camí Comunal*
Torta, “no dret, que fa curvatura o angle” (GDC)
- ◆ **Camí de les Bartigues** (*o Camí dels Ascaubers o Camí de la Font del Grau*): **T**
[kamiðelezbar'tiyes] im
Camí, v. *Camí Comunal*
Bartigues, v. *Les Bartigues/Bertigues*
- ◆ **Camí de les Moles : Y**
Camí, v. *Camí Comunal*
Moles, «cadascuna de les dues pedres de forma circular que componen el molí ordinari» (GDC)
- ◆ **Camí de les Salines:**
[kamidelesa'línes] ja.
Camí, v. *Camí Comunal*
Salines, v. *la Borda de les Salines*

- ◆ **Camí de les Subiranes :**
[kamiðelessuβi'ranes] bm.
Camí, v. *Camí Comunal*
Subiranes, «per indicar que una cosa és situada en un lloc superior o inferior a una altra, en la toponímia tradicional són emprats generalment els adjectius «subirà», o «sobirà», i «jussà»» (EM). Aquí està emprat com a substantiu i designa zones de montanyes més o menys grans.
- ◆ **Camí del Barrer: T**
[kamiðelba're] ja.
Camí, v. *Camí Comunal*
Barrer, «Andà que serveix de porta a la pleta» (MA); «posador de l'aviram» (MR). Derivat de barra SXIII, «d'origen preromà, pero d'etimologia incerta, probablement anterior al cèltic i al protogermànic». (DE)
- ◆ **Camí del Brossós:**
[kamiðelβro'sos] bm.
Camí, v. *Camí Comunal*
Brossós, v. *al Brossós*
- ◆ **Camí del Cresp: L**
Camí, v. *Camí Comunal*
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené*
- ◆ **Camí del Seig, lo: U**
[lokamiðel'setj] ja, [lokamiðel'setj] im.
Camí, v. *Camí Comunal*
Seig, «el nom comú, arcaic, *seig*, deu ser l'evolució popular de *saig*, oficial executor de citacions en funcions administratives i/o judicials; fer prendre homes acusats; fer assotar, fer penjar reus, etc. Les seves atribucions anaren variant segons les èpoques i els països. Del llatí medieval *sagio*, mateix significat. El càrrec de saig, s'anomenava *sagionia*. Aquest topònim de comarca és veí de la comarca de El Confós. [...] Pot haver-hi relació entre ambdós noms. Cosa de conflicte de límits o similar.» (MA)
- ◆ **Camí dels Ascaubers** (*o Camí de la Font del Grau o de les Bertigues*): **T**
[kamiðelzaskaw'βes] bm.
Camí, v. *Camí Comunal*
Ascaubers, v. *als Ascaubers*

◆ **Camí dels Horts, lo: M**

[lokamiðel'zors] im.

Camí, v. *Camí Comunal*

Horts, pl. *d'Hort*. Aquest topònim pot tenir dos sentits: 1- «Tros de terra bona, generalment regable, no gaire gran i prop de casa, on es conreen llegums, verdures, algun arbre fruiter. [...] La comarca de l'HORTELL (O) sobre la Coma de Llorç, segons Coromines [...] «és probable que es refereixi a algun pletiu o naixor d'aigua verdejant com un hort (si no és un diminutiu de Llorç)». [Ve] del llatí *hortu*, mateix significat» (MA). 2- Pot correspondre a zones d'inestabilitat sobretot en aquesta zona de Llorç: «[(H)ORTÓ(N)/ORTONOU/ORTONE/ORTONEDA/L'(H)ORTELL/ASTRELL/SARTELLS/CERTÈS] En determinats topònims hem observat una pèrdua de la *l*- inicial mentre que en d'altres hem trobat una segregació de la *l* de *lurte/lurta/lorte/lorta*. En el segon escenari la *l* passa a tenir funció d'article sota les formes *l'urte/l'urta/l'orte/l'orta*. Així mateix, sembla que en alguns casos l'arrel (*ort*) podria haver presentat sufixos precatalans -ó(/s) per obtenir mots com *orto*, *ortos*) (provinents d'un antic sufix basc arcaic -ossu, -oss, -ox donant als mots un significat d'extensió de terreny afectat per esclavissades de terra). Tanmateix, molts d'aquests topònims van ser romanitzats posteriorment amb sufixos -ell, -ó, -al, -eda obtenint-se *l'ortoell*, *l'ortell*, *ortoneda*, *ortal*, etc. (que es transcriuen habitualment amb *h* inicial perquè sovint se'ls ha atribuït equivocadament una etimologia llatina HORTU 'hort'). [...] El mot *Hortons* no és més que una forma plural d'Hortó, topònim que hem trobat també aprop de Sornàs (parròquia d'Ordino) en un vessant amb presència de morfologies velles d'inestabilitats. [...] Així mateix, Coromines (1989-1997) recull tot un seguit d'altres topònims els quals nosaltres no descartem que podria ser que formessin part d'aquesta família que tenen el mot *Hor(t)/Horts* i que en mencions antigues han estat escrites sota alguna de les formes *ortis/orto/ortos/orts/ortones*: els Horts (llogarret del Conflent agregat de Serdinyà), els Horts (terme d'Albanyà: Sant Cristòfol d'Ortis) [...]. Finalment dins d'aquest camp, destacarem

uns altres topònims relacionats amb coves que ens han cridat l'atenció són: Forat de l'Hort (parròquia de Sant Julià de Lòria), Forat dels Horts (parròquia d'Ordino), i Cova de l'Hortó (serra de Comillini, Alta Ribagorça). En aquests casos aquests topònims fan referència a les característiques relliscoses i fosques de les coves; aquesta etimologia podria estar d'acord amb les definicions anteriors de *lurte/lorte* ja que impliquen l'adjectiu relliscós en el sentit d'inestable. [...] També hem observat els topònims pic de l'Hortell (2562,1 metres), serra de l'Hortell situats a la zona de l'Hortell (aprop del pic d'Arcalís, a la parròquia d'Ordino) i que es caracteritza per presentar una forta dinàmica associada a processos d'inestabilitat de vessant (corrents d'arrossegalls) i allaus de neu. Aprop de Sornàs (parròquia d'Ordino) trobem el topònim Hortells en un vessant afectat per antigues inestabilitats avui en diamolt desdibuixades per la intensa activitat antròpica (tot i això hem trobat testimonis que donen fe que en el passat recent –fa 30-50 anys– s'havien encara produït avingudes torrencials)» (BPP)

◆ **Camí dels Pallerills, lo (o Camí de l'Ensegur): N**

[lokamiðel'spaɫe'rils] im.

Camí, v. *Camí Comunal*

Pallerills, «de paller, diminutiu plural. De palla, llatí *palea*» (MA) En alguns topònims, *Paller* segons Coromines (C10) pot tenir el sentit de «roques grans i vistens comparades amb la forma d'un paller».

◆ **Camp de Fijat, al/lo: 55**

[alkamdefi'zat], [lokamdelfi'zat] bm.

Camp, v. *Borda i Camps de Sella*

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Camps del Jaume de Sedornet: 41**

Camps, pl. de *Camp*, v. *Borda i Camps de Sella*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *Sedornet*, v. *Camí de Sedurnet/Sidurnet*

◆ **Camps i Borda del Roca: 53**

Camps, v. *Borda i Camps de Sella*
Borda, v. *la Borda de Farreres del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Canal Fosca, la: C**

[lakanal'foska] ja.
Canal, designa una depressió estreta i profunda causada pel pas de l'aigua o la neu. Prové del «ll. CANĀLIS». (DE)
Fosca, «Allí, hi baixe una allau.» ja.

◆ **Canal de Bombal, la: B**

[lakanalðeβom'bal] ja.
Canal, v. *la Canal Fosca*
Bombal, no documentat. Evoca una forma rodona i/o una canal amb molta força?

◆ **Canal de la Coma, la: A**

[lakanalde'koma] ja.
Canal, v. *la Canal Fosca*
Coma, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Canal de les Buïgues: D**

Canal, v. *la Canal Fosca*
Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Balí*

◆ **Canimar, al/lo:**

[alkani'ma] bm.
Canimar, un canimar és un prat sembrat de cànem. El cànem és una planta de la família de les canabàcies utilitzada per les característiques de la fibra emprada en la indústria tèxtil. Canimar prové de cànem, d'una variant del «ll. CANNĀBIS, id., i aquest, del gr. *kánnabis*». (DE)

◆ **Canimar del Garrallà: 133**

Canimar, v. *al/lo Canimar del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cap del Bony del Roc:**

[kabelβonðelrək] ac
Cap, «Amb aquest apel·latiu es designa a les Valls, una elevació o prominència relativa a l'entorn, que tant pot ser el cap del Roc, [...] o bé el cap de la Serra, que no ha de

concordar precisament amb el pic més alt de la comarca.» (MA). «El mot «cap», [...], serveix per a assenyalar la part extrema, superior, d'un indret [...]» (EM). En aquest cas, fa al·lusió a l'últim camp situat en la part més alta dels conreus de la zona, excepte les feixes i els horts de més amont. Cap vé del «ll. CAPUT, id., substituït per CAPU, com si hagués existit un acusatiu *CAPUM [...]. Probablement partí del sentit de 'extrem d'alguna cosa, bocí [...]» (DE).

bony, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Roc, m. Prové de la forma masculinitzada de roca (DE; DCVB).» En general s'entén per roc un tros de pedra que es pot manejar per una persona (a diferència de roca, que sol ésser superior a la força de maneig d'un home); però cal observar que a l'extrem nord del territori català s'usa roc com a sinònim de 'penyal'» (DCVB). Roca té un origen preromà incert, d'un mot pre-romà * rōcca, mat. sign. (DE).

◆ **Cap dels Barrers, al:**

[alkapðelzβa'res] ja.
Cap, v. *Cap del Bony del Roc*
Barrers, pl. de *Barrer*. v. *Camí del Barrer*

◆ **Castellar (o Prat de Rossell), al: t'**

[alkaste'ʎa] bm ;[alkaste'ʎa] mc.
Castellar, pot significar: “pedra-roca fortificada”(EM); “[...] la zona és prou aspra i molt accidentada [...] el relleu de serres, crestes, basers i pics, clots i forats admet allò que ja hem dit de la toponímia: va adherida a l'accident geogràfic.[...] L'orografia turmentada de la zona: té l'aparença d'un gran castell rocós”. (MA)

◆ **Closa, la:**

[la'kloza] bm.
Closa, «sinònim de tancat. Tros de terra tancat amb paret. Del llatí *clausu*, «tancat» i *clausa*, «tancada».” (MA)

◆ **Cóm de Fijat:**

[komðefi'zat] bm.
Cóm, “del cèlt. *Cumbos* ‘atuell còncau’; pica emprada com a abeurador o com a menjadora de bestiar; ‘concavitat, conca, llit de riu’.” (GDC)

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Coma, la:**

[la'koma] ac, bm.

Coma, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Coma de l'Antonet, la: 106**

[lakomaðelanto'net] bm.

Coma, v. *Camí de Comaubaga*

de l'Antonet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Coma del Cadiraire, la: 109**

[lakomaðelkaði'rajre] bm.

Coma, v. *Camí de Comaubaga*

del Cadiraire, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Coma del Miquelet, la: 108**

[lakomaðelmike'let] bm.

Coma, v. *Camí de Comaubaga*

del Miquelet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Comastreta :**

[komas'treta] bm.

Comastreta, aglutinació de *Coma i Estreta*. Per *Coma*, v. *Camí de Comaubaga*. *Estreta*, fem. de *Estret*, «que té relativament poca amplària.» (DGC)

◆ **Comella, la:**

[lako'meɫa] bm.

Comella, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Comella del Fijat, la :**

[lakomeɫaðelfi'zat] ja.

Comella, v. *Camí de Comaubaga*

del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Comella del Fijat, la:**

[lakomeɫaðelfi'zat] bm.

Comella, v. *Camí de Comaubaga*

del Fijat, com a determinatiu a partir del nom

(pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cóms (o la Terra dels Cóms de la Mollera), los: Cóms**, v. *Cóm de Fijat*

◆ **Cort d'Esteve:**

[korðes'teβe] ac.

Cort, v. *la Boïga del Serni de Cort d'Esteve d'Esteve*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Costes de Toni, les:**

[leskɔstɛzde'tɔni] ja.

Costes, pl. de *Costa*. «ant. Costella; part lateral d'una muntanya o pujol, pendent del terreny, en general [...]» (DCVB); «és el flanc d'una muntanya» (MA). Prové del ll. COSTA 'costella; costat del cos; part lateral i pendent d'altres coses.» (DE).

de Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cresp del Roca: 5**

Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Roc*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cresp de Cal Colomí: 11**

[kresbdekalkulu'mi] bm.

Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené Colomí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cresp de/del Mitxeu, al/ø: 10**

[alkresbdemi'tfew], [kresbdelmi'tfew] bm.

Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cresp de l'Anton : 61**

[kresbdelan'tɔn] bm.

Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Cresp del Cadiraire** (*o Les Feixes del Cadiraire*):
[kresbdelkaði'rajre] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cresp del Garrallà**:
[kresbdeɣara'ka] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cresp del Jepolí, al/ø: 4**
[alkresbdelzepu'li], [kresbdelzepu'li] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Jepolí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cresp del Joan Farré, al:**
[alkresbdelzwanfa're] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Joan Farré*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cresp del Martí, lo/ø: 7**
[lokresbdelmar'ti], [kresbdelmar'ti] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Martí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cresp del Miquelet, lo : 8**
[lokresbdemike'let] bm.
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Crespos de Roca, als:**
[alskrespozde'rɔka] bm.
Crespos, pl. de *Cresp*. v. *la Boïga del Cresp de Gené de Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cultia, la:**
[lakultia] bm.
Cultia, «Ve de l'antic cultiu, -iva 'que es pot cultivar'» i cultiu ve del «ll. vg. *CULTIVUS,-A,-UM, der. del ll. CULTUS, participi de CŌLĒRE 'conrear; retre culte'». (GDC)
- ◆ **Cultia de Picamal, la** (*o la Cultia dels Coms de Ferrer*): **175**
[lakultiadepika'mal] bm.
Cultia, v. *la Cultia de Picamal*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cultia de Picamal de l'Anton, la:**
[lakultiadepikamalδelan'tɔn] bm.
Cultia, v. *la Cultia de Picamal*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cultia de l'Asidro, la** (*partida de la Cultia del Vilaró*): **22**
[lakultiadela'zidro] bm.
Cultia, v. *La Cultia de l'Asidro*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cultia del Vilaró: 174**
Cultia, v. *la Cultia del Vilaró*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Cultia dels Còms de Ferrer** (*o la Cultia de Picamal*), **la: 175**
Cultia, v. *la Cultia Còms*, pl. de *Cóm*, “del cèlt. Cumbos ‘atuell còncau’; pica emprada com a abeurador o com a menjadora de bestiar; ‘concavitat, conca, llit de riu’”. (GDC)
de Ferrer, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

D

◆ **Desvia del Seig, la:**

[laðezbiaðel'set] ja.

Desvia, «separar (algú o alguna cosa) del seu dret camí, de la seva direcció normal.» (GDC) Potser tindria el sentit de *Trenca*.

Seig, v. *lo Camí del Seig*

E

◆ **Ensegur, l':**

[lense'ɣu] bm.

Ensegur, v. *Camí de l'Ensegur*

F

◆ **Farreres :**

[fa'reres] bm.

Farreres, v. *la Borda de Farreres*

◆ **Feixa de l'Anton: 65**

[feʃaðelan'ton] bm.

Feixa, Prové del "Il. FASCIA, 'Faixa'" (DCVB; MA); del "Il. FASCIS". (DE)

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa de l'Asidro, la:**

[feʃaðela'ziðro] bm.

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

de l'Asidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Cadiraire: 9**

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

del Cadiraire, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Colau, la:**

[lafɛʃaðelko'law] ja.

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Garrallà:**

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Miquellet:**

[feixaðelmike'let] ja.

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

del Miquellet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Peretell: 189**

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

del Peretell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Querol del Colomí: 192**

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

Querol, és un dim. de *quer* i designa «una pedra, roca petita» (Alcover). *Quer*, «d'un preromà *CARIU, probablement cèltic, procedent d'una arrel karr- 'pedra, roca'» (DE).

del Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa Llarga de/del Fijat, la:**

[lafɛʃaʎarɣaðɛfi'zat] ja; [lafɛjʃaʎarɣaðɛlfi'zat] ja.

Feixa, v. *Feixa de l'Anton*

Llarga, fem. de *llarg*. «Que té una allargada considerable, que excedeix la mida ordinària, usual.» (GDC)

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes:**

[ˈfeɪjes] ac.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *Feixa de l'Anton*. “En les terres muntanyoses o costerudes, les feixes són trossos de terra plans, hortitzontals, situats en el coster i limitats per marques o parets que els protegeixen contra les avingudes” (DCVB; MA). Prové del “ll. FASCIA, ‘Faixa’” (DCVB; MA); del “ll. FASCIS” (DE).

◆ **Feixes de l'Antonet:**

[feɪjezdələntəˈnet] ja.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *Feixa de l'Anton i Feixes de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Cabanes:**

[feɪjezdəkəˈβanes] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Cabanes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Cadiraire (o Cresp del Cadiraire), les:**

[lesfeɪjezdəkəˈdiˈrajre], [kresbdəkəˈdiˈrajre] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Cadiraire* com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Call, les:**

[lesfeɪjezdəkəˈl] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Castell del Joan Farré o de l'Anton, les: 160**

[lesfeɪjezdəkəˈstɛlˈdɛlˈʒwanfəˈreudəlanˈtɔn] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Castell*, v. *Bosc del Castell del Joan Farré*, com a determinatiu a partir

del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Cresp, les:**

[lesfeɪjezdəkɾesˈp] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Cresp*, v. *la Boïga del Cresp de Gené*

◆ **Feixes del Fijat, les : 57**

[lesfeɪjezdəfɪˈʒat] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Garrallà, les: 12**

[lesfeɪjezdəkəˈraˈlɔ] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Jepolí, del Martí: 195**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Jepolí/del Miquelet/del Martí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Martí, les:**

[lesfeɪjezdəkəˈti] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Martí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Miquelet, les: 62**

[lesfeɪjezdəmiˈkɛˈlet] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes del Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Pardigall, les: 61**

[lesfejjezdelparði'ɣaɫ] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Feixes del Pere (Cort d'Esteve): 42**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Colau: 68**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Garallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Pere, les:**

[lesfejjezdel'pere] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Pere de Sella: 52**

[fejjezdelperede'seɫa] ja.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Querol del Garrallà: 178**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Querol del Mitxeu: 179**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Roc i del Balí: 58**

[fejjezdelrokidelβa'li] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Roc i del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **feixes del Roca, les : 63**

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Roget, les:**

[lesfejjezdelro'zet] bm.

Feixes, pl. de *Feixa*, v. *Feixa de l'Anton i Feixes*

del Roget, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Font Roja : c'**

[fɔn'rɔʒa] bm.

Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Roja*, v. *les Buïgues de la Font Roja*

◆ **Font Roja de Toni, la: 156**

Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Roja*, v. *les Buïgues de la Font Roja*

de Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Font d'Aiguarrebre:**

Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Aiguarrebre*, v. *Camí de l'Aiguarrebre*

- ◆ **Font de Canyar, la:**
[lafɔndeka'ɲa] ja, bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Canyar, v. *Camí de la Font de Canyar*
- ◆ **Font de Ferro, la:**
[lafɔnde'fero] im.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
ferro, font d'aigua ferruginosa. «Del ll. FERRUM» (DE)
- ◆ **Font de Mentalgat, la:**
[lafɔndelamental'gat] ja, bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja de Mentalgat*, «A dalt, a l'aquella font, hi ha d'aquella menta picanta, sas que's fa salvatge, i per això li diuen qu'ere la Font de la Mentalgat.» ja.
- ◆ **Font de Rabassó: h**
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Rabassó, pensem que és un der. de *Rabassa*. v. *la Rabassa*
- ◆ **Font de l'Avier: f**
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Avier; «Aquest avier, pot ser un derivat postverbal de *aviar*, que significa «engegar», aplicat aquí amb un sentit productor de...[...]. Sota la Serra de l'Avier, la Plana de l'Avier. Més que referir-se al fet d'engegar (des del dit lloc el ramat a pèixer), deu tractar-se d'un indret per on s'estimba o despenya bestiar. [...] Derivat romànic del llatí *via*, «via», «camí.» (MA)
- ◆ **Font de l'Home Mort, la: a'**
[lafɔndelɔme'mɔr] ja.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja de l'Home Mort*, «Això los vells an diven la Font de l'Home Mort; si, si ho demanéssom del temps vell, la Font de l'Home Mort perquè es veu que baixave un de dalt, vontes quan no i ví carretera, cansat i es va fotre un tip d'aiga i al va pelar . Lo vell Barbet, lo pare d'equet Barbet que's va morir, no ho vis sentit qu's'vi mort, tamé d'un tip d'aiga a dalt a Font Freda. Va veure a Font Freda o al Sarrat, no ho sé'n d'ere, i l'aiga al va matar, cansat que estave, i
- l'aiga d'aquetes fonts que's freda, pues al va matar també, aquest també'n diven la Font de l'Home Mort perquè haví matat un home l'aiga.»ja
- ◆ **Font de les Mines: b'**
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Mines, pl. de *Mina*. Fa segurament referència a les *Mines de Ferro*. «lloc en la massa d'un terreny d'on són exterts minerals, metalls, pedres precioses, matèries combustibles, etc.» (GDC)
- ◆ **Font del Grau, la: j**
[lafɔndel'ɣraw] ja, bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau*
- ◆ **Font del Grau de l'Antonet:**
[fɔndelɣrawdelanto'net] bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)
- ◆ **Font del Grau del Cadiraire:**
[fɔndelɣrawdelkaði'rajre] bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra
- ◆ **Font del Grau del Garrallà:**
[fɔndelɣrawdelɣara'la] bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra
- ◆ **Font del Grau del Jaume**
[fɔndelɣrawdel'zawme] bm.
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra

◆ **Font del Pi:**

[fɔndel'pi] bm.

Font, v. les Buïgues de la Font Roja

Pi, presència d'aquest arbre en la geografia del país. «Del ll. PĪNUS.» (DE)

◆ **Font dels Sarros:**

[fɔndels'saros] bm.

Font, v. les Buïgues de la Font Roja

Sarros, «planta de l'espècie *Chenopodium bonus-Henricus* (Andorra, Vall de Cardós).

[Ve] de sarró, per regressió a causa d'haver-se interpretat ladesinència -ó com un sufix diminutiu» (DCVB). « 'Herba de pletiu damunt la qual jeuen els ramats, que l'aprofiten com a aliment' (a); '[sáRos] (es mengen en truitada o en escudella, contenen ferro i són bons per al brou) (sg.)» (MR)

◆ **Funtornitg :**

[funtur'nitʃ] bm.

Funtornitg, no documentat

◆ **Funtornitg de Cabanes, lo: 93**

[lofuntornitʃðekaβanes] ja ;

[alfuntornitʃðekaβanes] bm.

Funtornitg, v. Funtornitg

de Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Gordia, la:**

[la'ɣɔrdʒa] bm.

Gordia, no documentat. Significaria *la Guàrdia* ?

◆ **Grau, el : M'**

Grau, v. Camí de la Font del Grau

◆ **Hort del Balí, l' : 25**

Hort, v. lo Camí dels Horts

del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de Cabanes, l' : 24**

Hort, v. lo Camí dels Horts

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de Casa, l'(o l'Hortet del Roca):**

[lɔrdɛ'kaza] bm.

Hort, v. lo Camí dels Horts

de Casa, que es troba a prop del lloc d'habitatge. [O]"que pertany a tal o tal Casa o/i que es situa a prop de la casa. " "Casa", Ca , Cal, Can, Cas, Cats seveixen pera manifestar la propietat, i són naturalment acompanyades pel nom del propietari (present o passat) o del fundador de la casa o de la terra" (MR)

◆ **Hort de/del Mitxeu, ø/l': 21**

[ɔrdelmi'tʃɛw], [ɔrdemi'tʃɛw],

[lɔrdelmi'tʃɛw] bm.

Hort, v. lo Camí dels Horts

del Mitxeu, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de Saulet: 84**

[ɔrdesaw'let] bm.

Hort, v. lo Camí dels Horts

de Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de Vidal de l'Amadeu, l' (Garrallà):**

[lɔrdɛβiðaldelma'dɛw] bm.

Hort, v. lo Camí dels Horts

de Vidal, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de l'*Amadeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de l'Anton, l': 15**

[ɔrdelan'tɔn] bm ; [lɔrdelan'tɔn] ac

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

de l'*Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de l'Antonet : 100**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

de l'*Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de la Quica, l':**

[lɔrdela'kika] ja, bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

de la *Quica*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Barrer del Garrallà, l':**

[lɔrdelkolawðelβa're] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barrer, v. *Camí del Barrer*

del *Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Barrer del Pardigall: 102**

[ɔrdelβareðelpardi'ɣaɫ] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barrer, v. *Camí del Barrer*

del *Pardigall*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Barrer del Roc: 113**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barrer, v. *Camí del Barrer*

del *Roc*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Cadiraire:16**

[ɔrdelkaði'rajre] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Cadiraire de Plana de Duedra : 28**

[ɔrdelkaði'rajreðeplanaðu'eðra] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

de *Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Jaume: 23**

[ɔrdel'dʒawme] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Llefa, l': 89**

[lɔrdel'ɫɛfa] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Llefa*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Macià, l'/ø: 19**

[lɔrdelma'sja], [ɔrdelma'sja] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Macià*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Pardigall: 125**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del *Pardigall*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters, l':**

[lɔrdelpardiyalɔdelsareldelsplan'tes] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Sarrell, «derivat de *Serra*. Extrem d'una cosa desfilat o dividit en petites porcions d'aspecte semblant a un serrell de tela» (DCVB)

Planters, «conjunt de plantes plantades en un mateix terreny» (GDC)

◆ **Hort del Pere, l': 17**

[ɔrdel 'pɛrɛ] bm ; [lɔrdel 'pɛrɛ] ac.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort/Hortet del Peretell//Pretell, l': 13**

[lɔrdelpɛrɛ'teɫ] ac ; [ɔrteddepre'teɫ],

[ɔrteddelɛrɛ'teɫ] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Hortet, dim. d'*hort*.

del Peretell/Pretell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort/ Hortet del/de Cal Roc, ø/l': 26**

[ɔrdel'rɔk], [lɔrteddekal'rɔk] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Hort del/de Roca, ø/l': 134**

[ɔrdel'rɔka], [lɔrde'rɔka] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Sarrell dels Planters del Roca, l':**

[lɔrdelsareldelsplantesdel'rɔka] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Sarrell, v. *l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters*

Planters, v. *l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters*

del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Saulet, l':**

[lɔrdelsaw'let] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Hort del Saulet dels Planters del Pardigall: 130**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

Planters, v. *l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters*

del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Serni, l':**

[lɔrdel'sɛrni] ac.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Serni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Vidal, l':**

[lɔrdeβi'dal] ac

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Vidal, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort de Vidal del Garrallà: 136**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

de Vidal, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort del Vilaró: 173**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

del Vilaró, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort dels Barrers, l' :**

[lɔɾðelzβa'ɾes] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barrers, pl. de *Barrer*. v. *Camí del Barrer*

◆ **Hort dels Barrers del Sella: 103**

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barrers, pl. de *Barrer*. v. *Camí del Barrer del Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hort dels Barricons, l' :**

[lɔɾðelzβari'kɔns] bm.

Hort, v. **lo Camí dels Horts**

Barricons, pl. de *Barricó*. Segons Coromines (C10) es pot tractar “del barral que es posa a les fons i degotissos per servir l'aigua”. El DCVB diu per *Barricó* : “del mateix origen que barral i barril; derivat d'una forma barrica, existent en provençal i en castellà”. Zona que fa pensar per la seva forma en un barricó.

◆ **Hortet del Jaume:**

[ɔɾtetdel'dʒawme] bm.

Hortet, dim. d'*hort*, v. **lo Camí dels Horts del Jaume**, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Hortet del Roca, l' (o l'Hort de Casa):**

[lɔɾteddel'ɾɔka] bm.

Hortet, dim. d'*hort*, v. **lo Camí dels Horts del Roca**, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Horts, ø/los:**

[ˈɔɾts] bm; [loz ˈɔɾts] ac, bm

Horts, pl. d'*Hort*, v. **lo Camí dels Horts**

◆ **Llintiga, la:**

[laʎin'tiɣa] bm.

la Llintiga, no documentat.

◆ **Llosa, la: 98**

Llosa, «pedra plana i de poc gruix emprada en pavimentació, per a cobrir teulades, etc.» (GDC)

◆ **Mallador, el: 171**

Mallador, « 'era (exterior)' (so)» (MR).

◆ **Marjot, la:**

[lamar'ʒɔt] ac.

Marjot, sufixe despectiu de marge. És un terreny costerut o que forma un graó, un desnivell. Prové del «ll. MARGO, -INIS, id., 'vora, vorera' «. (DE)

◆ **Marjot de/del Garrallà, la: 31**

[lamarʒɔdðegara'ʎa], [lamarʒɔddelɣara'ʎa] bm.

Marjot, v. *la Marjot de Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Marjot de Mitxeu: 165**

Marjot, v. *la Marjot*

de Mitxeu, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Marjot de Roget, la: 164**

[lamarʒɔddero'ʒet] bm.

Marjot, v. *la Marjot de Roget*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Marjot del Miquelet: 67**

[marʒɔddelmike'let] bm.

Marjot, v. *la Marjot del Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Marjot del Pere, la: 32**

[lamarʒɔddel'pere] bm.

Marjot, v. *la Marjot del Pere*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Marjot del Roca: 48**

Marjot, v. *la Marjot del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Les Mines:**

[lez'mines] im.

Mines, pl. de *Mina*. v. *Font de les Mines*

◆ **Mollera, la:**

[lamo'lera] bm.

Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

◆ **Mollera de Call /de Colomí, la:**

Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton de Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Mollera de l'Anton, la:**

[lamo'leraðelan'tɔn] bm.

Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Molleres de Pardigall, les: 70**

[lezmo'lezdeparði'ɣaɫ] bm.

Molleres, pl. de *Mollera*. v. *Bosc de la Mollera de l'Anton de Pardigall*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Pallerils, los:**

[lospaɫe'rils] ja.

Pallerils, v. *Bosc dels Pallerils*

◆ **Partida del Cresp, la: k**

Partida, « ‘terme, cada una de les fraccions-més o menys grans- de terra en què es divideixen els terrenys del quart, de propietat privada, amb un nom que les identifica i les diferencia de les altres.(p)» (MR)

Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené*

◆ **Pasturers de l'Isidro, els: 37**

Pasturers, pl. de *Pasturer*. És un terreny, una partida on pastura el ramat. Les diferents obres consultades proposen grafies diferents per a aquest topònim: *pasturer*, amb [u], (C2O; MA) i *pastorer* amb [o], (DCVB; MA). “Apel·latiu del lloc on es dut el bestiar a péixer després del primer dall o del segon” (AU; PS; MA). “Derivat romànic de pastura i aquest del ll. PASTURA, mateix significat”. (MA)

de l'Isidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Pasturers de l'Anton, als: 20**

[alspasturezðelan'tɔn] bm.

Pasturers, v. *els Pasturers de l'Isidro de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

- ◆ **Pedaçol de Cabanes, lo:**
[lopeðasɔlðeka'βanes] bm.
Pedaçol, ve de «*pedaçó* 'pedaç petit' «(DCVB).
de Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Pedaçol del Roc, lo:**
[lopeðasɔlðel'rɔk] bm.
Pedaçol, v. *lo Pedaçol de Cabanes del Roc*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Peça, la:**
[la'pɛsa] bm.
Peça, v. *lo Prat de la Peça del Sella*
- ◆ **Peça de Fijat, la: 91**
[lapesaðefi'zat] bm.
Peça, v. *lo Prat de la Peça del Sella de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Peça del Sella, la:**
[lapesadel'seʎa] bm.
Peça, v. *lo Prat de la Peça del Sella del Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Peixera, la: c**
Peixera, "rec que pren l'aigua d'un riu o un estany per al regadiu, per a moure un molí" (GDC)
- ◆ **Plana, la/les planes:**
Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
- ◆ **Plana Duedra: 27**
[plana ðu'ɛdra] ac.
Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Plana de Duedra del Jaume:**
[planaðeðueðraðel'zawme] bm.
Plana, v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
de Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Planassa, la:**
[lapla'nasa] bm.
Planassa, der. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
- ◆ **Planell de l'Avier: l**
Planell, der. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
Avier, v. *Font de l'Avier*
- ◆ **Planes de/del Cabanes ø/les: 80**
[planezdeka'βanes], [lesplanezðeka'βanes] bm; [lesplanezdelka'βanes] ja.
Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
de/del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Planes de Call: 79**
Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Planes de Fels: 197**
[planezde'fels] bm.
Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*
Fels, en el topònim *Castelldefels*, *Fels* té el sentit de 'Fidels' segons el DCVB. La segona hipòtesi, que proposa el DCVB, en la que *Fels* significaria 'Fèlix' es descarta per Coromines (C10).

◆ **Planes de Fors:**

[planezde'fɔrs] ja, bm.

Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Fors, segons el DCVB pot significar 'de fora' o bé correspondre a un llinatge.

◆ **Planes de Fors del/de Cabanes: 131**

[planezdefɔrzdɛlkaβanes] ja;

[planezdefɔrzdɛkaβanes] bm.

Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Fors, v. *Planes de Fors*

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Planes de Fors del Jaume: 128**

Planes, pl. de *Plana*. v. *Bony de Miquelet de Plana de Duedra*

Fors, v. *Planes de Fors*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Pont de l'Astarell, lo/al/ø:**

[lopɔndelasta'reʎ], [alpɔndelas'treʎ] bm;
[pɔndelas'treʎ] ja.

Pont, construcció que permet creuar un riu.

Prové del ll. PONS, PŌNTIS (DE).

Astarell, v. *les Bordes de l'Astrell*

◆ **Pont de la Carretera, al:**

[alpɔndelakare'tera] bm.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Carretera, «via de comunicació que permet la circulació simultània i en dos sentits d'automòbils per dues vies de circulació o més.» (GDC) « « carretera » és més modern, també emprat originàriament, i potser per influència forastera, per a designar camins principals que permetien el pas dels carros (segle XVI). El seu sentit ha evolucionat amb el progrés vial (La Carretera)» (MR)

◆ **Pont de la Creu, al: P**

[alpɔndela'krew] bm.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Creu, «a totes les comarques subsisteixen topònims evocadors de tragèdies diverses.

En paratges difícils recordem víctimes d'accidents o de l'assalt de bandolers i altres drames: L'home mort [v. la Font de l'Home Mort] [...] El Coll de les Sis Creus [...]» (MR)

◆ **Pont de la Farga, al:**

[alpɔndela'farya] bm.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat*

◆ **Pont de Puntal, al:**

[alpɔndɛpun'tal] bm.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Puntal, segons Enric Moreu-Rey «[...] Tots aquestes vocables o expressions designen la part més enlairada d'una muntanya, quasi sempre amb el concepte suplementari de primesa, d'agudeses, de rocam airòs i acabat en punta, com ho reflecteixen ben gràficament les metàfores emprades (agulla, aguda, pic, punta). El sentit varia, certament segons les comarques».

◆ **Pont de les Mines, lo: W**

[lopɔndelez'mines] bm.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

de les Mines, pl. de *Mina*. v. *Font de les Mines*

◆ **Pont de les Salines:**

[pɔndeleza'lines] ja.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Salines, v. *la Borda de les Salines*

◆ **Pont del Riu de l'Ensegur: Z**

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Riu, v. *Riu Valira del Nord*

Ensegur, v. *Camí de l'Ensegur*

◆ **Pont del Vilaró, lo: L'**

[lopɔndelbila'ro] im.

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Vilaró, pensem que aquí no es tracta de Cal Vilaró. v. *Bosc del Vilar*

◆ **Pont dels Ruixols: N'**

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

dels Ruixols, no documentat. Vindria de *ruixar (arruixar) ? Existeix ruixell 'ruixat' o 'riuè, rierol'.* (DCVB)

◆ **Portell, lo:**

[loportelʎ] ja.

Portell, der. diminutiu de porta. Significa «lloc de pas» o «obertura estreta deixada en una paret o marge per permetre el pas als homes o al bestiar» (DCVB; GDC). Prové del llatí PŌRTA'. (DE)

◆ **Prada de Casa, la:**

[lapraðaðe'kaza] im.

Prada, és una «extensió de terra on es deixa creixer l'herba per a pastura o farratge [...]» (DCVB; MA). Derivat de prat, és un camp d'herba. Prové del «ll. PRATA, pl. del neutre PRATUM 'prat'». (DE; DCVB)
de Casa, v. *l'Hort de Casa*

◆ **Prada de Casa Roca: 83**

Prada, v. *la Prada de Casa*

de Casa Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prada de Rossell, la:**

[lapraðaðero'seʎ] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prada de l'Asidro/de l'Isidro, la:**

[lapraðaðela'ziðro], [lapraðaðela'ziðro] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

de l'Asidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Prada de l'Aubac de l'Anton de Llorts: 180**

Prada, v. *la Prada de Casa*

Aubac, v. *Camí de l'Aubac*

de l'Asidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra
Llorts, "Coromines com Anglada proposen per al topònim Llorts (vila de la parròquia d'Ordino) una etimologia basca, **lurte** 'esllavissada, allau de pedres, ansulsiada, corrents d'arrossegalls'. Anglada (1993) posa com a evidència d'aquests fenòmens en

aquesta zona els topònims Prat de l'Allau i Solà de l'Allau (sota l'Ensegur), i fa referència a la destrucció de l'antiga església de Sant Serni de Llorts. [...] Per les referències del possible emplaçament d'aquest temple ens decantem a pensar que el fenomen que causà aquesta destrucció fou un corrent d'arrossegalls provinent de l'Angonella.[...] L'etimologia del mot Llorts també podria tenir relació amb el 'gran moviment dels Escaubers', situat aigües amunt del poble en el vessant dret, [...], que va arribar a obturar en el passat la Valira del Nord." (PP)

◆ **Prada del Cametes, la:**

[lapraðaðelka'metes] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

del Cametes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prada del Fijat, la:**

[lapraðaðelfi'zat] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prada del Querol, la:**

[lapraðaðelke'rɔʎ] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Prada de Rossell, la:**

[lapraðaðero'seʎ] bm.

Prada, v. *la Prada de Casa*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prada del Vilaró: 176**

Prada, v. *la Prada de Casa*

del Vilaró, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Pradassos, los: 157**

[lospraðasos] ja; bm.

Pradassos, der. amb valor augmentatiu de *Prat*

◆ **Pradassos de Balí, los: 161**

Pradassos, v. *los Pradassos de Balí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Pradet del Roca:**

[lopraðeddel'ɾɔka] bm.
Pradet, dim. de *Prat*. v. *Camí de Prat d'En Torres del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Prat Agre de Sella: 38**

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Agre*, segons DCVB «terra que no produeix gaire si no és amb molta femada. Del ll. **acru**, 'agre' «*de Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Prat de l'Areny, lo: 163**

[praddela'reɲ] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de l'Areny*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Prat d'Ausany, el:**

[lopraddaw'zap] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'Ausany*, v. *l'Ausany*

◆ **Prat d'Ausany (o Prat del Gran d'Ansalonga):**

[praddaw'zap] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Ausany*, v. *l'Ausany*

◆ **Prat d'Ausany (o Prat del Gran d'Ansalonga):**

[praddaw'zap] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Ausany*, v. *l'Ausany*

◆ **Prat d'Ausany del Jaume de Sornàs del Quico:**

[praddaw'zapðelʒawmedesornazdel'kiko] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'Ausany*, v. *l'Ausany del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *Sornàs*, «el nom d'aquest poblet forma part dels que el doctor Coromines qualifica d'enigmàtics. [...] Hem insistit sobre els antecedents ibero-bascos que ens forneixen les dues valls, la del Valira d'Ordino i la del riu d'Arinsal i hem trobat que el morfema ibèric **sur (zur)** significa «blanc»; i en el mateix llenguatge **nar** significa «abundant» o bé «blanc mesclat». Paral·lelament hi trobem **nasi**, «mesclar, «ajuntar», «mixt». Seguint la lliçó del Dr. Roman del Cerro, l'ordenació d'aquest dos morfemes hauria de ser **Surnar**, o bé **Surnasi**, que significa literalment «blanc abundant» o bé «blanc mesclat». [En la llengua basca] **suri** significa «blanc»; **nasai** «abundant». Aquest indret és bo per a fer-hi una presa, assut o «aixec» (en andorrà); en llengua ibèrica, aquesta mena de construcció, que facilita la pesca, se'n diu nasa. Aquest podria ser el segon element de *Surnàs*.» (MA). Coromines (C10) escriu: «La terminació, però, sembla ser la ben coneguda -ASSE, com terminació pre-romana, del grup de les en -SSE, sobretot ateses les formes *Surnass* de 1176 i S.XII, que és pre-romana i més sovint de la branca ibero-basca: *Escàs, Turbiàs* [...]. Cap objecció greu no s'oposaria a atribuir-lo a la mateixa arrel que la del grup precedent, de *Sorre* i *Sorpe*. Potser amb un desdoblament de la -RR- que es produeix en arrels pre-romanes, del qual es troben casos donant -rn-, no tan sovint com -rd-. [...]. Però potser és un compost; justament *Nas* és un nom de dos poblets no gaire llunyans de *Sornàs*, un a la Vall de Cardós, te. Estaon, i l'altre a la baixa Cerdanya, agre. A Bellver: altres casos de -ASSE -si bé és cert que almenys un d'ells era *Anàs* antigament. Doncs, potser es pertí d'una contracció de *Sorr-anàs*?» *del Quico*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat d'Escoter, lo:**
[lopradðeskote] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'Escoter*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'En Torres/del Colau/del Miquelet/del Colomí/del Llefa/del Sella/del Quico/de l'Antonet: 69**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'En Torres/del Colau/del Miquelet/del Colomí/del Llefa/del Sella/del Quico/de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Balí, lo:**
[lopraddeβa'li] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Balí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Billura, lo/ø:**
[lopraddeβi'kura], [praddeβi'kura] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Billura*, v. *Billura de Call*
- ◆ **Prat de Billura de Fijat : 82**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Billura*, v. *Billura de Call*
- ◆ **Prat de Call, lo:**
[lopradde'kaʎ] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Casa del Sella, lo: 168**
[lopraddekaza ðel'seʎa] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Casa*, v. *l'Hort de Casa del Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Farreres de l'Anton, del Roca, del Pardigall, del Llefa, lo:**
[praddefarerezðelan'ton/ðel'rɔka/ðelparði'ɣaʎ/ðel'ʎefa] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Farreres*, v. *la Borda de Farreres de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Llefa com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Farreres del Cabanes, lo:**
[lopraddefarerezðelka'βanes] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Farreres*, v. *la Borda de Farreres del Cabanes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Fijat, lo:**
[pradðefi'zat] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Fusteró, lo: 5**
[lopraddefuste'ro] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Fusteró*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de/del Giner, al/lo:**
[alpraddezi'ne] ja, [alpraddeʎi'ne] bm;
[lopraddezi'ne] ja
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Giner*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de Giné del Cresp, al: 2**
[alpraddelʒineðel'kresp] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Giné*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Cresp, v. *la Boïga del Cresp de Gené*
- ◆ **Prat de/del Llorenç, lo:**
[lopraddelʒo'rens] ja; [prad del ʎo'rens] ac
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Llorenç*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Llorenç del Garrallà, lo:**
[lopraddeʎorenzdeɣara'ʎa] ja,
[praddeʎorenzðelgara'ʎa] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Llorenç*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Llorenç de la Sella:**
[praddeʎorenzðela'seʎa] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Llorenç*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de la Sella, v. *lo/al Barrer de la Sella*
- ◆ **Prat de Pal del Querol: 184**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Pal*, v. *Borda de Pal*
Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*
- ◆ **Prat de Pedaçol de Call: 162**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Pedaçol*, *Pedaçol*, v. *lo Pedaçol de Cabanes de Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Puntal:**
[praddepun'tal] bm
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Puntal*, v. *Borda del Ramonguem de Puntal*
- ◆ **Prat de Rabassó, lo:**
[lopradderaβa'so] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Rabassó*, v. *Font de Rabassó*
- ◆ **Prat de Rufó, lo:**
[lopradderu'fo] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Saulet :**
[praddesaw'let] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Saulet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Saulet de Roca: 154**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Saulet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Saulet del Querol:196**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres de Saulet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*
- ◆ **Prat de Sorteny:**
[praddesor'ten] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Sorteny*, «Finalment abordem el darrer grup de topònims (Sort(s)/Sorteny/Redort/Orader/) que, tot i que amb algunes recances, pensem que no es pot menystenir la hipòtesi que puguin portar emmascarada l'arrel -ort (de lorte). [...] Les zones que presenten aquests topònims estan associades a indrets on hem destacat la incidència d'inestabilitats de vessant com per exemple Redort (bordes situades per sobre de Segudet, parròquia d'Ordino), coincidint amb la part baixa del bosc de l'Astrell on baixa el riu de l'Astrell

que dóna les seves aigües al riu de les Aubes; [...] D'altra banda, hem observat que alguns topònims utilitzats per designar valls o vessants amb morrenes fòssils de glacera rocallosa que presenten un aspecte lobular podria ser que també incorporeessin l'arrel ort, trobem aquesta característica a Sorteny (alta vall de la parròquia d'Ordino) on els lòbuls vaser citats per Vilaplana (1984).» (BPP). Segons Joan Coromines (C10) «çorten 'de les gotes' és l'ètimon més convincent per la naturalesa d'aquesta vall.»

◆ **Prat de l'Allau, al: 166**

[alpraddela'kaw] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

Allau,»prové del llatí LABE. Actualment predomina *allau*, sobre *llau*.-Allau de neu: massa de neu o de glaç que es despren i es precipita muntanya avall a una velociata superior a 1 m/s. -Allau/llau de terres, fang, pedres: fa referència a 'corrent d'arrossegalla, esllavissada, ensulsiada, llac/llacada'. [...] També, sobre la toponímia trobem el solà de l'Allau, balms del Solà i prat de l'Allau a Llorts, al sector de l'Ensegur; en aquest indret, el mot *allau* tant es podria referir a 'allau de neu' com a 'allau de terres' (corrents d'arrossegalls que arrenquessin entre el solà de l'Allau i la morrena de les Bordes de l'Ensegur; de fet, en aquest sector s'observen cicatrius i xaragalls que amb molt probablement haurien generat corrents d'arrossegalls), i, fins i tot, a 'allaus de pedres' (desprendiments associats al vessant rocós de les balms del Solà de l'Allau).» (PP)

◆ **Prat de l'Anton, al:**

[alpraddelan'ton] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de l'Anton de la Solana:**

[lopraddelan'ondelaso'лана] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *Solana*, der. de *Solà*. v. *lo Solà de l'Allau*

◆ **Prat de l'Anton dels Aubacs, lo:**

[lopraddelan'ondelzaw'βaks] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *Aubacs*, v. *Camí de l'Aubac*

◆ **Prat de l'Antonet del Prat d'En Torres: 69**

[praddelan'oneddelpradden'tores] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Antonet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *del Prat, v. Camí de Prat d'En Torres d'En Torres*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de l'Asidro, al:**

[alpraddela'ziðro] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Asidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de l'Astrell, lo:**

[lopraddelas'treʎ] ja.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Astrell, v. les Bordes de l'Astrell

◆ **Prat de l'Iclésia, al: 56**

[alpraddeli'klezia] ja.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Iclésia, «lloc de reunió dels cristians per la celebració dels actes litúrgics.» (GDC). «Els noms de lloc que reflecteixen de la religió cristiana sobre el país no es limiten pas als que porten un nom de sant o santa. [...] Nombrosos indrets, per a recordar un santuari existent (o desaparegut), en lloc de recórrer al nom del sant patró [...] empen l'apel·latiu que designa l'edifici sense més: així tenim els noms de lloc com l'Església, o l'Iglésia; [...]»

◆ **Prat de l'Iclésia, lo:**

[lopraddeli'klezia] bm.

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres

de l'Iclésia, v. al Prat de l'Iclésia

- ◆ **Prat de la Borda de Molines, lo: 3**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Borda, v. *la Borda de Farreres*

- ◆ **Prat de la Borda de Rossell: 170**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Borda, v. *la Borda de Farreres*

- ◆ **Prat de la Font Roja, lo:**
 [lopraddetɔniðelafɔn'ɾɔʒa] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Roja, v. *les Buïgues de la Font Roja*

- ◆ **Prat de la Mola, lo:**
 [lopraddela'mɔla] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Mola, «en la toponímia medieval es deia del lloc on es molia el gra.[...] La instal·lació rústica consistia en una quadra de gruixudes parets de pedra, cobert de llosa i tot plegat muntat damunt mateix d'un torrent o d'un tram deriu abundós i veloç. Del llatí *mole*, mateix significat.

- ◆ **Prat de la Mola del Cabanes: 169**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Mola, v. *Prat de la Mola del Cabanes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de la Molina, al/lo:**
 [alpraddelamo'lina], [lopraddelamo'lina] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Molina, «Amb la mateixa força motriu (hidràulica), assolida una certa perfecció en la metal·lúrgia del ferro, nasqueren les MOLINES, consistents en una serra, al principi de disc i més tard de cinta, que permeteren amb menys esforç muscular i molta més rapidesa manipular la fusta dels arbres.[...] Mateixa etimologia que Mola.» (MA)

- ◆ **Prat de la Molina del Jaume:**
 [praddelamolinaðel'ʒawme] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Molina, v. *al/lo Prat de la Molina del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de la Mollera, lo:**
 [lopraddelamo'lera] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

- ◆ **Prat de la Peça de la Sella, lo : 90**
 [lopraddelapesaðela'seʎa] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Peça, porció de terreny
de la Sella, v. *lo/al Barrer de la Sella*

- ◆ **Prat de la Peça del Fijat, lo: 91**
 [lopraddela'pesa] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Peça, v. *lo Prat de la Peça de la Sella del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de la Querola de Cabanes, lo:**
 [lopraddelakerɔlaðeka'βanes]ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Querola, fem. de *Querol*. v. **Feixa del Querol del Colomí de Cabanes**, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de la Querola del Toni, lo: 144**
 [lopraddelakerɔlaðel'tɔni] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Querola, fem. de *Querol*. v. **Feixa del Querol del Colomí del Toni**, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de la Rebollissa del Muixó:**
 [praddelareβoʎisa ðel mu'ʃo] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Rebollissa, derivat de '*rebol·l*'. Segons Moreu Rey *el reboll* és «una alzina o roure joves; o espècie particular del roure, segons les comarques». Es poden trobar els derivats: «*la Rebolleda, lo Rebollar, Rebolledes*» etc.
del Muixó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de les Mines, lo:**
 [lopraddelez'mines] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*
Mines, pl. de *Mina*. v. *Font de les Mines*

- ◆ **Prat de les Queroles del Toni :**
[praddeleskerolesdel'toni] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Queroles*, fem. pl. de *Querola*. v. *Feixa del Querol del Colomí del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Truites, lo:**
[praddelestruit] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Truites*, peix de la família dels salmònids present en rius i llacs a Andorra.
- ◆ **Prat del Balí, al:**
[alpraddeba'li] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Balí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Beç del Pardigall, del Cuixot:**
[praddebezdelparði'ɣaʎ/delku'ʃot] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Beç*, arbre 'bedoll'. «D'una base ll. *BETTIUS, reducció d'una forma cèlt. BETWIO-, del cèlt. Comú BETWA, d'on derivà com a dimin. BETULLOS, base del ll. vul. *BETŪLOS, ll. cl. BETTULLA, d'on prové *bedoll*.» (DE)
del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Bessó:**
[praddebe'so] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Bessó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Buida:**
[lopradde'βujða] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Buida*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Cadiraire: 18**
[praddekaði'rajre] bm, ac.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Cadiraire, al:**
[alpraddekaði'rajre] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Castell del Jaume, al: 64**
[alpraddekasteʎdel'zawme] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Castell*, v. *Bosc del Castell del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Colau, lo: 69**
[lopraddeko'law] bm ; [praddeko'law] ja.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Colau del Prat d'En Torres, lo:**
[lopraddekolawðelpradden'tores] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
d'En Torres, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)
- ◆ **Prat del Colau dels Horts: 14**
[praðdekolawðel'zorts] bm.
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Horts, pl. d'*Hort*. v. *lo Camí dels Horts*
- ◆ **Prat del Cresp del Giné: 2**
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres Cresp*, v. *la Boïga del Cresp de Gené del Giné*, com a determinatiu a partir del nom

(pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Prat del Gran d'Ansalonga** (*o Prat d'Ausany*):

[praddelɣrandansa'lonɣa] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

Gran, de grans dimensions.

Ansalonga, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Jaume, lo: 60**

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Prat del Jaume del Castell: 64**

[praddelɰawmedelkas'teɰ] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Castell, v. *Bosc del Castell*

◆ **Prat del Martí, lo:**

[lopraddelmar'ti] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Martí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Miqueló, lo:**

[lopraddelmike'lo] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Miqueló, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Pal, al:**

[alpraddel'pal] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Pal, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Pedassol, lo:**

[lopraddelpeða'soɫ] ja.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

Pedaçol, v. *lo Pedaçol de Cabanes*

◆ **Prat del Perebuida:**

[praddelpereβujða] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Perebuida, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Pont de l'Astarell, al:**

[alpraddelpõndelasta'reɰ] ja.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Astarell, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*,

◆ **Prat del Pont de les Salines:**

[praddẽpõndelesa'lines] ja.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

Pont, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell*

Salines, v. *la Borda de les Salines*

◆ **Prat del Roc, lo:**

[lopraddel'røk] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Roca, lo:**

[lopraddel'røka] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Rossell, lo:**

[lopraddero'seɰ] ja.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Rossell** (*o Castellar*):

[praddelro'seɰ] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Saulet, lo:**

[lopraddelsaw'let] ja.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Saulet, com a determinatiu a partir del

nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Saulet de Roca: 154**

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres del Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *de Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Saulet dels Planters del Roc, 135**

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres del Saulet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *Planters, v. l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters del Roc*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Toni:**

[praddel'tóni] bm.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Toni, al:**

[al prad del 'tóni] ac
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat del Toni de Farreres, lo:**

[lopraddeltónidefàreres] ja.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *de Farreres, v. la Borda de Farreres*

◆ **Prat del Trauquer, al: 66**

[alpraddeltraw'ke] bm.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Trauquer, potser vindria de *traucar* 'foradar', der. De *trauc* mot probablement gàllic ***traucum**.

◆ **Prat del Trauquer del Fijat:**

[praddetrawkedelfi'zat] bm.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Trauquer, v. al Prat del Trauquer del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat dels Arinsols, lo:**

[lopraddelza'rinsols] ja.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Arinsols, «aquest és el nom d'una planta de la família de les asparagínies-esmilàcies, *Smilax aspers* L. Generalment es coneguda per *aritjol*, i té diverses variants antigues: *arinjol*, una d'elles, *arinsol*; a Encamp hi ha els Arinsols, encontrada al mateix nucli urbà. Etimologia incerta. Algú ha proposat *aridica*, derivat de *arida*, "seca", poc probable.» (MA)

◆ **Prat dels Arinsols del Toni, lo: 129**

[lopraddelzarinsolzdel'tóni] bm.
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Arinsols, v. lo Prat dels Arinsols del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat dels Ribassos de l'Antonet: 145**

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Ribassos, der. de *Riba*. «apel·latiu que designa la vora o marge del mar, d'un lloc, d'un riu o d'un torrent. Es un terme molt prolífic en derivats i composició.[...] Trobem *Riba*, *Ribada*, [...] *Ribal*, *Ribals*, *Ribalta*, *Ribaltes*, *Ribassa*, *Ribassos*, *Ribassot* ... Del llatí **ripa**, mateix significat." (MA)
de l'Antonet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Escolà de Fijat: 167**

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Escolà, no documentat.
de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Pollós:152**

Prat, v. Camí de Prat d'En Torres Pollós, segons Moreu Rey (EM) hi ha

nombrosos topònims que fan referència a arbres o a espècies específiques. Aquí Pollós potser faria al·lusió al ‘pollancre o poll’ que ha donat topònims com: “La Pollosa, Lo Tompollós, La Pompollosa [font] [...]”.

◆ **Prat Pollós del Mitxeu, lo/ø: 146**

[lopratpɔlozðelmi'tʃew] ja,
[pratpɔlozðelmi'tʃew] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

Pollós, v. *Prat Pollós*

del Mitxeu, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Rodó de Duedra, lo:**

[lopradroðoðeldu'edra] bm.

Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres*

Rodó, «de forma circular» (GDC)

de Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats de la Font Roja de Toni (o les Buïgues de Toni o les Buïgues de la Font Roja):**

[pratʒdelafɔnrɔʒaðe'tɔni] ja.

Prats, pl. de *Prat*. v. *Camí de Prat d'En Torres*

Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*

Roja, v. *les Buïgues de la Font Roja*

de Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Buno, los:**

[lopratʒdel'βuno] bm.

Prats, pl. de *Prat*. v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Buno, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Tor:**

[pratʒdel'tɔr] bm.

Prats, pl. de *Prat*. v. *Camí de Prat d'En Torres*

del Tor, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Querol / Querola, al/la:**

[la ke'rɔla], [al ke'rɔl] ac

Querol/Querola, v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Querol, al: 188**

[alke'rɔl] bm.

Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Querola de Cabanes, la: 141**

[lakerɔladeka'βanes] bm.

Querola, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

de Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Querola de Més Enllà, la:**

[lakerɔlademezen'la] bm.

Querola, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

de Més Enllà, significa « ‘cap allà, en direcció d'ací allà’ » (GDC)

◆ **Querola del Garrallà, la: 143**

[lakerɔladelgara'la] ja, bm.

Querola, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

del Garrallà, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Querola del Toni, la: 142**

[lakerɔladetɔni] ja.

Querola, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Querola del Toni, la:**

[lakerɔladel'tɔni] bm.

Querola, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Queroles, les:**
[leske'roles] bm.
Queroles, fem. pl. de *Querola*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Queroles del Roca, les:**
[leskerolezdel'rōka] ja.
Queroles, fem. pl. de *Querola*. v. *Feixa del Querol del Colomí del Roca*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Rebollissa, la:**
[lareβo'kisa] bm.
Rebollissa, v. *Prat de la Rebollissa del Muixó*

◆ **Reguerada, la: a**
Reguerada, der. Fem. de *Reguer*. “Desviació d'un corrent d'aigua que el pagès fa arribar fins un hort, prat o camp per regar-lo” (MR)

◆ **Ribassos de/del Mitxeu, als/los: 127**
[alzriβasozdelmi'tfɛw],
[lozriβasozðemi'tfɛw] bm.
Ribassos, v. *Prat dels Ribassos de l'Antonet del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Rigatell de la Font del Grau, lo:**
[loriγateλdelafōndel'γraw] ja.
Rigatell, derivat de *Rec*. «'riu, rierol que durant l'estiu no sol dur aigua' (sm); 'vora on passa l'aigua d'una font' (an)» (MR)
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja del Grau*, v. *Camí de la Font del Grau*

◆ **Riu Valira del Nord: b**
Riu, prové del «ll. RIVUS 'rec, rierol; canal'». (DE)
Valira, Segons Coromines (C10) prové de VALĒRĪA. Bona part dels rius que porten aquest nom, ja siguin petits o mitjans sempre porten aigua fins i tot en períodes de gran

sequera. Els pagesos haurien invocat San Valeri per no tenir sequera. Aquest corrent d'aigua estava sota la protecció del dit Sant d'aquí el seu nom.

◆ **Riu d'Aiguarrebre:**
[riwðajɣwa'reβre] bm.
Riu, v. *Riu Valira del Nord d'Aiguarrebre*, v. *Camí de l'Aiguarrebre*

◆ **Riu de Farreres:**
[riwðefa'reres] bm.
Riu, v. *Riu Valira del Nord de Farreres*, v. *la Borda de Farreres*

◆ **Riu de l'Angonella: g**
[riwdelanɣo'neɫa] bm.
Riu, v. *Riu Valira del Nord Angonella*, v. *Camí de l'Angonella (o Camí de la Mollera)*

◆ **Riu de l'Avier: e**
[riwðela'vje] bm.
Riu, v. *Riu Valira del Nord Avier*, v. *Font de l'Avier*

◆ **Riu de la Bassa del Racó:**
Riu, v. *Riu Valira del Nord Bassa*, «A les Valls d'Andorra, són excavacions al sòl de formació natural, de poca profunditat i menys extenses que un petit estany. [...] Mot considerat preindoeuropeu (probablement ibèric) balsa o barsa i que té derivacions en català i altres llengües romàniques [...]» (MA)
Racó, “espai comprès entre dues superfícies en la proximitat de llur punt de topada.” o “(raconada): racó, principalment de superfícies grans, com d'un camí, d'un carrer, d'unes roques, de la costa, del curs d'un riu, etc.” (DCBV)

◆ **Riu de l'Ensegur, lo (o Riu dels Casalassos): d'**
[loriwðelense'γu] bm.
Riu, v. *Riu Valira del Nord l'Ensegur*, v. *Camí de l'Ensegur*

◆ **Riu del Cap dels Barrers: i**
Riu, v. *Riu Valira del Nord Cap*, v. *Cap del Bony del Roc Barrers*, pl. de *Barrer*. v. *Camí del Barrer*

◆ **Riu del Castell** (*o lo Riuet del Castell*): **d**

[riwðelkas'teʎ] bm.

Riu, v. *Riu Valira del Nord del Castell*, v. *Bosc del Castell*

◆ **Riu dels Casalassos** (*o lo Riu de l'Ensegur*): **d'**

Riu, v. *Riu Valira del Nord*

Casalassos, der. de 'Casa' amb sufixe augmentatiu. «Del ll. Tardà casa, «edifici habitable»» (MA)

◆ **Riuet del Castell, lo** (*o Riu del Castell*):

[loriweddelkas'teʎ] bm.

Riuet, dim de *Riu*. v. *Riu Valira del Nord Castell*, v. *Bosc del Castell*

◆ **Roc de les Mines, lo :**

[lorɔgðelez'mines] bm.

Roc, v. *Cap del Bony del Roc*

Mines, pl. de *Mina*. v. *Font de les Mines*

◆ **Rouera de Cabanes, la:**

[larowreradeka'βanes] ja.

Rouera, o *Roureda* 'bosc de roures'. «Del ll. robōr□ēta, mat. Sign.» (DCVB)

de Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Rourera del Jaume, la:**

[larowreradel'dzawme] ja.

Rouera, v. *la Rouera de Cabanes*

del Jaume, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Rourera dels Ascaubers de Call** (*ara de Cabanes*), **la: 97**

Rouera, v. *la Rouera de Cabanes*

dels Ascaubers, v. *als Ascaubers*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Rourera dels Ascaubers, la:**

[larowreradelzaskaw'βes] ja.

Rouera, v. *la Rouera de Cabanes*

dels Ascaubers, v. *als Ascaubers*

◆ **Ruixol de Més Amont, lo:**

[loruʃoldemeza'mon] bm.

Ruixol, no documentat. És una font o un riu. Vindria de 'ruixar'?

de Més Amont, 'damunt; a la part més alta'

◆ **Ruixol de Més Avall, lo:**

[loruʃoldemeza'βaʎ] bm.

Ruixol, v. *lo Ruixol de Més Amont*

de Més Avall, 'a baix de ; a la part més baixa'

◆ **Ruixol del Mitg, lo:**

[loruʃoldel'mitʃ] bm.

Ruixol, v. *lo Ruixol de Més Amont*

del Mitg, situat al centre respecte als altres

Ruixols.

◆ **Salines, les:**

[lesa'lines] ja.

Salines, v. *la Borda de les Salines*

◆ **Saquet, lo: n**

[losa'ket] ja.

Saquet, «dim. de *Sac*.» (DCVB)

◆ **Sarrell dels Planters, al:**

[alsareʎdelsplan'tes] bm.

Sarrell, v. *l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters*

dels Planters, v. *l'Hort del Pardigall del Sarrell dels Planters*

◆ **Sedurnet:**

[seður'net] ac

Sedurnet, v. *Camí de Sedurnet/Sidurnet*

◆ **Seig, el:**

Seig, v. *lo Camí del Seig*

◆ **Seig de Dalt del Colomí, al:**

[alsetʃdeðaldelkulu'mi] bm.

Seig, v. *lo Camí del Seig*

de Dalt, 'damunt; a la part més alta'

del Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Seig de Més Avall del Colomí, al:**

[alset]deparði'ɣaʎ] bm.

Seig, v. *lo Camí del Seig*

de Més Avall, 'a baix de ; a la part més baixa' *del Colomí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Seig de Pardigall, lo:**

[loset]deparði'ɣaʎ] bm.

Seig, v. *lo Camí del Seig*

de Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Seig del Toni, lo:**

[loset]ðel'toni] bm.

Seig, v. *lo Camí del Seig*

del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Siscadella (del Quart): 88**

Siscadella, tindria un sentit col·lectiu 'paratge, zona del Siscar'

◆ **Siscadella, la (o l'Hort del Llefa):**

[lasiska'ðeʎa] bm.

Siscadella, v. *Siscadella*,

◆ **Siscar (de Fijat), lo/ø: 153**

[losis'ka] ja, [sis'ka] bm.

Siscar, derivat de *Sisca* 'espècie de canyís' (C10). «Planta herbàcia perenne, de la família de les gramínies [...]» (GDC)

◆ **Solà de l'Allau, lo: o**

[losoladela'ʎaw] ja, [losolaðela'ʎaw] bm.

Solà, «lloc (vessant d'una muntanya, etc.) on el sol hi toca més estona al llarg del dia» (C10)

Allau, v. *lo Prat de l'Allau*

◆ **Soleador del Llefa, el: 72**

Soleador, no l'hem trobat documentat directament. Vindria d'una base 'Sòl + X'

(derivat de SÖLUM 'base', 'fons', 'terra en què es viu') o bé de 'solà' (lloc (vessant d'una muntanya, etc.) on el sol hi toca més estona al llarg del dia) ?

del Llefa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Solers de la Sella:**

[solezðela'seʎa] bm

Solers, pl. de *Soler*. «Entre sentits variats (el Soler, el Soleràs, el Solerot), de vegades posseeixen el de camp, o de camp assoliat.» (MR). Segons Coromines, vé de «SÖLARIÛ 'pis, sòl d'un habitatge, derivat de SÖLUM 'base', 'fons', 'terra en què es viu' «

de la Sella, v. *lo/al Barrer de la Sella*

◆ **Soliador, al:**

[alsoliado] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

◆ **Soliador de Call: 73**

[soliado ðe'kaʎ] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Soliador de Colomí: 75**

[soliadoðelkulu'mi] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

de Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Soliador de Pardigall: 76**

[soliadoðeparði'ɣaʎ] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

de Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Soliador de Sella: 71**

[soliadoðe'seʎa] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

de Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Soliador de l'Anton: 74**

[soliadoðelan'ton] bm.

Soliador, v. *el Soleador del Llefa*

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Sucarana, la:**

Sucarana, existeix com a antropònim. També el trobem la forma *Sucarà*.

◆ **Subiranes, les:**

[lessuβi'ranes] bm.

Subiranes, v. *Camí de les Subiranes*

◆ **Subiranes del Pal, les:**

[lesuβiranezd'el'pal] bm.

Subiranes, v. *Camí de les Subiranes*

del Pal, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra Radona, la:**

[laterara'dona] ja.

Terra, «És un terme força estès a Andorra per a referir-se a una partida, o encontrada petita tant si és conreada com si no ho és» (MA). Prové del “ll. TĒRRA” (DE).

Radona, fem. de *Rodó*. Al·lusiu a la forma del terreny. Del “ll. ROTUNDUS, -A, -UM íd., der. de ROTA ‘roda’”. (DE)

◆ **Terra Rodona del Querol de l'Isidro: 186**

Terra, v. *la Terra Radona*

Rodona, v. *la Terra Radona*

Querol, fem. de *Querol*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

de l'Isidro, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Terra de Billura de Fijat, la:**

[lateraðeβi'kuraðefi'zat] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Billura, v. *Billura de Call*

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Terra de Billura de l'Anton:**

[teraðeβi'kuraðelan'ton] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

Billura, v. *Billura de Call*

de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Terra de Call (de Casa Toni): 87**

Terra, v. *la Terra Radona*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Terra de Call, la: 35**

[lateraðe'kaʎ] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Call de Billura, la:**

[lateraðekaʎdeβi'kura] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Billura, v. *Billura de Call*

◆ **Terra de Call de la Mollera:**

[teraðekaʎdelamo'kera] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Call, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Mollera, v. *Bosc de la Mollera de l'Anton*

◆ **Terra de Casa, la:**

[lateraðe'kaza] im.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Casa, *de Casa*, v. *l'Hort de Casa*

◆ **Terra de Casa de Call, la:**

[lateraðekazaðe'kaʎ] bm.

Terra, v. *la Terra Radona*

de Casa, v. *l'Hort de Casa*

de Call, com a determinatiu a partir del nom

(pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Casa de Sella: 86**

Terra, v. *la Terra Radona de Casa*, v. *l'Hort de Casa de Sella*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Casa del Toni, la:**

[lateraðekazadel'tõni] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de Casa*, v. *l'Hort de Casa del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra)

◆ **Terra de Cort d'Esteve del Pere, la:**

[lateraðekorðestevedel'pere] bm.
Cort, v. *la Buïga del Serni de Cort d'Esteve d'Esteve*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Farreres del Colomí, la:**

[lateraðefararezðekolo'mi] ja.
Terra, v. *la Terra Radona de Farreres*, v. *la Borda de Farreres del Colomí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Farreres del Toni, la:**

[lateraðefararezðel'tõni] ja.
Terra, v. *la Terra Radona de Farreres*, v. *la Borda de Farreres del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Fijat, la:**

[lateraðefi'zat] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra.)

◆ **Terra de Mitxeu de Sedornet, la:**

[lateraðelmitʃɛwðeseðor'net] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Sedornet, v. *Camí de Sedurnet/Sidurnet*

◆ **Terra de Mitxeu de les Buïgues, la:**

[lateraðelmi'tʃɛwðelezβu'iγes] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de les Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Bali*

◆ **Terra de l'Aiguarrebre, la:**

[lateraðajγwa'reβre] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de l'Aiguarrebre*, v. *Camí de l'Aiguarrebre*

◆ **Terra de l'Antonet, la:**

[lateraðelanto'net] ja.
Terra, v. *la Terra Radona de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de l'Antonet de Font del Grau, la: 117**

[lateraðelantoneddefõndel'γraw] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Grau*, v. *Camí de la Font del Grau*

◆ **Terra de l'Antonet de la Coma:**

[teraðelantoneddela'koma] bm.
Terra, v. *la Terra Radona de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Coma, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Terra de l'Ascobet de l'Anton:**

Terra, v. *la Terra Radona de l'Ascobet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o

passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de l'Anton, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Borda de Call:**

Terra, v. *la Terra Radona*
Borda, v. *la Borda de Farreres de Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Font del Grau del Cadiraire: 116**

Terra, v. *la Terra Radona*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Font del Grau del Garrallà: 118**

Terra, v. *la Terra Radona*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Font del Grau del Jaume: 119**

Terra, v. *la Terra Radona*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Font del Grau del Mitxeu: 121**

Terra, v. *la Terra Radona*
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Sella, la:**

[lateraðela'seʎa] bm.
Terra, v. *la Terra Radona*
de la Sella, v. *lo/al Barrer de la Sella*

◆ **Terra del Balí del Querol: 185**

Terra, v. *la Terra Radona*
del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Querol, v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Terra del Balí de les Queroles:**

[teraðelβaliðeleske'ɾoles] bm.
Terra, v. *la Terra Radona*
del Balí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Queroles, fem. pl. de *Querola*. v. *Feixa del Querol del Colomí*

◆ **Terra del Brossós del Cabanes, la:**

[lateraðelβrosozdelka'βanes] bm.
Terra, v. *la Terra Radona*
Brossós, v. *al Brossós del Cabanes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Brossós del Quico, la:**

[lateraðelβrosozdel'kiko] bm.
Terra, v. *la Terra Radona*
Brossós, v. *al Brossós del Quico*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Cadiraire de Font del Grau, la :**

[lateraðelkaðirajreðeɲdel'ɣraw] bm.
Terra, v. *la Terra Radona*
del Cadiraire, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja*
Grau, v. *Camí de la Font del Grau*

◆ **Terra del Cadiraire de la Coma:**

[teraðelkaðirajreðela'koma] bm
Terra, v. *la Terra Radona*
del Cadiraire, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Coma, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Terra del Call: 35**

Terra, v. *la Terra Radona del Call*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Colau de Farreres, la:**

[lateradelkolawdefàreres] ja.
Terra, v. *la Terra Radona del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Farreres, v. *la Borda de Farreres*

◆ **Terra del Colau del Barrer:**

[teraðelkolawðelβa're] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Barrer, v. *Camí del Barrer*

◆ **Terra del Colau del Prat d'En Torres:**

[teraðelkolawðelpradden'tores] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'en Torres*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Colomí de Cort d'Esteve, la: 45**

[lateradelkulumiðekorðes'teve] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Colomí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Cort, v. *la Buïga del Serni de Cort d'Esteve d'Esteve*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Garrallà (Cort d'Esteve): 44**

Terra, v. *la Terra Radona del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Garrallà: 49**

Terra, v. *la Terra Radona del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Garrallà de Font del Grau, la :**

[lateradelγaraλaðefɔndel'γraw] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Garrallà*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Grau*, v. *Camí de la Font del Grau*

◆ **Terra del Llefa del Prat d'En Torres:**

[teraðelɫɛfaðelpradden'tores] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Llefa*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Prat, v. *Camí de Prat d'En Torres d'en Torres*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Miquelet de la Coma:**

[teraðelmikeleddela'koma] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Miquelet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Coma, v. *Camí de Comaubaga*

◆ **Terra del Mitxeu: 50**

Terra, v. *la Terra Radona del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Mitxeu de Font del Grau, la :**

[lateradelmitʃewðefɔndel'γraw] bm.
Terra, v. *la Terra Radona del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Font, v. *les Buïgues de la Font Roja Grau*, v. *Camí de la Font del Grau*

- ◆ **Terra del Pere, ø/la: 33**
 [teraðel'pere], [lateraðel'pere] bm .
Terra, v. la Terra Radona
del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Pere de Sella, la:**
 [lateraðelpereðe'seɫa] bm.
Terra, v. la Terra Radona
del Pere, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Sella, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Prat d'en Torres del Colomí:**
 [teraðelpradentɔrezdelkulu'mi] bm.
Terra, v. la Terra Radona
Prat, v. Camí de Prat d'En Torres
d'en Torres, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Colomí, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Querol de/del Rossell: 187**
Terra, v. la Terra Radona
Querol, v. Feixa del Querol del Colomí
de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Querol del Cabanes: 194**
Terra, v. la Terra Radona
Querol, v. Feixa del Querol del Colomí
del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Querol del Saboyano: 190**
Terra, v. la Terra Radona
Querol, v. Feixa del Querol del Colomí
del Saboyano, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Quico: 39**
 [tera ðel'kiko] ac, [lateraðel'kiko] bm.
Terra, v. la Terra Radona
del Quico, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Roc de Cort d'Esteve, la: 46**
 [lateraðekorðestevedel'pere] bm.
Terra, v. la Terra Radona
del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Cort, v. la Buïga del Serni de Cort d'Esteve
d'Esteve, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Roc de les Buïgues:**
 [lateraðelrɔkdelezβu'iyes] bm.
Terra, v. la Terra Radona
del Roc, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de les Buïgues, pl. de *Buïga*. v. *la Buïga del Bali*
- ◆ **Terra del Serni, la:**
 [lateraðel'serni] bm.
Terra, v. la Terra Radona
del Serni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra dels Còms, la:**
 [lateraðels'koms] bm.
Terra, v. la Terra Radona
Còms, pl. de *Com*. v. *Cóm de Fijat*
- ◆ **Terra dels Còms de la Mollera (o los Còms), la:**
Terra, v. la Terra Radona
Còms, pl. de *Cóm*. v. *Cóm de Fijat*
Mollera, v. Bosc de la Mollera de l'Anton
- ◆ **Terres de Fijat, les: 85**
 [lesterezdefi'zat] ja.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra Radona*
de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Terres del Pont de l'Astrell:**
[tereʒdelpɔndelastreɫ] ja.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra Radona Pont*, v. *lo/al/ø Pont de l'Astarell de l'Astrell*, v. *les Bordes de l'Astrell*
- ◆ **Terres del Querol, les:**
[lestereʒdelke'ɾɔl] im.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra Radona Querol*, v. *Feixa del Querol del Colomí*
- ◆ **Terres del Querol del Pardigall: 193**
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra Radona Querol*, v. *Feixa del Querol del Colomí*
- ◆ **Terres del Rull del Cabanes (al Querol), les: 177**
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra Radona del Rull*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terreta de l'Anton de Billura, la:**
[lateretaðelantɔndeβi'ɫura] bm.
Terreta, dim. de *Terra*. v. *la Terra Radona de l'Anton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Billura, v. *Billura de Call*
- ◆ **Terreta del Brossós de l'Antonet, la:**
[lateretaðelβrosozde anto'net] bm
Terreta, dim. de *Terra*. v. *la Terra Radona Brossós*, v. *al Brossós de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terreta del Cadiraire (cort d'Esteve): 43**
Terreta, dim. de *Terra*. v. *la Terra Radona del Cadiraire*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terreta del Colau: 159**
[teretaðelko'law] bm.
Terreta, dim. de *Terra*. v. *la Terra Radona del Colau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terreta del Serni, la: 34**
[lateretaðel'serni] bm.
Terreta, dim. de *Terra*. v. *la Terra Radona del Serni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Torrents de l'Avier: L'**
Torrents, pl. de *Torrent*. És una depressió del terreny que encamina l'aigua de la pluja. Els torrents estan sovint secs i només duen aigua, i generalment abundant, després de grans xàfecs. Prové del "ll. TORRENS, -NTIS, participi pres. de TORRĒRE 'assecar-se, eixugar-se" (DE).
Avier, v. *Font de l'Avier*
- ◆ **Torta, la:**
[la'tɔrta] bm.
Torta, v. *Camí de la Torta*
- ◆ **La Torta del Jaume, la: 94**
[latɔrtaðel'dʒaume] ja.
la Torta, v. *Camí de la Torta del Jaume*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Tremolissa, la:**
[latremu'lisa] ja, [latremo'lisa] bm.
Tremolissa, atestat només en el DCVB a les Balears en el sentit de 'tremolar'.
- ◆ **Tremolissa de Toni, la: 96**
[latremulisade'tɔni] ja.
Tremolissa, v. *la tremolissa de Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Vilaró, el:**

Vilaró, Manel Anglada atesta *el Vilar* en lloc *del Vilaró* per Ordino. També apareix *el Vilar* a Canillo; A Encamp, hi ha els *Vilars* i *el Vilaró*. “A causa de trobar-se un poc allunyat de la vila cap a la parròquia d’Ordino, també aquest Vilar, ha pogut sobreviure l’embat dels segles durant 816 anys. Rares deuen ser les Valls pirinenques que com la d’Andorra puguin atestar demanera fidedigna un arrelament a la *casa* i al *terrer*, tan considerable. [Ve] del llatí tardà *villare*, «vila petita», mateix significat. Derivat de *villa*, llatí.” (MA) Coromines (C10) recull *el Vilar* a Engordany, Canillo i a Ordino.

ÍNDIX PER NÚMERO DE LLORTS

Aquest índex de Llorts presenta els topònims per número. Gairebé tots els topònims es trobaran localitzats en els mapes. Els números van del **1** al **197**. Una sèrie de números no figuren en l'índex. Són els següents: **47, 95, 101, 120, 122, 124, 172 i 191**. Els topònims que corresponen als números següents no s'han pogut localitzar en els mapes: **1, 19, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 43, 48, 49, 67, 68, 72, 98, 125, 145, 150, 151, 152, 160, 164, 196**.

Els topònims que fan referència a les *canals* (lletres majúscules de la **A** a la **D**), els que indiquen *vials* (*camins, callisses, senders i ponts*) (lletres majúscules de la **K** a la **Z**), els que remetent a *noms genèrics de partides, contrades, noms de llocs, punts de trobada, terrenys de gran ocupació* (lletres minúscules de la **k** a la **p**), *rius i fonts* (lletres minúscules de la **a** a la **j**) i *La Mollera i Sucarana*, tampoc s'han situat.

A més, indiquem a cada número o lletra els topònims corresponents per facilitar-ne la recerca, per exemple: *Núm. 55, Camp de Fijat, al/lo; Núm. M, camí dels Horts*.

1	Boïga del Cresp de Gené, la	38	Prat Agre de Sella
2	Prat del Cresp del Giné	39	Terra del Quico
3	Prat de la Borda de Molines, lo	40	Buïguetes de/del Sella
4	Cresp del Jepolí, al/Ø	41	Camps del Jaume de Sedornet
5	Cresp del Roca	42	Feixes del Pere (<i>Cort d'Esteve</i>)
6	Cresp de l'Anton	43	Terreta del Cadiraire (<i>Cort d'Esteve</i>)
7	Cresp de Martí, lo/Ø	44	Terra del Garrallà (<i>Cort d'Esteve</i>)
8	Cresp de Miquelet, lo	45	Terra del Colomí de Cort d'Esteve, la
9	Feixa del Cadiraire	46	Terra del Roc de Cort d'Esteve, la
10	Cresp de/del Mitxeu, al/Ø	48	Marjot del Roca
11	Cresp del Colomí	49	Terra del Garrallà
12	Feixes del Garrallà	50	Terra del Mitxeu
13	Hort/Hortet del Peretell/Pretell, l'	51	Borda i Camps de Sella
14	Prat de Colau dels Horts	52	Feixes del Pere de Sella
15	Hort de l'Anton, l'	53	Camps i borda del Roca
16	Hort del Cadiraire	55	Camp de Fijat, al/lo
17	Hort del Pere, l'	56	Prat de l'Iclésia, al
18	Prat del Cadiraire, al	57	Feixes de Fijat, les
19	Hort del Macià, l'/Ø	58	Feixes del Roc i del Balí
20	Pasturers de l'Anton, als	59	Feixa Llarga de Fijat, la
21	Hort del Mitxeu, l'	60	Prat del Jaume, lo
22	Cultia de l'Asidro (<i>partida de la Cultia del Vilaró</i>), la	61	Feixes del Pardigall, les
23	Hort del Jaume	62	Feixes del Miquelet, les
24	Hort de Cabanes, l'	63	Feixes del Roca, les
25	Hort del Balí, l'	64	Prat del Castell del Jaume
26	Hort del Roc, l'	65	Feixa de l'anton
27	Plana Duedra	66	Prat del Trauquer, al
28	Hort del Cadiraire de Plana Duedra	67	Marjot del Miquelet
29	Bony(s) de/del Peretell, lo(s)	68	Feixes del Colau
30	Bony del Roc	69	Prat d'En Torres/del Colau/del Miquelet/del Colomí/del Llefa/del Sella/del Quico/de l'Antonet
31	Marjot de/del Garrallà	70	Molleres del Pardigall, les
32	Marjot del Pere	71	Soliador del Sella
33	Terra del Pere, Ø/la	72	Soleador del Llefa, el
34	Terreta del Serni, la	73	Soliador del Call
35	Terra de Call, la	74	Soliador de l'Anton
36	Boïga del Roca	75	Soleador del Colomí
37	Pasturers de l'Isidro, els		

- 76 Soliador del Pardigall
 77 Billura de l'Anton
 78 Billura de Call
 79 Planes de Call
 80 Planes de Cabanes, Ø/les
 81 Prat de Rabassó, lo
 82 Prat de Billura de Fijat
 83 Prada de Casa Roca
 84 Hort de Saulet
 85 Terres de Fijat, les
 86 Terra de Casa de Sella
 87 Terra de Call (de casa Toni)
 88 Ciscadella (del Quart), la
 89 Hort del Llefa
 90 Prat de la Peça de la Sella, lo
 91 Peça de Fijat, la
 92 Ascaubers del Llefa
 93 Funturnitg de Cabanes, lo
 94 Torta de Jaume, la
 96 Tremolissa de Toni, la
 97 Rourera dels Ascaubers de Call (ara Cabanes), la
 98 Llosa, la
 99 Ascaubers del Pardigall, los
 100 Hort de l'Antonet
 102 Hort del Barrer del Pardigall
 103 Hort dels Barrers del Sella
 104 Barrers del Garrallà, los
 105 Barrer del Fijat, al
 106 Coma de l'Antonet, la
 107 Barrer del Colau, lo
 108 Coma del Miquelet, la
 109 Coma del Cadiraire, la
 110 Barrer de Cal/del Quico, lo
 111 Barrer del Balí, lo/Ø
 112 Barrer del Sella, al
 113 Hort del Barrer del Roc
 114 Aubagueta del Cabanes, l'
 115 Aubagueta del/de Llefa
 116 Terra de la Font del Grau del Cadiraire
 117 Terra de la Font del Grau de l'Antonet
 118 Terra de la Font del Grau del Garrallà
 119 Terra de la Font del Grau del Jaume
 121 Terra de la Font del Grau del Mitxeu
 123 Bony de Saulet, lo
 125 Hort del Pardigall
 126 Bertigues/Bartigues, les
 127 Ribassos de Mitxeu, als
 128 Planes de Fors del Jaume
 129 Prat dels Arinsols del Toni, lo
 130 Hort del Saulet dels Planters del Pardigall
 131 Planes de Fors de/del Cabanes
 132 Aubagueta de Pardigall, l'
 133 Canimar del Garrallà
 134 Hort del/de Roca, Ø/l'
 135 Prat del Saulet dels Planters del Roc
 136 Hort de Vidal del Garrallà
 137 Barricó de Garrallà
 140 Barricó de Toni
 141 Querola de Cabanes
 142 Querola del Toni
 143 Querola del Garrallà
 144 Prat de la Querola del Toni, lo
 145 Prat dels Ribassos de l'Antonet
 146 Prat Pollós del Mitxeu, lo
 147 Buïgues de Roca
 148 Buïgues del Quico
 149 Buïga del Balí
 150 Buïga del Serni, la
 151 Buïga del Roca
 152 Prat Pollós
 153 Siscar de Fijat, lo
 154 Prat de Saulet de Roca
 155 Buïgues de Mitxeu, les
 156 Font Roja de Toni, la
 157 Pradassos, los
 158 Buïgueta de l'Oliga del Colau
 159 Terreta del Colau
 160 Feixes del Castell del Joan Farré o de l'Anton, les
 161 Pradassos de Balí, los
 162 Prat de Pedaçol de Call
 163 Prat de l'Areny, lo
 164 Marjot de Roget
 165 Marjot de Mitxeu
 166 Prat de l'Allau, al
 167 Prat Escolà de Fijat
 168 Prat de casa de Sella, lo
 169 Prat de la Mola del Cabanes
 170 Prat de la Borda de Rossell
 171 Mallador, el
 173 Hort del Vilaró
 174 Cultia del Vilaró
 175 Cultia de Picamal, la o Cultia dels Coms de Ferrer, la
 176 Prada del Vilaró
 177 Terres del Rull del Cabanes (al Querol)
 178 Feixes del Querol del Garrallà
 179 Feixes del Querol del Mitxeu
 180 Prada de l'Aubac de l'Anton de Llorts
 181 Arenys de l'Anton, los
 182 Borda de Pal (nom d'abans)/Prada de Molines (nom d'ara)
 183 Arenys del Barbet, los

- 184 Prat de Pal del Querol
- 185 Terra del Balí del Querol
- 186 Terra Rodona del Querol de l'Isidro
- 187 Terra del Querol de/del Rossell
- 188 Querol del Toni, al
- 189 Feixa del Peretell
- 190 Terra del Querol del Saboyano
- 192 Feixa del Querol del Colomí
- 193 Terres del Querol del Pardigall
- 194 Terra del Querol del Cabanes
- 195 Feixes del Jepolí/del Martí
- 196 Prat de Saulet del Querol
- 197 Plana de Fels

● La Mollera i Sucarana

No situats en els mapes:

Aiguarrebre de Call
 Bosc de la Mollera de l'Anton
 Coms, los o la Terra dels Còms de la Mollera
 Mollera de Call /de Colomí, la
 Terra de l'Ascobet de l'Anton
 Prat de l'Anton dels l'Aubacs
 Prat de l'Anton de la Solana
 Terra de la Borda de Call
 Sucarana, la

● Canals

No situats en els mapes:

A Canal de la Coma, la
 B Canal de Bombal, la
 C Canal Fosca, la
 D Canal de les Buïgues

● Vials: camins, callisses, senders i ponts

No situats en els mapes:

K Camí de Sedurnet
K' Bosc del Castell
L Camí del Cresp
L' Pont del Vilaró
L'' Torrents de l'Avier
M Camí dels Horts
M' Grau, el
N Camí dels Pallerills o de l'Ensegur
N' Pont dels Ruixols
O Camí de Cort d'Esteve
O' Camí de l'Aubac
P Pont de la Creu
P' Camí de l'Aiguarrebre
P'' Camí de Plana de Fels
Q Camí de Prat d'En Torres

Q' Camí de la Llentiga
R Camí de la Mollera o de l'Angonella o Comunal
S Camí de la Torta
T Camí dels Ascaubers, del Barrer, de la Font del Grau, de les Bartigues
U Camí del Seig
V Camí de Comaubaga
W Pont de les Mines
X Camí Ral del Serrat o Camí Ramader
Y Camí de les Moles
Z Pont del Riu de l'Ensegur

● Noms genèrics de Partides, Contrades, noms de llocs, punts de trobada, terrenys de gran ocupació...

No situats en els mapes:

k Partida del Cresp, la
l Planell de l'Avier
m Bosc dels Roures
n Saquet, el
o Solà de l>Allau
p Bosc dels Pallerils

No situats en els mapes:

Borda Rossell del Vilaró
 Bosc del Vilar, el
 Plana, la
 Planes, les
 Seig, el
 Vilaró, el

● Rius i fonts

No situats en els mapes:

a Reguerada, la
a' Font de l'Home Mort
b Riu Valira del Nord
b' Font de les Mines
c Peixera, la
c' Font Roja
d Riu del Castell
d' Riu de l'Ensegur, lo o Riu dels Casalassos
e Riu de l'Avier
f Font de l'Avier
g Riu de l'Angonella
h Font de Rabassó
i Riu del Cap dels Barrers
j Font del Grau

No situats en els mapes:

Font d'Aiguarrebre
 Font dels Sarros

TOPÒNIMS DEL SERRAT

Els números o les lletres que segueixen els topònims remetent als mapes cartogràfics i als índex específics de cada poble. Aquells que no tenen número o lletra no estan localitzats.

A

◆ **Abarsetar de l'Hortell:**

[labarsetadelor'te'] dc.

Abarsetar, «lloc abundant en abarsets» (MR) ; «Indret poblat d'abarsets (o barcets) [...] Nom derivat de **barsa** o **barza**, d'etimologia incerta, probablement pre-romana». (MA)

Hortell, « per al topònim Hortell proposem també la mateixa arrel basca *Lurte* 'esllavissada, allau de pedres, ensulsiada, corrents d'arrossegalls' Anglada (1993); aquesta proposta ve reforçada per les característiques geomorfològiques relacionades amb inestabilitats de vessant que porten els indrets amb aquest topònim. [...] El topònim l'Hortell i pic de l'Hortell també es troba a Ordino, al vessant oposat d'Encodina; aquest pic i vessant presenta una forta dinàmica de vessant associada a corrents d'arrossegalls i allaus de neu.[...] Així mateix, pels volts de Sornàs trobem l'Hortó i l'Hortell». (PP) Veure també (PPB).

◆ **Abeurada, l': k**

Abeurada, «La Beguda, Les Begudes [...] marcaven un lloc de parada per a abeurar els ramats transhumans; L'abeurador, S'abeurador [...], al seu torn, han esdevingut topònims» (EM). «Lloc a on els animals van a beure, sia font, pica o bassa» (DCVB)

◆ **Aspades, les:**

[lezas'paðes] mc.

Aspades, relatiu al fort pendent de la zona i «tallat com amb una espasa (antigament aspasa)» (Moreu-Rey), d'on provenen les variants entre *Aspades* i *Espades*. Prové probablement del «ll. vg. SPADA, ll. cl. SPATHA i aquest del gr. spáthē, *id.*». (DE)

◆ **Ausany, l': q**

[law'sap] mc.

Ausany, zona situada a sobre *del Brossós*.

B

◆ **Barricons de Pal, los : 54**

[bari'konzde'pal] jb.

Barricons, pl. de *Barricó*. Segons Coromines (C10) es pot tractar «del barral que es posa a les fons i degotissos per servir l'aigua». El DCVB diu per *Barricó* : «del mateix origen que barral i barril; derivat d'una forma barrica, existent en provençal i en castellà». Zona que fa pensar per la seva forma en un barricó.

de Pal, terme que pot conduir a una certa ambigüitat. 1- Pot referir-se a un determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). 2- o bé pot designar «un objecte real (pal, o pedra dreta), que de sempre ha assenyalat el camí i el coll d'alta muntanya; o cal admetre una molt antiga arrel «pal» amb el significat de »coll « o « pas » (o, més difícilment, l'arrel « pand » transformada» (MR)

◆ **Basses del Corb, les:**

[lezbazedel'korp] dc.

Basses, pl. de *Bassa*. Segons Manel Anglada «a les Valls d'Andorra, són excavacions al sòl de formació natural, de poca profunditat i menys extenses que un petit estany. [...] Etimologia de Bassa: Mot considerat pre-indoeuropeu (pro-bablement ibèric) *balsa o *barsa i que té derivacions en català i altres llengües romàniques (apud Coromines, DCVB, Alcover, pàg. 346, tom 2)». «d'origen preromà protohispanic, probablement preindoeuropeu» (DE). Pensem que potser hi ha una reinterpretació per part de l'informador i de fet fa referència *als Basers del Corb* ?

Corb, segons Moreu Rey pot haver-hi tres significats: 'corbat', el sentit de 'roca' o designar l'animal.

◆ **Besalí:**

[beza'li] mc.

Besalí, «Indret salvatge: bosc, brossa, escabrós, dificultós, per a transitar-hi. Podria ser d'etimologia íbero-basca. **Besa**, ibèric: «punta», «extrem»; **Baso**, basc: «silvestre», «salvatge». *Lí*, pre-romà «important», «considerable». Aquesta terminació *lí/lís* i fins i tot *í*, no és d'etimologia coneguda, però no és romànica en absolut. *Besalí* Prehistòric equival a *brossós*.» (MA)

◆ **Beçolans: t**

Beçolans, nom col·lectiu del 'bedoll'. Trobem altres derivats de *beç*: *becet*, *beceda*, *beçosa*. *Beç*: d'uns base ll. BETTIUS, íd., reducció d'una forma cèlt. *BETWIO-, del cèlt. Comú BETWA, d'on derivà com a dimin. BETULLOS, base del ll. vg. *BETŪLOS, ll. cl. BETTULA, d'on prové *bedoll*.

◆ **Bony Radó/Redó, lo: u'**

[loβoɲra'ðo] mc ; [loβoɲre'ðo] jb.

Bony, «protuberància que sobresurt del paisatge de l'entorn. L'etimologia és d'origen incert, possiblement preromà, resultat de l'encreuament d'una arrel protohispanica, BUNNO- 'protuberància', i una altra d'indoeuropea, MONNIO- 'coll, turó' «. (DE) *Radó/Redó*, al·lusiu a la forma del terreny. Del «ll. ROTUNDUS, -A, -UM íd., der. de ROTA 'roda'». (DE)

◆ **Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga, la:22**

[laβɔɾdaðawzajndelmuʃodansa'lonɣa] dc.

Borda, «Construcció rústega separada de la casa de pagès, per guarda-hi pastura i/o eines, etc., i també per a habitar-hi temporalment els pagesos a l'estiu, ja que la borda es troba centrada en terres de conreu, peces de terra o prat». (MA) D'origen incert, però probablement preromà, possiblement relacionat amb *borda*, nom de mates com el siscall o la boga, usades sovint per cobrir cabanes. (DE)

d'Ausany, v. *l'Ausany*

del Muixó d'Ansalonga, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Ansalonga, Joan Coromines (C10) afirma «*Ansalonga* fóra, doncs, una « ínsula »

llarga, cosa ben natural al llarg dels prats d'un riberal profund i ben prolongat, i al llarg del camí d'una de les dues riberes principals d'Andorra». Manel Anglada (MA) escriu « Com que al 1176 a les Valls no es parlava llatí, *insolalonga* és una manipulació de *In ipsa longa*, en la qual *in* donarà «en», *ipsa*, dóna «sa», i *longa*, no s'ha mogut, a causa de la fixació escriptural [...]. És cert que en transcripcions llatinitzades medievals empraven « insula » per als prats aplanats vora d'un riu. [...] Creiem que la forma *insula*, usada pels notaris medievals d'aquestes terres per designar els prats riberencs d'un riu, el qual adopta en aquests indrets una corba, sense però, encerclar els prats, deu haver evolucionat tot fossilitzant-se en *ansa*-.»

◆ **Borda del Ramonguem de Puntal:**

[laβɔɾdaðelramoŋgemdepun'tal] mc.

Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

de Ramonguem, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Puntal, segons Enric Moreu-Rey “[...] Tots aquest vocables o expressions designen la part més enlairada d'una muntanya, quasi sempre amb el concepte suplementari de primesa, d'agudesa, de rocam airòs i acabat en puntxa, com ho reflecteixen ben gràficament les metàfores emprades (agulla, aguda, pic, punta). El sentit varia, certament segons les comarques”.

◆ **Borda del Sisquet, la:**

[laβɔɾdaðelsis'ket]/[βɔɾðalsis'ket] mc.

Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

de Sisquet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Borda del Tor, la: 25**

[laβɔɾdaðel'tɔɾ]

Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

del Tor, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Borda Nova de Rossell, la:**

[laβɔrda'nɔβaðero'seɫ] dc.

Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

Nova, adj. fem. der. de *Nou*. “que ens indica el pas del temps, de recent creació, ‘cosa nova que no s’ha usat, tendre’ “. (GR). Prové del “ll. NÖVUS, -A, -UM, íd.” (DE) *de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Borda Nova, la:**

[laβɔrda'nɔβa] mc.

Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

Nova, v. *la Borda Nova de Rossell*

◆ **Bosc de l'Astarell/de l'Astrell, lo: K'**

[loβɔskdelasta'reɫ/as'treɫ] mc.

Bosc, extensió poblada d'arbres i vegetació silvestre. «[...] Aquests boscos, a la part solana, eren sempre pasturats; a fora del període de les estives, llurs sotabosc nodrien els ramats ovins i el cabrum que no transhumaven. Les vaques anaven mes aviat a les obagues o a les prades. [...] Els boscos tenien doncs un paper important en la vida pastoral d'abans [...]» (BA). D'origen preromà «BOSKO». (DE)

Astarell/Astrell, «D'altra banda, apuntem una possible evolució del topònim Hortell cap a Astrell, Sartells i Certés gràcies a les característiques geomorfològiques dels indrets anomenats així que hem localitzat al Principat d'Andorra: Prats de l'Astrell (associat al gran moviment dels Escaubers de Llorts), [...], riu, cap i bosc de l'Astrell (a Segudet), els Astrell (sobre el pla d'Engolasters), coll de l'Astrell i canal dels Astrells (a Perafita) [...]» (PP)

◆ **Bosc de la Rebollissa, lo:**

[loβɔskdelareβo'kisa]

Bosc, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*

Rebollissa, derivat de '*reboll*'. Segons Moreu Rey *el reboll* és «una alzina o roure joves; o espècie particular del roure, segons les comarques». Es poden trobar els derivats: «*la Rebolleda, lo Rebollar, Rebolledes*» etc.

◆ **Bosc de les Tallades: u**

[βɔskdelesta'kaðes] mc.

Bosc, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*

Tallades, «lloc on es fan o s'han fet tallades successives del bosc. Indret propici des d'on es trasllada al ròssec les bigues. Mer apel·latiu d'entrada recent. Derivat post-verbal del llatí *taleare*, «tallar». També pot referir-se a precipici (roca tallada).

◆ **Bosc del Matet, lo:**

[loβɔskdelma'tet] mc, dc.

Bosc, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*

Matet, “més aviat deu ser deriv. de *mata* ‘avellaner o llentiscle’ (DECat.535b28), amb el sufix colle. -ĒTUM” (C10)

◆ **Brossós, al/lo:**

[alβro'sos] mc; [loβro'sos] jb, dc.

Brossós, «acumulatiu de Brossa. Dit d'un indret de metabosc espès, de terreny difícil i escabrós. Aquesta comarca té aquestes característiques en mesura considerables. Ja hem dit que Brossa és etimologia desconeguda». (MA); Brossa: «'despulses de vegetals escampats', d'origen incert, segurament preromà, potser d'una base BRO(C)CIA, der. Del cèlt. VROICO- 'bruc' ». (DE)

◆ **Brossós Comunal: l**

Brossós, v. *al/lo Brossós*

Comunal, que pertany al Comú.

◆ **Camí d'Ausany: M**

[lokamiðawzap] ja.

Camí, sender que permet transitar d'un indret a un altre. S'anomena camí ral el que comunica les poblacions principals. El camí ramader és aquell emprat pels ramats i generalment uneix els peixius d'estiu amb els d'hivern. Prové «del ll. vg. CAMMĪNUS, d'origen celt.». (DE)

Ausany, v. *l'Ausany*

◆ **Camí d'Encodina, lo: S**

[lokamiðeŋko'ðina] mc, dc.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Encodina, derivat de 'codina' amb element anteposat 'en'. «*La codina* frueix d'accepcions diferents, [...] (capa de terra molt dura, com llosa, crosta rocosa, cap de roca, clot no gaire marcat en la roca, etc.) i ha originat *Les Codines*, [...]» (EM). «'roca a flor de terra', d'origen incert, probablement d'una base preromana indoeuropea *KOTEINA, llatinitzada *KOTINA». (DE)

◆ **Camí de Besalí, lo:**

[lokamiðeβeza'li] jb.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

de Besalí, v. *Besalí*

◆ **Camí de Comaubaga de Farreres, lo:**

[lokamiðekomawbaɣaðefa'reres] jb.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Comaubaga, aglutinació de *Coma* i *Obaga*.

Coma: «depressió més o menys pregona i planera en terreny de muntanya» (DCVB). «La coma es diferencia del clot, perquè aquella sol tenir una superfície suau, poc trencada, amb pasturatge» (MA). «Depressió sense desnivells massa marcats, una petita vall ampla» (EM). Prové del «ll. CUMBA 'vall', del cèlt. CŪMBOS 'còncau» (DE).

Obaga: zona de la muntanya on no toca gaire el sol. «ll. OPACUS, -A, -UM 'opac, fosc' «. (DE)

de Farreres, nom de lloc que deriva de 'ferro'. Presència d'aquest mineral. El topònim recorda l'extracció de minerals. «del ll. FERRUM, íd.» (DE)

◆ **Camí de la Font de Canyar: N**

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Font, "indret on l'aigua subterrània brolla o surt a la superfície de la terra" (DGC). Prové del

«ll. FONNS, FŌNTIS». (DE)

Canyar, der. de *Canya*. "lloc poblat de canyes" (GDC). "Der. del ll. CANNA 'canya' ". (DE) Segons Joan Coromines (C10) en els pirineus, *Canya* té el sentit de «balma,

o cova on l'ós passa l'hivern». En el mateix sentit, Manel Anglada (MA) diu que «és una dissimulació del mot *caulla*, o de *cabana*, conegut aquí, amb el sentit de forat o cau».

◆ **Camí de la Rebollissa, lo:**

[lokamiðelareβo'kisa] mc.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Rebollissa, v. *lo Bosc de la Rebollissa*

◆ **Camí de Puntal, ø/lo (o Camí Vell de Sorteny): T**

[kamiðepun'tal] mc ; [lokamiðepun'tal] dc.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Puntal, v. *Borda del Ramonguem de Puntal*

◆ **Camí de les Subiranes, lo: U**

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Subiranes, "per indicar que una cosa és situada en un lloc superior o inferior a una altra, en la toponímia tradicional són emprats generalment els adjectius «subirà», o «sobirà», i «jussà»" (EM). Aquí està emprat com a substantiu i designa zones de montanyes més o menys grans.

◆ **Camí de les Tallades, ø/lo (o Camí de les Terres del Serrat, lo): W** [kamiðelesta'kaðes]

mc ; [lokamiðelesta'kaðes] jb.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Tallades, v. *Bosc de les Tallades*

◆ **Camí del Brossós, lo: L**

[lokamiðelβro'sos] mc; ja.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

del Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Camí del Castellar, lo:**

[lokamiðelkaste'ka] mc.

Camí, v. *Camí d'Ausany*

Castellar, pot significar: "pedra-roca fortificada"(EM); "[...] la zona és prou aspra i molt accidentada [...] el relleu de serres, crestes, basers i pics, clots i forats admet allò que ja hem dit de la toponímia: va adherida a l'accident geogràfic.[...] L'orografia turmentada de la zona: té l'aparença d'un gran castell rocós". (MA)

- ◆ **Camí Vell, lo: R**
 [lokami'βeɫ] mc.
Camí, v. *Camí d'Ausany*
Vell, en el sentit de *camí antic*
- ◆ **Camí Vell de Sorteny (o lo Camí de Puntal), lo: T**
 [kamiβeɫdesor'teɲ] jb.
Camí, v. *Camí d'Ausany*
Vell, v. *lo Camí Vell*
Sorteny, “Finalment abordem el darrer grup de topònims (Sort(s)/Sorteny/Redort/Orader/) que, tot i que amb algunes recances, pensem que no es pot menystenir la hipòtesi que puguin portar emmascarada l'arrel *-ort* (de *lorte*). [...] Les zones que presenten aquests topònims estan associades a indrets on hem destacat la incidència d'inestabilitats de vessant com per exemple Redort (bordes situades per sobre de Segudet, parròquia d'Ordino), coincidint amb la part baixa del bosc de l'Astrell on baixa el riu de l'Astrell que dona les seves aigües al riu de les Aubes; [...] D'altra banda, hem observat que alguns topònims utilitzats per designar valls o vessants amb morrenes fòssils de glacera rocallosa que presenten un aspecte lobular podria ser que també incorporeassin l'arrel *ort*, trobem aquesta característica a Sorteny (alta vall de la parròquia d'Ordino) on els lòbuls vaser citats per Vilaplana (1984).” (BPP). Segons Joan Coromines (C10) «çorten 'de les gotes' és l'ètimon més convincent per la naturalesa d'aquesta vall»
- ◆ **Camp de l'Astarell, lo:**
 [lokamdelasta'reɫ] dc.
Camp, “espai de terra plana destinat a cultiu de sembradura o d'arbres fruiters” (DCVB; MA). Prové del “ll. CAMPUS”. (DE)
Astarell, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*
- ◆ **Camp de la Farga de Fijat, lo: 84**
Camp, v. *lo Camp de l'Astarell*
Farga, “Com a apel·latiu, és el lloc on estrobaven les instal·lacions que permetien transformar el mineral (mena) en metall (ferro). (Aquest topònim) acabarà esdevenint un topònim fòssil.” (MA) “Del llatí FABRĪCA ‘taller d'artesà’.” (DE)
de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Camp de les Tallades de l'Arrero (o lo Camp de les Tallades del Ferino): 77**
Camp, v. *lo Camp de l'Astarell*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades de l'Arrero*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Camp de les Tallades del Ferino, lo (o Camp de les Tallades de l'Arrero): 77**
 [lokamdelestaʎaðezdelfe'rino] jb.
Camp, v. *lo Camp de l'Astarell*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Ferino*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Camps de la Farga:**
 [kamzdelafarga] jb.
Camps, pl. de *Camp*, v. *lo Camp de l'Astarell*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat*
- ◆ **Camps de la Farga de Fijat:**
 [kamzdelafargaðefi'zat] jb.
Camps, pl. de *Camp*, v. *lo Camp de l'Astarell*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Camps de la Farga de Rossell, los: 78**
Camps, pl. de *Camp*, v. *lo Camp de l'Astarell*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Camps de la Farga de Rufó, los: 83**
 [kamzdelafargaðeru'fo] jb.
Camps, pl. de *Camp*, v. *lo Camp de l'Astarell*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Camps de les Tallades del Rufó, los:**
[loskamzdelestaʎaðezdelru'fo] jb.
Camps, pl. de *Camp*, v. *lo Camp de l'Astarell Tallades*, v. *Bosc de les Tallades del Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Canal de la Borda Nova, la:**
[lakanaldelaborda'nɔβa] dc.
Canal, designa una depressió estreta i profunda causada pel pas de l'aigua o la neu. Prové del "Il. CANĀLIS". (DE)
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, der. de l'adj. Nou
- ◆ **Canal de la Coma, la A**
Canal, v. *la Canal de la Borda Nova*
Coma, "depressió més o menys pregona i planera en terreny de muntanya" (DCVB). "La coma es diferencia del clot, perquè aquella sol tenir una superfície suau, poc trencada, amb pasturatge" (MA). "Depressió sense desnivells massa marcats, una petita vall ampla" (EM). Prové del "Il. CUMBA 'vall', del cèlt. CŪMBOS 'còncau'" (DE).
- ◆ **Canal de Nicolau, la: B**
Canal, v. *la Canal de la Borda Nova de Nicolau*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Caubella, la (o la Caubella comunal): r'**
[lakaw'βeʎa] jb.
Caubella, "segons Alcover-Moll (1993), una *cauba* és una *balma*, *caïllar* és 'brescar-se el pa, fer-s'hi forats'. En Coromines (1980-2001) trobem que *cau* prové del llatí CAVUS 'buit'. [...] A Andorra trobem aquestes formes arcaïques fossilitzades, per exemple en topònims com [...] els Caubets (a Xixerella), els Escaubers (a Llorts) i les Escaubelles (a la carretera de Nagol); Aquests dos darrers topònims coincideixen amb tarteres de grans blocs i col·luvions associats als grans moviments de vessant dels Escaubers i de Certés, que probablement presentaven cavitats, 'caus' o petites caverne" (PP)
- ◆ **Caubella comunal, la (o la Caubella): r'**
[lakaw'βeʎa] jb.
Caubella, v. *la Caubella*
- ◆ **Coll dels Abós, lo:**
[lokoʎdelza'βos] dc.
Coll, "la depressió entre dos volums muntanyencs, aprofitada sovint per al passatge de camins és, metafòricament, el «coll», més general" (MR) "pas entre muntanyes; depressió notable entre muntanyes" (MA)
Abós, no documentat
- ◆ **Cóm de Fijat : a**
Cóm, " 'obi, petita conca per donar beure als animals, especialment els que hi ha sovint vora les fonts muntanyenques' [...] Si bé en última instància tot ve de l'adj. CUMBOS 'concavat', 'balmat'." (C10)
de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Corral Radó : 23**
Corral, " clos on es tanca el bestiar; sovint és cobert total o parcialment. " (MA). " [...] (Cort, Cortal, Cortinada ...) Noms tots aparentats i referents a la ramaderia, hàbitat, divisió de la propietat, etc. [...] Amb un sentit en moltes ocasions paral·lel, existeix la paraula moderna -potser manllevada, El Corral (Els Corralets, Es Corralassos)" (EM)
Radó, v. *lo Bony Radó/Redó*
- ◆ **Corb, lo:**
[lo'korp] dc.
Corb, v. les Basses del Corb
- ◆ **Costa d'Encudina, la:**
[lakɔstaðeŋku'dina] mc.
Costa, "ant. Costella; part lateral d'una muntanya o pujol, pendent del terreny, en general [...]" (DCVB); "és el flanc d'una muntanya" (MA). Prové del Il. COSTA 'costella'; costat del cos; part lateral i pendent d'altres coses (DE).
Encudina, v. *lo Camí d'Encodina*

◆ **Costes d'Ausany del Toni, les: 28**

[leskəstezdawzəndel'təni] jb.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Costes de Fijat, les: 51**

[leskəstezdefi'zat] jb.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Costes de Pal, les: 53**

[leskəstezde'pal] dc.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina de Pal*, v. *los Barricons de Pal*

◆ **Costes de les Tallades de Rossell, les:**

[leskəstezdelestaʎədezdero'seʎ] dc.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina Tallades*, v. *Bosc de les Tallades de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Costes del Toni, les:**

[leskəstezdel'təni] dc.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina de Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Costes de/del Tor, les: 24**

[leskəstezde'tor] mc ; [leskəstezdel'tor] jb.

Costes, pl. de *Costa*. v. *la Costa d'Encudina de Tor*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cuella de Güida de l'Olibet, la: 69'**

Cuella, der. de *Cua*. Cosa situada en un lloc inferior o cosa de forma allargada.

de Güida, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

de l'Olibet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia, la:**

[lakul'tia] dc.

Cultia, nom comú dialectal que s'ha transformat en topònim i que significa "camp de conreu" (EM). "Ve de l'antic cultiu, -iva 'que es pot cultivar'" i cultiu ve del "ll. vg. *CULTIVUS,-A,-UM, der. del ll. CULTUS, participi de CŌLĒRE 'conrear; retre culte'". (GDC)

◆ **Cultia d'Ascoté, la (del Quim de Galotxa):61**

[lakultiəðasko'te] jb.

Cultia, v. *la Cultia*

d'Ascoté, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de Felissó, la:**

[lakultiəðefeli'so] mc.

Cultia, v. *la Cultia*

de Felissó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de Fijat: 49**

[lakultiəðefi'zat] mc.

Cultia, v. *la Cultia*

de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de Guida/del Buida, la (de les Tallades) (o Prat de Guida): 76**

[lakultiəðe'ɣujða] mc; [lakultiəðel'βujða] jb.

Cultia, v. *la Cultia*

de Guida/del Buida, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de Rossell, la: 47**

[lakultiəðero'seʎ] mc, jb

Cultia, v. *la Cultia*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de Tor, la: 43**

[lakultiəðe'tor] jb.

Cultia, v. *la Cultia*

de Tor, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Cultia de les Tallades de/del Felissó, ø/la: 70**

[kultiadelestaʎaðezdefeli'so] mc ;

[lakultiadelestaʎaðezdelfeli'so] jb.

Cultia, v. *la Cultia*

Tallades, v. *Bosc de les Tallades*

de Felissó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

E

◆ **Encodina/Ancodina: v'**

[eŋko'ðina][aŋko'ðina] mc.

Encodina/Ancodina, v. *lo Camí d'Encodina*

F

◆ **Fangots, los: m**

Fangots, “Apellatiu característic andorrà. [...] Al fangot no s’hi cria gleva. Del gòtic fani, mateix significat amb una forma intermediària fanga o fangu, que podia haver-se produït ja en germànic abans que el mot arribés a terres romàniques (DCBV, tom. 5, pàg. 733).” (MA)

◆ **Farga de Rossell, la: x**

Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat*

de Rossell, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Cuixot, la: 30**

[fejaðelku'ʃot] jb.

Feixa, Prové del «ll. FASCIA, ‘Faixa’ « (DCVB; MA); del «ll. FASCIS». (DE)

del Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixa del Duedra, la:**

[fejaðeldue'dra] jb.

Feixa, v. *la Feixa del Cuixot*

del Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes de l'Antonet i del Cabanes:**

[fejzeðelantonetidelka'βanes] jb.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot*

de l'Antonet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Cabanes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes de la Font de Canyar (de Cal Duedra): 82**

[fejjezdelafɔndeka'ɲa] mc.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot*

Font, v. *Camí de la Font de Canyar*

Canyar, v. *Camí de la Font de Canyar*

◆ **Feixes de les Tallades (de Güida), les: 71**

[fejzeðelesta'ades] jb.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot*

Tallades, v. *Bosc de les Tallades*

◆ **Feixes de Rossa, les: 85**

[fejzeðe'rosa] jb.

Feixes, ara aquestes feixes pertanyen al Felissó. pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot*.

de Rossa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes/feixa del Brossós del Buida, les: 31**

[fejzeðelbrosozde'βujda]

jb ;[fejaðelbro'sos] jb.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot*

Brossós, v. *al/lo Brossós*

del Buida, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Buno, les:**

[fɛzɛzdel'buɲo] jb.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot del Buno*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Feixes del Mitxeu, les:**

[fɛzɛzdemɪ'tʃɛw] jb.

Feixes, pl. de *Feixa*. v. *la Feixa del Cuixot del Mitxeu*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Font d'Encudina, la:**

[lafɔndɛŋku'ðina] mc.

Font, v. *Camí de la Font de Canyar*
Encudina, v. *lo Camí d'Encodina*

◆ **Font de Canyar: b**

[fɔndɛka'ɲa] mc; ja

Font, v. *Camí de la Font de Canyar*
Canyar, v. *Camí de la Font de Canyar*

◆ **Font de l'Home Mort, la:**

Font, v. *Camí de la Font de Canyar*

de l'Home Mort, « Això los vells an diven la Font de l'Home Mort; si, si ho demanéssom del temps vell, *la Font de l'Home Mort* perquè es veu que baixave un de dalt, vontes quan no hi ví carretera, cansat i es va fotre un tip d'aiga i al va pelar. Lo vell Barbet, lo pare dequet Barbet que's va morir, no ho vis sentit que's ví mort, tamé d'un tip d'aiga a dalt a Font Freda. Va beure a Font Freda o al Sarrat, no ho sé'n d'ere, i l'aiga al va matar, cansat que estave, i l'aiga d'aquetes fonts que's freda, pues al va matar també, aquest també'n diven *la Font de l'Home Mort* perquè haví matat un home l'aiga.» ja.

◆ **Font de la Verdú, la:**

[lafɔndɛlaβɛr'ðu] jb.

Font, v. *Camí de la Font de Canyar*

Verdú, aquest topònim podria estar associat a riscos naturals i geològics. Així doncs la Verdú, «situat sobre Encodina, prop del Roc de l'Allau podria presentar el mot allau» (PP)

◆ **Font de Mentalgat, la:**

[lafɔndɛmɛntal'gat] ja.

Font, v. *Camí de la Font de Canyar de Mentalgat*, “A dalt, a l'aquella font, hi ha d'aquella menta picanta, sas que's fa salvatge, i per això li diuen qu'ere la Font de la Mentalgat.” ja.

◆ **Fonts de l'Hortell, les:**

[lɛsfɔnzɔɛlɔr'teʎ] mc; jb.

Fonts, pl. de *Font*. v. *Camí de la Font de Canyar*

Hortell, v. *Abarsetar de l'Hortell*

◆ **Grau de la Verdú, lo:**

[lograwɔɛlaβɛr'ðu] dc.

Grau, “significa que el relleu és fet naturalment formant graons i en general, camí pedregós i estret, encaixat entre roques. Del llatí «**gradu**», mateix significat.” (MA)
Verdú, v. *la Font de la Verdú*

◆ **Grau del Corb, lo:**

[lograwɔɛl'kɔɾp] mc.

Grau, v. *lo Grau de la Verdú*

Corb, v. *les Basses del Corb*

◆ **Grau del Querol (Arans), lo:**

[lograwɔɛlke'rɔʎ] mc.

Grau, v. **lo Grau de la Verdú**

Querol, equivalent a roc/roca. “ ‘roca, penyal’, d'un preromà CARIU, probalement cèltic, procedent d'una arrel Karr- ‘pedra , roca’ “ (DE)

H

◆ **Hortell, l': w'**

[lor'teʎ] mc.

Hortell, v. *Abarsetar de l'Hortell*

M

◆ **Matet, lo: s**

[loma'tet] mc; jb.

Matet, v. *lo Bosc del Matet*

P

◆ **Palanca:**

[pa'laŋka] mc.

Palanca, «el pas d'un riu es anotat pels noms de lloc : Pont, El Pont [...]. [però] al costat [es poden trobar també] genèrics menys freqüents com : La Palanca o Planca, Palanques ... « (MR) « del ll. vg. *PALANCA, variant del ll. cl. PALANGA o PHALANGA i aquest, del gr. phálagx, -ggos 'barra, garrot' « (DE)

◆ **Peu de l'Hortell, al:**

[alpewdelor'teʎ] mc.

Peu, «molt a la vora, tocant la part baixa d'una cosa.» (GDC)

Hortell, v. *Abarsetar de l'Hortell*

◆ **Peu dels Camps del Cuixot: 81**

Peu, v. *Al Peu de l'Hortell*

Camps, pl. de *Camp*. v. *lo Camp de l'Astarell del Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Planassa, la: o**

Planassa, der. de *plana* amb sufix -assa de valor augmentatiu. 'gran extensió de terra plana' (DE). "Emprat en regions de relleu més o menys accidentat".(MR) "Dintre aquesta menció hi trobem Planada, Planades, Planassa. El terreny andorrà és fet de plans inclinats amb poca superfície realment plana". (MA)

◆ **Planades de Farreres:**

[planaðezdefa'reres] dc.

Planades, v. *la Planassa*

de Farreres, v. *lo Camí de Comaubaga de Farreres*

◆ **Planell de la Caubella, ø/lo: r**

[planeʎdelakaw'βeʎa] mc, dc;

[loplaneʎdelakaw'βeʎa] jb.

Planell, dim. de *pla*. « indret pla i elevat » (MA). «Del ll. PLANUS ; -A ; -UM, íd» (DE)

Caubella, v. *la Caubella*

◆ **Planell Gran (d'Encodina), lo:**

[loplaneʎ'γran] mc.

Planell, v. *ø/lo Planell de la Caubella*

Gran, adj. que ens indica que aquest planell és de dimensions que excedeixen les mides ordinàries, comparativament amb les altres. Prové del "ll. GRANDIS 'grandios'". (DE) "que té unes mesures considerables, que excedeix la mida o el grau ordinari, usuals, en dimensions superficials, capacitat, quantitat, intensitat". (GDC)

◆ **Planell d'Ancudina/ d'Encudina:**

[planeʎdaŋku'ðina/ðeŋku'ðina] mc;

[planeʎðeŋku'ðina] dc.

Planell, v. *ø/lo Planell de la Caubella*

Ancudinal/ d'Encudina, v. *lo Camí d'Encodina*

◆ **Planellet, lo: p**

[loplane'ʎet]

Planellet, dim. de *planell*. v. *ø/lo Planell de la Caubella*

- ◆ **Planes, les:**
[les'planes] **jb; dc.**
Planes, paratge planer, sense desnivell. Der. de pla, del «ll. PLANUS, -A, -UM, id». (DE)
- ◆ **Pleta de la mosquera, la**
[lapletaðelamos'kera] **dc.**
Pleta, «lloc més o menys tancat, de vegades amb andàs, en el qual el pastor recull el bestiar, oví i caprí per dormir-hi. Del llatí **plicta**, «plegada»» (MA)
mosquera, 1- «indret pobla de molsa, on el terreny li és propici. Del llatí **muscaria**, derivat de muscu, «molsa»». 2- «es diu de l'indret airejat on va el bestiar gos a «moscar» o «mosquejar», és a dir on les mosques no els turmenta tant. Del llatí musca, «mosca»». (MA)
- ◆ **Pont de l'Astarell:**
[pɔndelasta'reʎ] mc.
Pont, construcció que permet creuar un riu. Prové del «ll. PONS, PŌNTIS». (DE)
Astarell, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*
- ◆ **Pont de la Borda de Tor, lo:P**
[lopɔndelaβɔrdəðe'tɔr] mc.
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
- ◆ **Pont de la Caubella: Q**
[lopɔndelakaw'βeʎa] mc.
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Caubella, v. *la Caubella*
- ◆ **Pont de la Farga, lo: O**
[lopɔndela'farɣa] mc.
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat*
- ◆ **Pont de la Rebollissa, lo:**
[lopɔndelareβo'kisa] mc
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Rebollissa, v. *lo Bosc de la Rebollissa*
- ◆ **Pont de les Salines: K**
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Salines, «designa el lloc on es distribuïa els sacs o fardells de sal per portar-la d'aquest indret als Assaladors, on es disposava la sal estesa damunt de rocs o pedres planes, perquè la llepi el bestiar quan és a la peixena. Del llatí salina, mateix significat.» (MA)
- ◆ **Pont de les Subiranes: X**
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes*
- ◆ **Pont de les Tallades, lo: V**
[lopɔndelesta'kaðes] mc.
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades*
- ◆ **Pont del Castellar, lo:**
[lopɔndelkaste'ka] dc.
Pont, v. *Pont de l'Astarell*
Castellar, v. *al Castellar*
- ◆ **Prada de l'Astarell, la:**
[praðadelasta'reʎ] dc.
Prada, és una «extensió de terra on es deixa creixer l'herba per a pastura o farratge [...]» (DCVB; MA). Derivat de prat, és un camp d'herba. Prové del «ll. PRATA, pl. del neutre PRATUM 'prat'». (DE; DCVB)
Astarell, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*
- ◆ **Pradell Llarg (a sobre de la borda de Cuixot):**
[praðeʎ'kaɾk] mc.
Pradell, der. de *Prat*. «Prat petit» (GDC). Prové del «ll. PRATA, pl. del neutre PRATUM 'prat'». (DE; DCVB)
Llarg, ve del «ll. LARGUS, -A,-UM 'abundant, considerable; generós' des d'antic anà prenent el sentit de 'adj. de longitud', propi de l'adj. *llong*». (DE)
- ◆ **Pradet, lo:**
[lopra'ðet] mc ; jb.
Pradet, dim.i der. de *Prat*. Prové del «ll. PRATA, pl. del neutre PRATUM 'prat'». (DE; DCVB)
- ◆ **Pradet de Fijat, lo (o lo Pradet, o lo Pradet de la Font de Fijat): 48**
[lopraðeddefi'zat] mc.
Pradet, v. *lo Pradet de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Pradet de la Font de Fijat, lo** (*o Pradet de Fijat o lo Pradet*): **48**
[lopraðeddelafondefi'ʒat] mc.
Pradet, v. *lo Pradet*
Font, v. *Camí de la Font de Canyar de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Pradet del Cuixot** (*o Prat Radó de Cuixot*), **lo: 39**
[lopraðeddelku'ʃot] mc.
Pradet, v. *lo Pradet de Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Ausany, lo:**
[lopraddaw'ʒaŋ] dc.
Prat, “terreny en el qual hom deixa créixer herba per la pastura del bestiar o per farratge.” (GDC) Prové del «ll. PRATUM». (DE)
d'Ausany, v. *l'Ausany*
- ◆ **Prat d'Ausany de l'Arrero: 19**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Ausany*, v. *l'Ausany de l'Arrero*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Ausany del Batlle: 20**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Ausany*, v. *l'Ausany del Batlle*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Ausany del Muixó:**
[lopraddawʒaŋdelmuʃ'jo] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Ausany*, v. *l'Ausany del Muixó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Ausany del Quico: 21**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Ausany*, v. *l'Ausany del Quico*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Ascoté del Quim de Galotxa, lo: 55**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Ascoté*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Quim de Galotxa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat d'Esteve, lo:**
[lopraddes'teβe] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany d'Esteve*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Batlle, lo/al/los:**
[lo/alpradde'βaʎ:e] mc ; [lopradde'βaʎ:e] jb; [lopratzde'βaʎ:e] ja.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany de Batlle*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Duedra de les Subiranes, lo: 59**
[lopraddeðuedradelesuβi'ranes] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany de Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes*
- ◆ **Prat/Prats de Farreres, al/los:**
[alpraddefare'res]dc; [lopratzdefare'res] ja.
Prat/Prats, v. *lo Prat d'Ausany Farreres*, v. *lo Camí de Comaubaga de Farreres*
- ◆ **Prat de Felissó d'Encodina, lo:**
[lopraddefelisoðenʎo'ðina] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany de Felissó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Encodina, v. *lo Camí d'Encodina*

- ◆ **Prat de/del Fijat** (*Encodina*), **al/ø**:
[alpraddefi'zat] mc; [praddelfi'zat] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de/del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Fijat d'Encodina, lo**:
[lopraddefizadeŋko'ðina] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Encodina, v. *lo Camí d'Encodina*
- ◆ **Prat de/del Guida/Buida** (*de les Tallades*)
(*o la Cultia de Guida*): **76**
[pradde'ɣujða] mc; [praddel'bujða] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Guida, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Miquel, lo**:
[lopraddemi'kɛl] mc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de Miquel, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Puntal del Ramonguem, lo**:
[lopraddepuntaldelramon'gem] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Puntal, v. *Borda del Ramonguem de Puntal del Ramonguem*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de Puntal del Ton del Jan, lo**:
[lopraddepuntaldeltɔndel'zan] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Puntal, v. *Borda del Ramonguem de Puntal del Ton*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Jan, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de/del Rossa del Jaumet** (*o Prat del Jaumet, o Prat de les Tallades*): **68**
[pradderosaðelzaw'met] mc;
[praddelrosaðelzaw'met] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de Rossa, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Jaumet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de/del Rufó** (*o Lo Prat de la Rebollissa*), **lo**: **45**
[lopraddelru'fo] ja; [lopradde/delru'fo] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de/del Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de l'Arrero**:
[praddela'rero] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
de l'Arrero, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de l'Astarell, lo**:
[praddelasta'reʎ] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Astarell, v. *lo Bosc de l'Astarell/de l'Astrell*
- ◆ **Prat de l'Orri** (*de Rossell*), **lo**:
[lopradde'lɔri] mc, jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Orri, varis sentits segons Moreu Rey : « cabana de pastor » o a la muntanya equival a « clos ramader », « graner ». Anglada (MA) el defineix com « una borda o barraca allunyada de població, on els pastors munyien les ovelles de llet i hi feien formatges. » Prové del" ll. HÖRREUM ' graner'. “ (DE)
- ◆ **Prat de la Borda, lo**:
[lopraddela'βɔrda] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

- ◆ **Prat de la Borda Nova, lo: 46**
 [lopraddelaβorda'nɔβa] mc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, fem. de *nou*. adj. que ens indica el pas del temps, de recent creació, “cosa nova que no s’ha usat, tendre” (GR). Prové del “ll. NÖVEM, id.”
- ◆ **Prat de la Borda Nova de Cuixot: 38'**
 [praddelaβordanɔβadeku'ʃɔt] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, v. *lo Prat de la Borda Nova de Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Borda Nova de Rossell, lo:**
 [praddelaβordanɔβaðero'seɫ] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, v. *lo Prat de la Borda Nova de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Borda Nova de Tor, lo:**
 [lopraddelaβordanɔβaðe'tɔr] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, v. *lo Prat de la Borda Nova de Tor*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Borda Nova de Cal/ø Duedra, lo:**
 [lopraddelaβordanɔβadekaldu'edra] mc,
 [lopraddelaβordanɔβadedu'edra] jb; dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Borda, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*
Nova, v. *lo Prat de la Borda Nova*
- ◆ **Prat de la Caubella del Duedra, lo (o Lo Prat Rodó de Duedra): 36**
 [lopraddelakawβeɫadeðu'edra] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Caubella, v. *la Caubella del Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Caubella del Toni, lo: 44**
 [lopraddelakawβeɫadel'tɔni] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Caubella, v. *la Caubella del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Farga de Duedra, ø/lo: 17**
 [lopraddelafargaðeðu'edra] jb; [praddelafargaðeðu'edra] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Farga de Ferino, lo (o lo Prat de la Farga del Casals): 18**
 [lopraddelafargaðefe'rino] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat del Ferino*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Farga de l'Arrero:**
 [praddelafargaðela'rero] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de l'Arrero*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de la Farga de Rufó, ø/lo: 40**
 [lopraddelafargaðeru'fo] mc, dc;
 [praddelafargaðeru'fo] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat*

de Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de la Farga del Casals, lo** (*o lo Prat de la Farga de Ferino*): **18**

[lopraddelafargaðelka'zals] jb.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat del Casals*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de la Molina del Barbet, lo: 75**

[praddelamolinaðelbar'bet] jb.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Molina, v. *al/lo Prat de la Molina del Barbet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de la Mollera:**

[praddelamo'lera] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Mollera, “rep aquest nom un paratge aplevat sovint empapat d'aigua.[...] Es coneixen també amb el nom de *patamolls* i de FANGOT.” (MA) “del ll. MÖLLIS ‘tou, flexible, suau’ “ (DE)

◆ **Prat de la Rita del Quim de Rufó, lo:**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

de la Rita, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra). *del Quim de Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de les Queroles, lo:**

[lopraddeleske'røles] ja.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Queroles, var. de *Querol*. v. *lo Grau del Querol*

◆ **Prat de la Rebollissa** (*o lo Prat de Rufó*), **lo: 45**

[praddelareβo'kisa] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Rebollissa, v. *lo Bosc de la Rebollissa*

◆ **Prat de les Mines de Farreres, lo:**

[lopraddelez'minezdefa'eres] ja.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Mines, pl. de *Mina*. Fa referència a les mines de ferro: “lloc en la massa d'un terreny d'on són extrets minerals, metalls, pedres precioses, matèries combustibles, etc. “ (GDC) *de Farreres*, v. *lo Camí de Comaubaga de Farreres*

◆ **Prat de les Molleres de l'Arrero, lo: 64**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Molleres, pl. de *Mollera*. v. *Prat de la Mollera de l'Arrero*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de les Subiranes de Duedra: 59**

[praddelessuβiranezdeðu'edra] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes de Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de les Subiranes de Pal** (*o Prat Subirà de Pal*): **65**

[praddelessuβiranezde'pal] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes de Pal*, v. *los Barricons de Pal*

◆ **Prat de les Subiranes del Cuixot, lo/ø: 58**

[lopraddelessuβiranezdelku'ʃøt] jb,

[praddelessuβiranezdelku'ʃøt] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes del Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat de les Subiranes del Cametes, lo: 57**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes del Cametes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat de les Subiranes del Fijat, lo: 56**
[lopraddelessuβiranezdelfi'zat] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades (o lo Prat de/del Rossa del Jaumet o Prat del Jaumet): 68**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades*
- ◆ **Prat de les Tallades de Fusteró: 68'**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades de Fusteró*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades del Fijat: 62**
[praddelesta'kaðzezdelfi'zat] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades del Güida, lo: 69**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Güida*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades del Pepi, lo:**
[lopraddelesta'kaðezdel'pepi] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Pepi*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades del Quim de Rufó: 74**
[praddelesta'kaðezdelkimderu'fo] mc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Quim de Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat de les Tallades del Rufó, lo: 63**
[lopraddelesta'kaðezdelru'fo] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany*
Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Rufó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Batlle (de les Tallades): 72**
[praddel'baʎʎe]dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Batlle*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Buida, lo/ø:**
[lopraddel'bujða] jb; [praddel'bujða] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Buida*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Buno, lo:**
[lopraddel'buno] jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Buno*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Cuixot, lo:**
[lopraddelku'ʃot] mc; jb.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Feliu, lo: 60**
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Felui*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Felissó, lo/ø:**
[lopraddelfeli'so], [praddelfeli'so] dc.
Prat, v. *lo Prat d'Ausany del Felissó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

- ◆ **Prat del Ferino, ø/lo:**
[praddelfe'riño] mc; [lopraddelfe'riño] jb.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Ferino, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Fusteró, ø/lo (Encodina):**
[praddelfuste'ro] mc ; [lopraddelfuste'ro] dc.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Fusteró, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Fusteró d'Encodina, lo:**
[lopraddelfusteroðen'ko'ðina] jb.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Fusteró, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Encodina, v. lo Camí d'Encodina
- ◆ **Prat del Gran del Brossós: 29**
Prat, v. lo Prat d'Ausany
Gran, v. lo Planell Gran (d'Encodina)
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Prat del Jaumet (o lo Prat de/del Rossa del Jaumet o Prat de les Tallades): 68**
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Jaumet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Pardigall, lo: 27**
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Pardigall, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Rita:**
[praddel'rita] mc, dc.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Rita, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Rita del Pepi, lo:**
[lopraddelritadel'pepi] jb.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Rita, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Pepi, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Rita del Quim de Rufó, lo: 37**
[lopraddelritadelkimderu'fo] jb.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Rita, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
del Quim de Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Toni (d'Encodina), lo:**
[lopraddel'toni] dc.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Prat del Toni d'Encodina, lo:**
[lopraddeltõniðen'ko'ðina] jb.
Prat, v. lo Prat d'Ausany
del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Encodina, v. lo Camí d'Encodina
- ◆ **Prat dels Fangots, lo/ø:**
[lopraddelsfan'gots] jb; [praddelsfan'gots]
Prat, v. lo Prat d'Ausany
Fangots, v. los Fangots
- ◆ **Prat dels Fangots del Cametes, lo: 15**
Prat, v. lo Prat d'Ausany
Fangots, v. los Fangots
del Cametes, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat dels Fangots del Rufó: 16**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Fangots, v. *los Fangots*

del Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Llarg (de Duedra), ø/lo: 42**

[prad'ɫark] mc; [loprad'ɫarkdeðue'dra] jb, dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Llarg, “que té unal largària considerable, que exerceix la mida ordinària, usual” (GDC)

◆ **Prat Radó/Rodó de Cal/ø Duedra (o lo Prat de la Caubella del Duedra), lo: 36**

[lopradraðoðekaldu'eðra] jb;

[lopradroðoðeðu'edra] dc; [lopradra'do] mc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Radó, v. *lo Bony Radó/Redó*

de Cal Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Radó de Cuixot (o lo Pradet del Cuixot): 39**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Radó, v. *lo Bony Radó/Redó*

de Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Redó/Rodó de/del Rufó, lo/ø: 38**

[lopradredoðeru'fo] jb; [pradroðoðelru'fo] dc.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Radó, v. *lo Bony Radó/Redó*

de Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prat Subirà, lo:**

[lopratsuβi'ra] jb.

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subirà, v. *lo Camí de les Subiranes*

◆ **Prat Subirà de Pal (o lo Prat de les Subiranes de Pal): 65**

Prat, v. *lo Prat d'Ausany*

Subirà, v. *lo Camí de les Subiranes*

de Pal, v. *los Barricons de Pal*

◆ **Prats d'Ausany del Muixó d'Ansalonga, los: 22**

[lospratzdawzapdelmufodansa'lonɣa] dc.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

Ausany, v. *l'Ausany*

del Muixó d'Ansalonga, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Ansalonga, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

◆ **Prats d'Encudina/Encodina:**

[pratzdeŋku'dina] mc; [pratzdeŋko'dina] jb, dc.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

Encudina, v. *lo Camí d'Encodina*

◆ **Prats de l'Arrero, los/ø (o los Prats del Ferino): 67**

[lospratzdela'rero] jb; [pratzdela'rero] dc.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

de l'Arrero, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats de Puntal del Margarit, los:**

[lospratzdepuntaldelmarga'rit] jb.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

Puntal, v. *Borda del Ramonguem de Puntal del Barbet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Barbet (o les Tallades):**

[pratzdelβar'βet] mc.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

del Barbet, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Cuixot:**

[pratzdelku'ʃot] dc.

Prats, v. *lo Prat d'Ausany*

del Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Ferino, los** (*o los Prats de l'Arrero*): 67
Prats, v. *lo Prat d'Ausany del Ferino*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats del Rossell, los**: 41
 [lospratzdelro'seɫ] *jb.*, *dc.*
Prats, v. *lo Prat d'Ausany del Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Prats de Tor, los** : 25
Prats, v. *lo Prat d'Ausany del Tor*; com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Puntal**:
 [pun'tal] *mc.*
Puntal, v. *Borda del Ramonguem de Puntal*

Q

◆ **Queroles, les**:
 [leske'roles] *ja.*
Queroles, var. de *Querol*. v. *lo Grau del Querol*

R

◆ **Rebollissa, la**:
 [la reβo'kisa] *mc.*
Rebollissa, v. *lo Bosc de la Rebollissa*

◆ **Rec del Cucut, lo**:
 [lorekdelku'kut] *jb.*
Rec, «canal o rasa obert al terra per a conduir-hi aigua presa d'un riu o torrent

mitjançant un embassament. [...] Els recs són per regar conreus. Del pre-romà **recu**, mateix significat.» (MA)

Cucut, «del mossàrab ququq nom del cucut (ocell) que és un mot onomatopèic, imitació del cant de l'ocell.» (C10)

◆ **Riu de l'Hortell, lo**:
 [riwdelor'teɫ] *dc.*
Riu, prové del «ll. RIVUS 'rec, rierol; canal'». (DE)
Hortell, v. *Abarsetar de l'Hortell*

◆ **Riu de Rialb**:
 [riwderi'alp] *jb.*
Riu, v. *lo Riu de l'Hortell de Rialb*, «noms fluvials compostos on el mot *Riu* (ll. RIVUS) apareix en una forma abreujada o un pocalterada com Ri-, Re- o Ru- .» (C10) “riu blanc” (MR)

◆ **Riu de Sorteny, c**:
Riu, v. *lo Riu de l'Hortell*
Sorteny, v. *Camí Vell de Sorteny*

◆ **Roc de Sant Pere, w**:
Roc, «Prové de la forma masculinitzada de roca.» (DE; DCVB). «En general s'entén per roc un troç de pedra que es pot manejar per una persona (a diferència de roca, que sol ésser superior a la força de maneig d'un home); però cal observar que a l'extrem nord del territori català s'usa roc com a sinònim de 'penyal'. « (DCVB). Roca té un origen pre-romà incert, d'un mot pre-romà *ro*cca, mat. sign. (DE).
de Sant Pere, nom d'un Sant.

◆ **Roca de les Allaus**:
Roca, normalment aquest apellatiu ens indica la presència d'una eminència. En aquest cas, ja situats en un planell, roca deu voler indicar la presència d'una roca en aquest indret. Roca «te un origen preromà incert, d'un mot preromà *rōcca, mat. sign.». (DE)
Allaus, «prové del llatí LABE. Actualment predomina *allau*, sobre *llau*.-Allau de neu: massa de neu o de glaç que es despren i es precipita muntanya avall a una velocitat superior a 1 m/s. -Allau/llau de terres, fang,

pedres: fa referència a ‘corrent d’arrossegalla, esllavissada, ensulsiada, llac/llacada’. [...] També, sobre la toponímia trobem el solà de l’Allau, balnes del Solà i prat de l’Allau a Llorts, al sector de l’Ensegur; en aquest indret, el mot *allau* tant es podria referir a ‘allau de neu’ com a ‘allau de terres’ (corrents d’arrossegalls que arrenquessin entre el solà de l’Allau i la morrena de les Bordes de l’Ensegur; de fet, en aquest sector s’observen cicatrius i xaragalls que amb molt probablement haurien generat corrents d’arrossegalls), i, fins i tot, a ‘allaus de pedres’ (desprendiments associats al vessant rocós de les balnes del Solà de l’Allau).» (PP)

◆ **Rabassa, la:**

[lara'βasa] mc.

Rabassa, “[...] significa el sócol un poc arrodonit d’una muntanya gran, o tota aquesta muntanya. [...] S’avindria semànticament amb *tossa*, que segons Coromines, derivaria d’un mot pre-romà, **taucia**, «rabassa», que s’hauria aplicat a designar un voluminós cap de bou. És una metàfora que faria de Tossa i rabassa, sinònims” (MA)

◆ **Salines, les:**

[lesa'lines] mc.

Salines, v. *Pont de les Salines*

◆ **Sant Pere:**

[san'pere] mc.

Sant Pere, nom d’un Sant.

◆ **Serrat, lo:**

Serrat, «lloc d’habitatge fix, més aviat recent. El Dr. Fiter i Rossell, en el *Manual Digest* (1748) esmenta Caseries o Granges del Serrat. És un apellatiu del llatí *serra*, mateix significat romanitzat” (MA)

◆ **Serradells, los:**

[loseraðeʎz] jb, dc.

Serradells, der. pl. de *Serrat* amb sufix -ell que significa ‘mena de’.

◆ **Sarradells/Serradells de Batlle, los/ø: 50**

[losaraðeʎzde'βaʎ:e/seraðeʎzde'βaʎ:e] mc.

Sarradells/Serradells, v. *los Serradells de Batlle*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Sorteny:**

[sor'teɲ] mc.

Sorteny, v. *Camí Vell de Sorteny*

◆ **Subiranes: s'**

[suβi'ranes] mc.

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes*

◆ **Subiranes de Cal Duedra, les:**

[lesuβiranezdekaldu'eðra] mc.

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes de Cal Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Subiranes de Cal Pal, les: 52**

[lesuβiranezdekal'pal] jb.

Subiranes, v. *lo Camí de les Subiranes de Cal Pal*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Tallades, les (o Prats del Barbet): v**

[lesta'ʎaðes] mc; jb.

Tallades, v. *Bosc de les Tallades*

◆ **Tallades del Toni, les: 86**

[lesta'ʎaðezdel'tøni] jb.

Tallades, v. *Bosc de les Tallades del Toni*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Tartera, la: n**

Tartera, “extensió de terreny (tarter/tartera/tarterals/Tarterers), al flanc d’una muntanya, coberta de pedres dels cims. L’etimologia

segons recull Anglada (1993), podria estar associada a *kar* 'pedra' i *tar* 'gran'; en basc, *tzar* significa 'gran extensió'. Aquests topònims solen evidenciar o indicar proximitat a indrets amb fenòmens de caiguda de blocs rocosos, però també els hem trobat caracteritzant dipòsits de glacera rocallosa." (PP) "[Tartera i derivats] corresponen a un pedregam, una esllavissada amb acumulació de pedres" (MR)

◆ **Terra de Cametes, la:**

[lateraðeka'metes] dc.

Terra, «És un terme força estès a Andorra per a referir-se a una partida, o encontrada petita tant si és conreada com si no ho és» (MA). Prové del «ll. TĚRRA». (DE) *de Cametes*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Duedra, la: 79'**

[lateraðeðu'edra] dc.

Terra, v. *la Terra de Cametes de Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de/del Fijat: 66**

[lateraðe/ðelfi'zat] jb.

Terra, v. *la Terra de Cametes de/del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Gené, la: 67'**

[lateraðezi'ne] jb.

Terra, v. *la Terra de Cametes de Gené*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de Güida del Brossós, la: 32**

Terra, v. *la Terra de Cametes de Güida*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terra de l'Antonet de la Planassa: 35**

Terra, v. *la Terra de Cametes de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Planassa, v. *la Planassa*

◆ **Terra de l'Antonet del Brossós: 33**

Terra, v. *la Terra de Cametes de l'Antonet*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terra de la Farga del Cuixot: 79**

Terra, v. *la Terra de Cametes de la Farga del Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat del Cuixot*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra de la Farga de Rossell, la:**

[lateraðelafargaðero'seʎ] dc.

Terra, v. *la Terra de Cametes de la Farga de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Farga, v. *Camp de la Farga de Fijat de Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Batlle, la:**

[lateraðel'βaʎ:e] jb.

Terra, v. *la Terra de Cametes del Batlle*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

del Batlle, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terra del Cabanes del Brossós: 34**

Terra, v. *la Terra de Cametes del Cabanes del Brossós*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terra del Camí de La Massana: 3**

Terra, v. *la Terra de Cametes del Camí de La Massana*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

Camí, «espai obert que permet transitar-hi i anar d'un lloc a un altre.» (MA). "del ll. CAMMĪNUS, d'origen cèlt." (DE) *Massana*, "nom antic i dialectal de la 'poma'." (MR)" prové del ll. MALA MATTIANA. " (C10)

- ◆ **Terra del Colau: 9**
Terra, v. la Terra de Cametes del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Colau del Brossós: 7**
Terra, v. la Terra de Cametes del Colau, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Cuixot, la :**
 [lateradelku'ʃot] dc.
Terra, v. la Terra de Cametes del Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Duedra del Brossós: 8**
Terra, v. la Terra de Cametes del Duedra, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Felissó del Brossós, la: 12**
Terra, v. la Terra de Cametes del Felissó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Fijat del Brossós, la:**
 [lateradelfizaddelbro'sos] jb.
Terra, v. la Terra de Cametes del Fijat, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Matet, la:**
 [lateradelma'tet] jb.
Terra, v. la Terra de Cametes del Matet, v. lo Bosc del Matet
- ◆ **Terra del Miquel, la:**
 [lateradelmi'kel] dc.
Terra, v. la Terra de Cametes del Miquel, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra del Quico del Brossós, la: 11**
Terra, v. la Terra de Cametes del Quico, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Roca del Brossós: 5**
Terra, v. la Terra de Cametes del Roca, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. al/lo Brossós
- ◆ **Terra del Toni: 2**
Terra, v. la Terra de Cametes del Toni, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra Redona/Rodona del Cuixot, la: 80**
 [lateraredonadelku'ʃot] jb;
 [laterarodonadelku'ʃot]dc.
Terra, v. la Terra de Cametes Redona/Rodona, fem. de Rodó. v. lo Bony Radó/Redó de Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terra Redona de Rufó, la:**
 [lateraredonaðeru'fo] mc; jb.
Terra, v. la Terra de Cametes Redona, fem. de Redó. v. lo Bony Radó/Redó de Rufó, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
- ◆ **Terreno de la Massana: 1**
Terreno, (castellanisme). Extensió de terra.
Massana, v. Terra del Camí de La Massana
- ◆ **Terreny del Comú de la Massana (de les Salines): 14**
 [tereɲdelkomuðelama'sana] dc.
Terreny, v. Terreno de la Massana del Comú, «nom donat a cada una de les sept corporacions públiques que tenen al

seu càrrec l'administració i la representació d'una parròquia andorrana" (DEA)
Massana, v. *Terra del Camí de La Massana*

◆ **Terres de Call del Brossós: 4**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes de Call*, *Call* pot tenir dos significats: 'Casa Call' o bé "segons Anglada (1993), *callissa* és un derivat andorrà de call que vol dir, entre altres, l'indret per on passa un riu o un torrent, molt engorjat entre penyes altes; pot referir-se també a camí en igual situació. Prové del llatí CALLE, que a la vegada fou recollit del celta *caila*, *caille*. A Andorra trobem el mot *callissa* associat habitualment a 'camins que discorren per antics cursos detorrents abandonats o cursos intermitents situats en els cons de dejecció de fonsde vall' i, per tant, situats en zones de risc per corrents d'arrossegalls o avingudes torrencials : Prat de Call (a Segudet) [...]". (PP)
del Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terres de Fijat :**

[tereze'fat] dc.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes de Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres de l'Arrero (Terres del Felino), ø/les:**

[lestereze'ra] jb.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes de l'Arrero*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres de la Farga, les: y**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes Farga*, v. *Camp de la Farga de Fijat*

◆ **Terres (o Feixes) de la Font de Canyar de Duedra: 82**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes Font*, v. *Camí de la Font de Canyar Canyar*, v. *Camí de la Font de Canyar de Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres de les Tallades del Balí: 83'**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes Tallades*, v. *Bosc de les Tallades del Balí*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres del Brossós de Tor, les: 13**

[lestereze'fat] dc.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes del Brossós*, v. *al/lo Brossós de Tor*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres del Fijat del Brossós: 6**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes del Fijat*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
Brossós, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terres del Felissó :**

[tereze'feli] dc.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes del Felissó*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres del Mitxeu del Brossós: 10**

Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes Brossós*, v. *al/lo Brossós*

◆ **Terres del Rossell, les/ø:**

[lestereze'ra] jb ; [tereze'ra] dc.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes del Rossell*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terres Pal de Cuixot, ø/les:**

[lestereze'ra] jb.
Terres, pl. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes Pal*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).
de Cuixot, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Terretes del Duedra, les: 26**

Terretes, pl. I dim. de *Terra*. v. *la Terra de Cametes del Duedra*, com a determinatiu a partir del nom (pairal) de la casa (propietari present o passat pel qual es coneix el nom de la terra).

◆ **Trocet del Gran d'Ansalonga: 7'**

Trocet, dim. de *troç*.
del Gran, v. *lo Planell Gran (d'Encodina)*
d'Ansalonga, v. *la Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga*

◆ **Veda, la:**

[la'βeða] dc.

Veda, “acció de vedar o prohibir. Derivat postverbal de *vedar*.” (DCVB) “[..] vedar un terreny és prohibir-hi el pas o la caça. Creiem, doncs, que els apel·latius del DGVA: 2 Veda, 4 Vedat, 1 Vedes (7 en total) que han quedat establerts com a topònim, són restes supervivents -de nom- del senyoriu feudal. El VEDAT DEL CASTELLAR [...] confirma aquesta hipòtesi.” (MA)

ÍNDIX PER NÚMERO DEL SERRAT

Aquest índex del Serrat presenta els topònims per número. Gairebé tots els topònims es trobaran localitzats en els mapes. Els números van del **1** al **86**. El núm. **73** no figura en l'índex per lo tant passem del núm. **72** al **74**. Els topònims que corresponen als números següents no s'han pogut localitzar en els mapes: **1, 3, 4, 14, 23, 29, 46, 47, 51, 54 i 66**.

Els topònims que fan referència a les *canals* (lletres majúscules de la **A** a la **B**), els que indiquen *vials* (*camins, callisses, senders i ponts*) (lletres majúscules de la **K** a la **X**), els que remetent a *noms genèrics de partides, contrades, noms de llocs, punts de trobada, terrenys de gran ocupació* (lletres minúscules de la **k** a la **y**), i *rius i fonts* (lletres minúscules de la **a** a la **e**), tampoc s'han situat.

A més, indiquem a cada número o lletra els topònims corresponents per facilitar-ne la recerca, per exemple: *Núm. 10, Terres del Mitxeu del Brossós; Núm. K, Pont de les Salines.*

1	Terreno de La Massana	32	Terra de Güida del Brossós, la
2	Terra del Toni	33	Terra de l'Antonet del Brossós
3	Terra del Camí de La Massana	34	Terra del Cabanes del Brossós
4	Terres de Call del Brossós	35	Terra de l'Antonet de la Planassa
5	Terra del Roca del Brossós	36	Prat de la Caubella del Duedra, lo (<i>o Lo Prat Rodó de Duedra</i>)
6	Terres del Fijat del Brossós	37	Prat del Rita del Quim de Rufó, lo
7	Terra del Colau del Brossós	38	Prat Redó/Rodó de/del Rufó, lo/ø
7'	Trocet del Gran d'Ansalonga	38'	Prat de la Borda Nova de Cuixot
8	Terra del Duedra del Brossós	39	Prat Radó de Cuixot (<i>o lo Pradet del Cuixot</i>)
9	Terra del Colau	40	Prat de la Farga de Rufó, ø/lo
10	Terres del Mitxeu del Brossós	41	Prats del Rossell, los
11	Terra del Quico del Brossós, la	42	Prat Llarg (<i>de Duedra</i>), ø/lo
12	Terra del Felissó del Brossós, la	43	Cultia de Tor, la
13	Terra del Brossós de Tor	44	Prat de la Caubella del Toni, lo
13	Terres del Brossós de Tor, les	45	Prat de Rufó (<i>o Lo Prat de la Rebollissa</i>), lo
14	Terreny del Comú de la Massana (<i>de les Salines</i>)	46	Prats de la Borda Nova, los
15	Prat dels Fangots del Cametes, lo	47	Cultia de Rossell, la
16	Prat dels Fangots del Rufó	48	Pradet de Fijat, lo (<i>o lo Pradet, o lo Pradet de la Font de Fijat</i>)
17	Prat de la Farga de Duedra, ø/lo	49	Cultia de Fijat
18	Prat de la Farga de Ferino, lo (<i>o lo Prat de la Farga del Casals</i>)	50	Sarradells/Serradells de Batlle, los/ø
19	Prat d'Ausany de l'Arrero	51	Costes de Fijat, les
20	Prat d'Ausany del Batlle	52	Subiranes de Cal Pal, les
21	Prat d'Ausany del Quico	53	Costes de Pal, les
22	Borda d'Ausany del Muixó d'Ansalonga, la	54	Barricons de Pal, los
22	Prats d'Ausany del Muixó d'Ansalonga, los	55	Prat d'Ascoté del Quim de Galotxa, lo
23	Corral Radó, lo	56	Prat de les Subiranes del Fijat, lo
24	Costes de/del Tor, les	57	Prat de les Subiranes del Cametes, lo
25	Borda del Tor, la	58	Prat de les Subiranes del Cuixot, lo/ø
25	Prats del Tor, los	59	Prat de les Subiranes de Duedra o lo Prat de Duedra de les Subiranes
26	Terretes del Duedra, les	60	Prat del Feliu, lo
27	Prat del Pardigall, lo	61	Cultia d'Ascoté, la (<i>del Quim de Galotxa</i>)
28	Costes d'Ausany del Toni, les	62	Prat de les Tallades del Fijat
29	Prat del Gran del Brossós	63	Prat de les Tallades del Rufó, lo
30	Feixa del Cuixot, la	64	Prat de les Molleres de l'Arrero, lo
31	Feixes/feixa del Brossós del Buida, les		

- 65 Prat de les Subiranes de Pal (*o Prat Subirà de Pal*)
- 66 Terra de/del Fijat
- 67 Prats del Ferino, los (*o los Prats de l'Arrero*)
- 67' Terra de Gené, la
- 68 Prat de les Tallades (*o lo Prat de/del Rossa del Jaumet o Prat del Jaumet*)
- 68' Prat de les Tallades de Fusteró
- 69 Prat de les Tallades del Güida, lo
- 69' Cuella de Güida del Olibet, la
- 70 Cultia de les Tallades de/del Felissó, ø/la
- 71 Feixes de les Tallades (*de Güida*), les
- 72 Prat del Batlle (*de les Tallades*)
- 74 Prat de les Tallades del Quim de Rufó
- 75 Prat de la Molina del Barbet, lo
- 76 Cultia de Guida/del Buida, la (*de les Tallades*) (*o Prat de Guida*)
- 77 Camp de les Tallades del Ferino, lo (*o Camp de les Tallades de l'Arrero*)
- 78 Camps de la Farga de Rossell, los
- 79 Terra de la Farga del Cuixot
- 79' Terra de Duedra, la
- 80 Terra Redona/Rodona del Cuixot, la
- 81 Peu dels Camps del Cuixot
- 82 Feixes (*o Terres*) de la Font de Canyar (*de Cal Duedra*)
- 82 Terres (*o Feixes*) de la Font de Canyar de Duedra
- 83 Camp de la Farga de Rufó, lo
- 83' Terres de les Tallades del Balí
- 84 Camp de la Farga de Fijat, lo
- 85 Feixes de Rossa, les
- 86 Tallades del Toni, les

● Canals

No situats en els mapes:

- A Canal de la Coma, la
- B Canal de Nicolau, la

● Vials: camins, callisses, senders i ponts

No situats en els mapes:

- K Pont de les Salines
- L Camí del Brossós, lo
- M Camí d'Ausany
- N Camí de la Font de Canyar

- O Pont de la Farga, lo
- P Pont de la Borda de Tor, lo
- Q Pont de la Caubella
- R Camí Vell, lo
- S Camí d'Encodina, lo
- T Camí de Puntal, ø/lo (*o Camí Vell de Sorteny*)
- U Camí de les Subiranes, lo
- V Pont de les Tallades, lo
- W Camí de les Tallades, ø/lo (*o Camí de les Terres del Sarrat, lo*)
- X Pont de les Subiranes

● Noms genèrics de Partides, Contrades, noms de llocs, punts de trobada, terrenys de gran ocupació...

No situats en els mapes:

- k Abeurada, l'
- k' Bosc de l'Astarell/ de l'Astrell, lo
- l Brossós Comunal
- m Fangots, los
- n Tartera, la
- o Planassa, la
- p Planellet, lo
- q Ausany, l'
- r Planell de la Caubella, ø/lo
- r' Caubella, la (*o la Caubella comunal*)
- s Matet, lo
- s' Subiranes Les
- t Beçolans
- t' Castellar, al
- u Bosc de les Tallades
- u' Bony Radó/Redó, lo
- v Tallades, les
- v' Encodina/Ancodina
- w Roc de Sant Pere
- w' Hortell, l'
- x Farga de Rossell, la
- y Terres de la Farga, les

● Rius i fonts

No situats en els mapes:

- a Cóm de Fijat
- b Font de Canyar
- c Riu de Sorteny

38' 39 50

65 55

52 66

53 58 59 57

56

49

48

64

62

61

45

41

68

63

70

44

42

68'

69'

43

36

38

69

69

25

40

74

72

24

40

75

71

26

25

76

25

79

77

27

79'

78

30

21

18

85

28

22

20

84

86

35

31

7'

22

80

83

83'

34

33

19

83

32

17

81

9

13

82

10

8

11

12

16

6

7

15

TESTIMONIS DEL PASSAT

Com en el primer volum, proposem una selecció d'etnotextos que es van recollir al llarg de les enquestes toponímiques. En aquestes històries, l'informador *Bonaventura Martí Cadena* mostra com era la vida d'abans, els usos, els costums, les creences ... Son relats d'un incalculable valor antropològic però també lingüístic. L'ur presència es justifica ampliament en aquesta obra.

Hem organitzat les històries en diferents apartats temàtics de manera a poder-ne identificar el contingut. Els temes que tracten es refereixen essencialment a elements de la vida quotidiana : com la climatologia («l'aigua i la neu»), les ocupacions domèstiques («la caça», «la pesca» i «l'elaboració del pa...»), les plantes medicinals («els remeis»), l'economia («el ferro», «les moles», «les serradores»), les creences («les bruixes»), i fets de vida («els capellans», «història de Mossèn Marcelino» «el tabac : la tana»).

Hem transcrit gràficament els textos tal i com ho relatava el nostre informador. Així hi apareixen repeticions, castellanismes, frases inacabades, vacil·lacions, paraules gruixudes... Hem deixat voluntàriament aquestos elements per mostrar la realitat de la llengua oral. Només hem intervingut en el text, emprant claudàtors, per indicar o bé una retallada si el text no presentava gaire interès [...], o bé per aportar algun aclariment o contextualitzar el relat.

Per subratllar les característiques dialectals dels textos orals recollits, hem pres el partit d'adoptar unes normes ortogràfiques no convencionals que ens permeten fer aparèixer les característiques dialectals del català andorrà. Hem seguit la metodologia emprada per J. Veny i L. Pons en la valuosa obra «Atles lingüístic del domini català. Etnotextos del català oriental ». Les formes particulars van seguides d'un asterisc que remet a un glossari organitzat alfabèticament on apuntem la forma normalitzada.

No farem un inventari complet de les característiques lingüístiques del català andorrà pero podem destacar el trets següents :

morfologia nominal:

- El nombre: conservació de la forma plural arcaïca: « hòmens » en lloc de « homes ».
- Els articles: article masculí: « lo » en lloc de « el ».
- Els demostratius: els parlars andorrans mantenen la triple gradació (aquest/aqueix/aquell) : « aquet(s) » (per aquest), « aqueix(a/es/os) ».
- Els indefinits: « l'atra, atre(s) » (per l'altra/altres), « re » (per res).
- Els adverbis o locucions adverbials: « casi, casiment » (per quasi), « dintre, din » (per dins), « amont » (per amunt), « demont » (per damunt), « radere » (per darrera), « aixís, aixins » (per així), « después* » (per després), « encabat » (per en acabat), « avons, llavons, llavontes » (per aleshores, llavors), « tamé » (per també), « antes » (per abans) etc.
- El pronom personal tònic: « Natre, naltre » (per nosaltres).
- El pronoms àtons: « mos » ; les formes reduïdes enclítiques: « Fe'ls » (per fer-los), « aspavileus » (per espavileu-vos).

morfologia verbal:

- a la pers. 3 del present d'indicatiu [e] en lloc de [a] : « agradave » (per agradava), « comprave » (per comprava), « diguive » (per devia), « cridave » (per cridava), « ere » (per era), « gastave » (per gastava), « gelave » (per gelava), « gastave » (per estava), « caïve » (per queia), « feve » (per feia), « pujave » (per pujava) etc.

- desinències en -o, -os, -o, -on de les pers. 1, 2, 3, i 6 del subjuntiu present compartides amb el català nord-occidental: « digon » (per diguin), « pugo » (per pugui).

- pretèrit imperfet d'indicatiu

a) en « b » a la 2.a i 3.a conjugació i desinències en -om a la 4 pers. : « pudívom, pudives » (per podíem, podies), « cuguívom, cuguiven » (per coíem, coïen), « Feve(s), Févem, févom, Feven » (per feia(es), fèiem, fèiem), « diven, dívom » (per deien, dèiem), « diguiva, diguive » (per devia), « havívom » (per havíem), « agafávom » (per agafàvem), « acabávom » (per acabàvem), « comprávom » (per compràvem), « érom » (per érem), « matávom » (per matàvem), « menjávom » (per menjàvem), « tinive, tinive, tinívom, tiniven, tiniven » (per tenia, teníem, tenien), « vulive » (per volia), « viniven, vinívom » (per venien, veníem) etc.

b) el verb haver: desinències en -is, -í, -im/-íom, -ín : « havis, haví/havie, havim/havíom/havívom, havín » (per havies, havia, havíem, havien)

c) paradigma del verb veure : « viíva, viíves/veíves, viívom » (per veia, veies, vèiem)

- pretèrit imperfet de subjuntiu: « vinguessen » (per vinguessin), « Gues, guessa, guesson, haguessen » (per hagués, haguessin), « veiguessen » (per veiessin)

- pretèrit perfet: « diguere » (per degué)

- infinitius: « poguer, puguer » (per poder), « vulguer » (per voler).

- participis: « coneixut » (per conegut).

- futur: el verb *poder* manté la forma arcaica : « poràs » (per podràs).

- condicional: « vindrí » (per vindria).

fonètica:

- la [e] inicial de mots començant en EM-, EN-, ES- es realitza [a] : amportar, amportaven (per emportar, emportaven), anganxar (per enganxar), angegávom (per engegàvem), anrotllávom (per enrotllàvem), ansacat (per ensacat), ascatat (per escapat), ascabot (per escamot), ascaure (per escaure), asclops (per esclops), ascolteu (per escolteu), ascopeta (per escopeta), ascatat (per escapat), ascaure (per escaure), aspatlla (per espatlla), asquena (per esquena), astany (per estany) etc.

- la [o] inicial tendeix a pronunciar-se [au]: « auvelles » (per ovelles).

- la [e] es tanca en [i]: « venir » (per venir), « tiniu, tinive, tinívom, tinien, tiniven » (per teniu, tenia, teníem, tenien), « dixar, dixat » (per deixar, deixat).

- evolució en posició pretònica del grup [kwa] en [ko]: « coranta » (per quaranta), « goita(t), goitar » (per guaita(t), guaitar).

lèxic :

a) paraules peculiars: abarrendar, arrecordar, ascabot, astibancot, fardo, farrat, fer rota, llebra, isards, cotxat, euques, engalze, gariben, Jaç, mallar, gicaven, regatell, tualto etc.

b) castellanismes força generalitzats : antes, arrastrar, bitxarraco, bueno, después, enxufes, hasta, llamar, puesto(s), pues, vàrios.

c) gallicismes: bureus.

1 - ELS ANIMALS

Les truites

Els animals : diferències i tipus

2 - LA CASA I LES OCUPACIONS DOMÈSTIQUES

L'aigua i la neu

El pa

La caça

El forn de la calç

El vi

3 - ELS REMEIS

La trementina

4 - ELS MÈDIS DE TRANSPORT

El cotxe

5 - LES INDÚSTRIES

Les mines : el ferro

Les moles

Les serradores

6 - HISTÒRIES

Els capellans

Història de Mossèn Marcelino

El tabac : la tana

7 - LES CREENCES

Les bruixes

8 - MEMÒRIES

L'església de Llorts

1 - ELS ANIMALS

LES TRUITES

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«...ere més ampla que això i al cap hi haví un forat per a ficar al bastó, com una anella. Ficàvom* lo bastó allí i au, riu amont i riu avall. Un dia amb aquet* [parla de l'Amadeu] an* vam agafar una que hi haví una bèstia i va pas puguer* anganxar* la furquilla*.

[Amadeu] : « No n'hai* vist mai més cap de tant grossa, mai més. Mai més n'hai* vist cap de tant grossa. Mai més ! »

Oi, sí, aquet* ja ví* passat al meu davant i jo nava* al seu radere* i hi haví ramotes i passàvom* un poc així tots cotxats* per no tocar les rames i quan va ver* passat aquet* amb l'entrellador* de la llum, vai* veure com un astibancot* ; allí gariben* als nostres peus, estave* quiet. Dic, nyam*, tirai* cap aquí, vols dir que no's una truita això, tant quieta. Oh, una síí, ben bé com lo meu braç eh, i li va picar la furquilla*, no la va pas puguer* fer tatxar. A tampanades la vam moldar*. Oh, hi haví* una bèstia maca eh! Aquí, allavons* n'hi haví* un toll. Que n'hi haví* sempre aquí on hi ha aquet camping !”

Lo riu que baixa*. Hi haví* una peixera, que antes* as* feve* peixeres per regar els prats, i allavons* al surtir* dequella* peixera feve* un saltaró* l'aiga, i a sota, allà on saltave*, feve* com un toll, i allí as* creaven les truites.

[Com es deie?] Als Pradassos. Un dia a l'aquet* i un de cal Pardigall qu'és va matar, li vam fer fotre una cursa. I eren a dalt una mica més amuntet de les salines, mira, i vam anar amb l'Antonet. I agafem un braçat de rocs cada un i cop de rocs a l'aiga*. [...] Aquell del Pardigall portave* uns asclops* i avons* van saltar del prat aquell que hi haví*, que tocave* al riu ; Aquells asclops* i portave*, hi taxave* unes llaunes. Sí, a la sola. Han dívom llaunes per forrar als asclops*. Quan va tocar la paret futive* uns raigs* de foc aquelles llaunes. Aquet* no han va fer tant cas, prò* l'altre va nar* fer una volta cap a dalt, cap al riu. Quina por li vam fotre.

Los banders [ho vigilaven]. Síí ! Prò* es que si no als haguessen* privat, se n'hagués agafat moltes. Sí. Amb una truita, de vegades n'agafàvom* cinquanta eh ! Al temps de la cria, n'hi haví* que portaven unes carrassades* de ous. [Ere] al...., a darrers d'Uctubre* i primers de Novembre.»

ELS ANIMALS : DIFERÈNCIES I TIPUS

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

[Amadeu] : [Una vaca ha de tenir] «Tres [anys]. Una nolla, és una nolla, té un any. Lo videll és videll. [...] Si's* una vidella que la vulguis guardar per casa, la guardes per xò* que allavons* se'n diu anolles. [un vedell petit pot ser una nolla?] Justament.

Les euques*, les euques* tamé* mira, feven*, lo que creave que feve una pullina o poder* un cavallet. Una pullina, si feve* una pullina as* clar, a lo millor la guardaves per casa per tenint* una de més i si feven mascle, l'havís* de vendre a la tardor u* a l'any següent. A vegades los guardàvom* a tarçons* i als févom* nar* per queixes* montanyes. Són cavalls de tres anys. Allí, mira, als angegàvom* allí i aspavileus*, i au. I a la tardor viniven* uns de València. Los Valencians que'ls dívom*, als viniven* a comprar. I au, se'ls amportaven* cap a València. I no'ls vinívom* aquí, als portàvom* a Fira a Organyà, i allí als acabàvom* de vendre a Fira a Organyà u* a Fira a Salàs.

Sí, hi havia anat varies vegades [a Salàs]. Un any penso, no sé si ere el primer any u* al segon any que hi vam anar, va fotre* una nevada, que no vam* puguer* vendre cap bèstia. Les vam* ver* de tornar totes, no va pujar ningú per comprar, i au. I a l'estiu, au, los cavalls a l'aqueixes* montanyes fins a la tardor.

I ancavat* aquí hi haví* allà dalt, a més amont del Castellar, [...] an* pujant dequí*, an* dívom* la Coma de Barilles, aquella s'arrendave* pels ramats. I aquí a davant d'Encodina, a l'atra* banda que hi ha l'Hortell, tamé* s'arrendave*, per pujar als ramats. U* a vegades l'arrendaven* particulars i que hi feven* nar* vaques u* euques* u* lo* que fos. Mes que re* per ramats. Eren los únics cortons que hi haví*, l'Hortell, Coma de Barilles, i Comaubaga i l'Estanyó. Una vegada hi havia nat* a pescar a l'aquell astany*. Una vegada i vai* tirar, hi haví* un ascabot* d'isards ; Que llavons* als portàvom* sal als cavalls, als hi tiràvom* allà amb unes pedres i jo vaig pujar per aquí i allavons* vai* surtir* a dalt a la serra. Aquelles pedres vénen a frente, i vai* veure un ascabot* d'isards a baix a l'aquelles pedres de la sal i m'hi vai* nar* tansant* com vai* puguer*, i quan no vai* puguer* més. Cagun* Déu, un, al quin am* caíve* més bé ere* de pas d'una roca i només al viíva* quan astovave* al cap i tant, tant los atres* ja s'havín* ascapat*. I tant, tant, al que passo per dalt li vai* fotre* un tiro* i al vai* tocar, prò* va marxar i a la tardor on lo vai* acabar de matar, aquí a Farreres, mira, va baixar aquí baix, mig boig, sec. Allavons*, just baixaven la fusta dequell* bosc, i un tirador dequells*, lo Garcia, bé'l coneixies prou, de dalt astant*, tinive* lo cable allí per a..., per a baixar la fusta. I puja, i puja, i puja ; Jo pensava, que [...] deu vulguer*, i vista que* va veure que no hi pujava va baixar, diu : « [...]si aquí hi ha un isard. Aquí dalt, allà a l'aquells* rocs hi ha un isard. » « Què collons ha dever*! » « Sí, sí, sí, puja ». Sí, sí, m'hi vai* encaminar, i prou hi ere. I allí al vai* cabar* de matar. I li haví* tocat un balí per aquí i al va mig atontar, prò* va marxar. I avons* amb allò al vai* conèixer, amb aquell furat aquí. [...] Ere secot, no ere cap gaire bó. Quan són grassos són bons los isards.»

2 - LA CASA I LES OCUPACIONS DOMÈSTIQUES

L'AIGUA I LA NEU

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Fer foc [quan nevava], i quan s'haví* passat, agafàvom* la pala i a fer rota* per aquí . S'haví* de nar* a buscar l'aiga* al riu amb farrats*. Havim* de nar* a buscar l'aiga* a baix on hi ha la font, bueno* allò ere* una miqueta més amont* amb un com de fusta. Havívom* de nar a buscar l'aiga* allí o bé amb un regatell* allí davant de la mola. I, quan hi haví* aquells jaços de neu, de vegades hi futies* amb una collada. No sas* qu'és una collada? [És] un pal, i a cada cap de pal hi ha un engalze*, un farrat* de cada cap de pal... Un a cada cap de barra i la barra aquella aquí l'aspatlla*. I quan hi havie* aquell jaç* de neu que futies* patinada, au, tot per terra i tornar a buscar aiga*. [L'aigua per cuinar] per tot l'havíom* de nar* buscar.

Per temps tampoc [teníem llum], prò* encabat* lo mateix poble m'ho* la van fer aquí. Prò* hi haví* dies que quan futie* aquell gel, es gelave* al riu i ens quedàvom* sense llum. [L'aigua] caïve* a sobre d'una roda... Hi haví un rodet a fora, un rodet com a les moles, no sé si hu* has vist. Allavons*, l'aiga saltave a l'aquell rodet i allò feve* marxar la màquina, aquella de la llum. Prò* no pudívom* tenir només llum i re* més, de força cap. Ara, vos* plantjar, enxufes* la plantxa. Allò avons* hu* havís*de fer calentar* al peu del foc.»

EL PA

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Allavons*, quan havim* passat a l'aquelles [...] que la farina caïve* a din* de la pastera. Al* dia que vulien* pastar, mira, févem* la massada de la farina i fica'ls tions al forn i fica'ls hi foc i, au, quan havín* fet la massada i que s'haví* fet lo* pa, allavons* quan tinien* lo* pa fet al* ficaven a din* del forn, au, goitat* això ! «

[Al pa hi afegiem] «Aiga*. Aiga* i farina. I la sal i al* llevat. La farina i encabat* i tiraves aiga* i nant* ramenat*, nant* ramenat*, nant* ramenat* fins que ia* pudies* fer el pa. Oh ! As* futien* un fart* de remenar les dones dalt, dalt, dalt [...] La Carmen tamé* ia* hu* ví* fet. Prò* allavons*, menjàvom* pa i ara no mengem re* [...] «

LA CAÇA
Bonaventura Martí Cadena
Llorts

«[No caçàveu?] Isards. Isards i llebres ; Algun porc fer*. [Amadeu] : « Porcs no an* rodave* gaire allavons*» Més que rè* isards, llebres tamé* allavons, que n'hi haví* moltes de llebres. No. Bueno*, tamé* hi nàvom* a la llebra a la nit amb la claror de la lluna. Tamé* hi nàvom*. Als camps, allà on hi haví* teca* per jalar*. Un tros que hi haví* cols u* blat. Naven* a menjar allí. I tu hi naves*, at* posaves allà a sota d'un abre*, a l'ombra, que no't veiguessen, i quan s'hi presentaven*, de vegades no'n venive* cap. A lo millor anaven amb un atre*costat, u* sintiven* soroll, no viviven* . I quan, si'n vinive* alguna, quan li pudives* fotre un tiro*, li tiraves. La mataves u no la mataves, i au. [Les escopetes] ja les tinívom* a casa. A l'hivern és quan hu févom* això. No, l'isard a l'hivern no gaire. A l'hivern més que re* ere lo porc i la llebra, alguna pardiu*. Pardiu* tamé* n'hi haví* a aqueix* camps. Ara n'hi ha cap. Aquelles, aquí baix ni haví*cap. Estaven totes pel camp, per les montanyes. I penso que tamé* s'han perdut. I això, per mi és les guineus, guineus u han agafat alguna malaltia. Perquè hasta* d'esquirols n'hi haví* un farrat* aqueixos* anys i ara no an* veus cap... Los astons tamé* an* feven* perdre, sí. [Amadeu] : « I fagines. » I les fagines, la guineu. I guineus tamé* an* matàvom* alguna. Oi, lo que pudívom*, lo que trovàvom*. Lo* que passave, que les pardius de vegades, aquí dalt a l'aqueixos* camps que s'en diu Sedornet n'hi haví* moltes. Prò* perquè hi haví* uns trossos de blat, i prou als tiràvom* més bé prò* com que al llevar-se tiraven avall i agafaven aqueixos* burses que hi ha aquí demont* de la carretera, i aquí din* ja no'ls trobaves. Allí as* feven* malbé si no la feves* caure al mateix fer de tirar i si't* guanyave aixins* al llaner avall ja no la trobaves. Ja no hi nàvom*, perquè ja no viíves* on caíve* tampoc. [A on anàveu a caçar isards?] Oi, als isards cap a les montanyes. [A la] La Serrera, cap a totes les montanyes. Aquí a l'Angonella. Oi, als viívom*. Nant* marxant ja'ls viíves* més enllà que pasturaven. I au, allavons* miràvom* de fer alguna parada o quan surtir tot de magatot, i au, s'érom* colla als anrotllàvom* i un hi anave* de frente*, als feve* venir*.

No. No, arriuen. A la nit, no sé. Digueren jaure a sota alguna canya. Se n'hi haví*, u sota algun abre*. A la nit a tot arreu, a l'istiu*, a tot arreu se poden quedar. Prò* a l'hivern, a l'hivern la passaven negra, amb aquelles nevades, no, no trobaven rè* de menjar. Allà on hi haví* boscos menjaven pinata, allí prou, prò*. Ara que ia* procuraven... De les serres ja marxaven a l'istiu*, a l'hivern se'n naien* tots per una banda de boscos. Sí, sí. Oi, aquí n'hi haví*, [...], més d'una vegada an ví* passat per quí* sobre. Ara no perquè, no sé, u no n'hi ha tants u són més asparverats*. No n'hi ha tants com antes*. Jo m'arrecorde* que quan era jovenet, per aquelles montanyes, que hi havia fet molts anys guarda les bordes comunes. Les bordes comunes, la vacada. Viíva* unes cabrades, i jo pensava, [...], quan poràs* caçar com les hauràs de matar. Quan vai* puguer* caçar, lo dia que més an vai* veure, tres, tres, tres ...Un dia amb aquet* an* vam veure coranta*, a la banda de França, aquí Andorra no. I dic, desde que vai *puguer* caçar n'hai* trobat només tres. I havent-ne vist aquelles cabrades, què es feven? Què es feven no hu* sé. Penso que vivien a la banda de França perquè allà no eren tant amprenyats*. I aquí, cada dia hi haví* caçaires*, i los gossots tamé* als* fan por. Aquí, se'n ven* algun, ven* perquè l'herba és molt més

bona que la banda de França sinó, no'n vindrí* cap aquí, vénen per l'herba. Caben ... prou tamé* les auvelles*. Aqueixos* anys que hi haví de "queixos pantres". [És a dir] Aquells pastors que portaven de celles, de queixos* orris que dívom*. N'hi tiniven* un ramat de Déu.

Sí bueno*, això és un nom que natre* als hi dívom*, *los pantres*. I casiment* visquiven més del territori dequí* dendorra* no pas de la banda de França. Quan eren fartes, tornaven a guanyar cap a la banda de França. Al dematí* ja les veíves* surtir a la serra i abarrendaven* tot un tros avall cap aquí les montanyes dendorra*. I encara, encara n'hi ha encara, però* no tantes com allavons*. Penso que només n'hi ha un ramat u dos per llà* Beziers... Mira, s'han nat* murint* los vells què's... Los quins hu* feven*, com ara, valtres* mateix, ara ja no tracteu de terres de rè*, bureus*, despatxos i coses aixins*. I allavons* ere diferent, no hi eren totes aqueixes fàbriques que ara hi ha, i botigues i comerços. Ara los jovenets a propoció* que us neu* fent grans que estudieu*, lo dia que tiniu* quatre lletres, ja us fiqueu allò, amb una butiga de dependenta u lo que sigo*, i au per això, allavons* no hi ere i s'havín* d'espavilar la gent, allà hasta* trossos de terra arrencaven per fer patates per menjar. Per això hi ha tantes terres tant lluny, les anaven a arrencar allà dalt."

EL FORN DE LA CALÇ
Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Sí, al peu del prat [al Prat de Rossell hi havia un forn de calç]. A fora del prat però* arran de la paret del prat...Oi, teniven* un forn fet, un forn com aqueixos* que, no sas que vull dir? Un forn de queixos* que cuguívom* lo pa, però* més gran. I tallaven la llenya, arrencaven los rocs. Los rocs que, hi ha uns rocs que ja són expressos per fer calç ; I ficaven los rocs a dintre* i quan tiniven* los rocs montats a dintre* del forn hi ficaven llenya i havín* de fer foc dos u* tres dies, mira. Aquells rocs as* cuguiven* i allavons* quan eren cuits as* triguiven* i qui'n vulive* an* nave* a buscar . Oh feta, l'havís* de treballar* tu. A tu, at* donaven la pedra i te l'havís* de mallar i massar-la i arreclar*-la. Per les parets, servie* per tot, per fora i per dins. Oh, qui hu* feve* i qui no hu* feve*, no hu* feven* tots. [S'havia de pagar per fer això?] oh, s* clar. Sí perquè aquells homes hi perdiven* dies allí. Primer fer al* forn, allò mira, quan hu* havín* fet, feven* foc moltes vegades. Però* per fer cada cop una fornada, havín* de nar* tallar los* pins, fe'ls* baixar, fica'ls* a dintre*. Primer, allavons*, quan tiniven* los pins tallats havín* d'arrencar la pedra. Que ja l'arrencaven allí a la cova mateix que hi haví* un grau.

Allí, a tocar del forn mateix [treien la pedra]. Sí, sí. L'arrencaven, la barrinaven, feven*, astovaven* la penya i hu* arrencaven amb arpiots u* amb l'aixada u* amb lo* que fos i als* ficaven a din* del forn amb una paret per dintre tot. I llavons* per la boca del forn hi ficaven* la llenya, i quan hu* tiniven* muntat, ficar foc. Havín* de fer foc, tres dies *sense dormir*, havín* de fer foc, mira.

...Coses que mira, les veus allavons* i no les veus mai més. Jo d'això m'anrecordo* perquè hi tinívom* una terra i passàvom* per nar* a treballar a l'aquella terra i hau* viíva*.»

EL VI
Bonaventura Martí Cadena
Llorts

«Oi, lo vi al compràvom* amb un que li dívom* al Tupinot de Sant Julià. I ara, ja n'hi haví* d'atres* prò* natre* sempre l'havíom* comprat a l'aqueix*. D'en primer al Palanques de La Massana, encabat* al meu cunyat allà al magatzem Liana, a després* vam anar al Tupinot, i del Tupinot, quan va plegar, allavons* l'agafàvom* a les Caves Andorranes. I ara penso que tamé* l'ha plegat lo vi. Ara haurem de beure aiga* .»

3 - ELS REMEIS

LA TREMENTINA
Bonaventura Martí Cadena
Llorts

«Jo no, no hi havia anat mai [a buscar trementina]. N'hi haví *que sí que hi naven*, als avets. As* veu que s'havín* de pujar a l'abre*, i fa unes bombolletes, això si que hu* hai* vist, hi anaven amb una botella i arrencaven la bombolla aquella i caíve* la trementina a din* de la botella. Oi, n'hi haví* que'n ramassaven* eh! N'hi haví* que hi naven* asprés*. I allò per fer pegats, va molt bé, és millor que no'm pas la pega.»

4 - ELS MÈDIS DE TRANSPORT

EL COTXE

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

[Martí] : «Al Fijat i al pobre Ramón de Sella [van ser els primers en tenir cotxe, a Llorts]. A després* diguera* ser jo.

[Amadeu] : « L'Asidro ».

[Martí] : « Encara poder* no an tinive* l'Asidro ».

[Amadeu] : « Sí ».

[Martí] : « Ja'n tinive* ? ».

[Martí] : [...] vai* comprar un cotxe. Un cotxe, un dels més antics que hi pugo* haver ara, ja casi* no se'n veu cap. Ere d'un tal metge que li diven lo Mutxilla, anaie* pels pobles amb aquell cotxe i ere am* bon astat* eh ! Am* va costar 2000 pessetes aquell cotxe. Oi tant*. Prò* gastave* massa. I encabat* se mos* va cremar i allavons* amb los cuartos dequell* am* vai* comprar un Mercedes. Com ja'l tinive* assegurat, al seguro m'hu* va pagar. I amb aquells cuartos* am* vai* comprar un Mercedes, de segona mà. I bé que am* va sortir eh, [...] i amb gasoil. Anava a fer al mercat de la Seu amb aquell cotxe.

A La Massana ni haví* [de gasolina], a La Massana, i a Sant Julià, a Andorra. N'hi haví* prou, de gasolineres arrai, a tot arreu an* trobaves. A ordino no, a Ordino li han posada després* ; Prò* a la Massana ja n'hi haví. Oh, hi diguere* haver aquella dellí*, de més avall de cal Palanques, la de la Serra de l'Hanor* penso que l'han feta de nou. I ancabat* a baix a Andorra n'hi haví* amb varios* puestos*.»

5 - LES INDÚSTRIES

LES MINES : EL FERRO

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Buscaven* ferro i no al* van trobar, hu* van dixer*. En vàrios* puestos* an vín* buscat de ferro ..., i al baixaven a cargues* i al* baixaven a la ... farga abans d'arribar a La Massana.»

LES MOLES

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

[Funcionave] «amb aiga*, la del Nicolau encara funcione amb aiga*. Aquella sescla* que baixe a sota la carretera va a la mola del Nicolau i tinive* la sarradora tamé*. Quan no tinive* blat a moldre, si tinive* bigues a xarracar*, xarracave* amb la serra.»

«De moles n'hi haví* tres. La una és aquí pujant (al costat de Cal Roca)... Allí devant* de Cal Roca ni ha una atra*. [L'aigua] l'agafàvom* dequí* dalt... (del riu de l'Angonella). La una ere* del Fijat, l'atra ere* de ... No, no. S'amportaven* una allera de blat per cobrar i l'atre* te'l gicaven* astar*. [Eren] moles privades. Oi, aquella és seva [del Nicolau]. [Molia molt bé aquella mola?] ...ui tant ! ...Un sac de blat. Al portaves allí, al buidaves i dequí* mig hora ia* te la pots tornar amportar*. Hu* feve* molt bé.»

LA SERRADORA

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Tot s'ha dixat* ara tot això, lo del Pal tamé* ja no marxe amb tota aqueixa* fusta que ara porten de Spanya*, ha fet mal aquí Andorra. No veus ara ni compren cap arbre, ni compren re*, i una atra* que, ia* no hi ha animals per arrastrar* les fustes i segons los* puestos* amb aqueixa* senilles* ... no s'hi pot anar amb un tractor, segons a on ancara* s'hi va amb allò, però ara a on. I tamé*, és que ja no an* compren ... Aquí Llorts tamé* s'han* vi* posat una. Sí, sí. A baix, al prat de Cabanes. Después* del pont anant cap amont* al prat de Cabanes que ara hi fa tabaco*, allí hi haví* una sarradora*. D'en* primer la va portar un de la Massana, un home de la Massana i encabat* quan aquet* se la va arrendar, i allavons* la feve* marxar un que, ia* poder* no'l vis* coneixut* tu, de Cal Colau. Ara ia* no, hi ha ni la casa ni re. Una casa que hi ví*, allà n'hi* ha al camp de futbol ara, allí ví* aquella casa Cal Colau, hi tiniven* lo* paller i tot. Oi natre* encara hi vim* tancat les gallines i tot allí. Hi ví* un hort, tot lo* d'eixò* del camp de futbol ere un hort. Ere gran, hi tinivom* gallines, cunills* i de tot allí al paller. I mira, tot això a nat* marxant, la del Pal tamé* plegat. Sí. Aquí a la Curtinada*, a devant de l'iclésia*, la del Nicolau tamé* ha plegat, a la Massana n'hi ví* una atra*. Allà nant* cap Arinsal, antes* de gafar al pont cap Arinsal, allà a l'esquerra [...] «

6 – HISTÒRIES

ELS CAPELLANS

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

-[Quin capellà pujava a dir missa aquí?] «un que hi haví* a Ordino. Als* canviaven sovent* los capellans. Bueno*, un i va star* per molts anys. Un que li diven* lo deixò*, Mossèn Eusebi. Aquell hi va star* un ramat* d'anys. I aquest que hi ha ara tamé* fa dies eh!
[Mossèn Roc] sí, tamé* fa dies que hi és. [Amadeu] « Quan va entrar a missa, va entrar aquí. I té 65 anys u*66 »»

HISTÒRIA DE MOSSÈN MARCELINO

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Eren dos capellans abans, Rector i Vicari, prò* visquiven* tots dos a Ordino. Mira, la un li diven* lo Rector. Lo Rector diguive* ser més valent que'l Vicari. Lo Rector s'ocupave* només d'Ordino i lo Vicari passave* pels pobles. Sí, sí, cada diumenge. I encabat* i va ver Mossèn Fermin, no, Marcelino, que ere un bitxarraco* aquell. Aquell ja s'hu va vulguer* guanyar tot ell, ja as* va ver* acabat lo Vicari. Prò* aquell va ver* de marxar, li hageren prò* arribat a l'asquena*. As* ficave* amb tothom.

[Amadeu] « Oh!, un dia si no gues* astat* lo vell Arrero li fan passar eh! Sí, sí, lo vell Arrero ja s'en va malfiar i hi van anar que ja l'asperaven* a la porta de l'Iclésia* quan surtirie*. Hi haví* aquet* del Sabater, lo... aquell del Borgés qu'és va murir* i aquet* Ton de l'Arrero poder*. Al Ton de l'Arrero tinive* una barra, i lo Sabater una atra* ascopeta*... I llavons* l'Arrero va veure això i al va anar a cridar, que u* si no arrai, aquell dia li fan passar eh! [es deie] Marcelino, cagun* Déu quin [...]. Un dia allavons* feven* a cal Quim, allí a l'Hotel Quim, que tamé* hi ere* aquell, lo* Peretell, que no als vís* coneixut* tu. I aquell home tamé* per no rè*, “Cagun* Déu! Fes-hu* així, cagun* l'ostia fot allò!. I la rictoria és a frente de cal Quim i hi ha un balcó i an* va sentir aqueix* Marcelino, Mossèn Marcelino. “I ascolteu* bons senyors, diu, feu al* favor de parlar bé, si us plau!” I as* va aixecar així... “Cagun* Déu si vol rè*, baixa!” Cagun*, l'home as* va ficar a dintre i no va baixar no. Un atre* dia tamé* aquí Arans, hi haví* un home que arrossegave* fusta, i amb los* matxos ja sas* que n de fer. La un no vol creure, l'atre* tampoc. “Cagun* Déu, at fotrè un cop de bidell!” I aquell capellà as va ascaure* que pujave* cap aquí dalt. I tamé* li va llamar* l'atenció. Diu, “Senyor, diu, feu al favor de parlar bé.” Diu, “Què dius?, diu, vina cap aquí, lo que faré als matxos t'hu* faré a tu!” No, no, si no hagués marxat, l'hageren astovat*. Cagun* Déu, deixal's fer la gent ; Mentre no at tocon* i no at digon* rè*, deixal's fer.»

EL TABAC : LA TANA
Bonaventura Martí Cadena i Amadeu Call Hoste
Llorts

[Què fèieu abans de fer tabac ?] «Patates, i blat. [Amadeu] « Tana ». Sí, això mateix. Lo tabaco del Comú an* dívom*. [En fèieu aquí a Llorts també de tana?] Sí, sí, sí. Aquest [parla de l'Amadeu] n'haví* prou fumat, i jo tamé* i n'havím* portat a França. Macagum* Déu ! [Amadeu] « Ere* fort com un dimoni. [No ere bó ?] sí, prò* fort ! Hòstia, dos vegades més ! Ja hu* crec, portave* tabaco* allà a la (...). És prou bó eh! ». Ui, portave unes pines com lo puny i a vegades quan arrivàvom* allà, los* gossos ja marcaven la nostra arribada. Si an* cridave* un, lo* menos* an* surtive* cinquanta. Ere* un poblot bastant gran i tots tenen, qui an* té més qui'n té menos*, d'auvelles*. I tots tenen los seus gossos. Mecagun*, un tualto de gossos, oi, oi, oi. Surtiven* a guoitar* aquells pantes qu'en dívom*. Ah, « hi ha les contrabandies vai deven portar de tabac ». Sí, sí, mos* ficàvom* allà amb un poller* i anant-lo tastant, [...] hi haví* vegades que se mos* futiven* la mitat* del fardo*. Quan havín* ansacat* aquelles pipes i futiven* un furat* a la saca de Déu. « És bó eh, me cal comprar ». Hasta* at* feven riure. De vegades, tamé* hi portàvom* algun botot d'aiguarent. Oh, als* agradave* l'Anissetta eh ! [...] Al portàvom amb un bot u* nàvom* a buscar a Andorra. Hi haví una casa, aquí a sota la Clínica nova que han fet ara, aquí a Andorra. Hi haví* una casa que aquí an feven* molt d'aiguarent. Jo hi via* anat quan févom* d'Hostal i an* nàvom* a buscar allí per vendre.»

7 – LES CREENCES

LES BRUIXES
Bonaventura Martí Cadena
Llorts

«... Aquí, aquí hu* diven* que hi haví* bruixes, però jo no n' hai* vist mai cap, no hu* sé... A baix a la borda que ere de Cametes antes*, m'enrecorde*, antes* d'arribar a Arans, tamé* diven* que hi surtive* uns * amb unes cadenes arrosegant. I jo, a vegades allò que pujes una mica tard i ja ser de nit ; Anava a pujar per la vora del riu i encara aguaitan així de reüll que no vinguessen* pel radere, prò* no han via* vist mai cap. Això, un dir que tiniven* la gent d'antes*. Com de les bruixes, què [carall] hi haví* de ver* bruixes !»

8- MEMÒRIES

L'ESGLÉSIA DE LLORTS

Bonaventura Martí Cadena

Llorts

«Per temps l'Iclésia* [de Llorts] no ere qui*. Aqueixes* cases que hi ha aquell bar de Fijat [a l'Aparthotel] . Sí, i va baixar, per temps, una riada dequí* dalt i se l'en va amportar*. Jo, encara havia vist les parets enguixades. Un tros només. Antes* les rebussaven* de ciment, calç... feven allavons* més que re*.»

GLOSSARI

L'asterisc indica aquí un barbarisme; dos asteriscs indiquen un gal·licisme.

Abarrendaven: tiraven	As: es
Abre(s): arbre(s)	Ascabot: escamot
Agafàvom: agafàvem	Ascapat: escapat
Agradave: agradava	Ascaure: escaure
Aiga: aigua	Asclops: esclops
Aixís, aixins: així	Ascolteu: escolteu
Al: el	Ascopeta: escopeta
Allavons, allavontes, allavorens, avons: aleshores, llavors	Asparverats: esparverats
Als: els	Aspatlla: espatlla
Am: em, en	Aspavileus: espavileu-vos
Amont: amunt	Asperàvem, asperaven: esperàvem, esperaven
Amportar, amportaven: emportar, emportaven	Asprés: exprés
Amprenyats: emprenyats, empipats	Asquena: esquena
An: a on, en	Astant: estant
An ví: n'havia	Astany: estany
Anave, anaie: anava	Astar, astan: estar, estant
Ancabat: després, en acabat	Astat: estat
Anganxar: enganxar	Astibancot: ximplet
Angegàvom: engegàvem	Astovar, astovat, astovave(n): estovar, estovat, estovava(en)
Anrecordo: recordar	At: et
Anrotllàvom: enrotllàvem	Atra (l'): (l')altra
Ansacat: ensacat	Atre(s): altre(s)
Antes*: abans	Auelles: ovelles
Aqueix (a), aqueixa: aquest(a)	Avons: aleshores, llavors
Aqueixes: aquestes	Baixa: baixa
Aqueixos: aquests	Bitxarraco*: dolent
Aquet(s): aquest(s)	Bueno*: bé
Arrastrar*: estirar	Bureus**: despatxos
Arreclar: arreglar	Cabar: acabar
Arrecorde (m'): m'en recordo	Caçaires: caçadors
Arrendave: arrendava	Cagun : hem cago amb
Arrivàvom: arrivàvem	caïve: queia
Arrossegave: arrossegava	Calentar: escalfar
Acabàvom: acabàvem	Cargues: càrrega

Carrassades: carrassos	Feve(s), Févem, Févom, Feven: feia(es), fèiem, feien
Casi: quasi	Ficave(n), ficàvom: posava(en)
Comprave, compràvom: comprava, compràvem	Fotre: posar-hi, fer-li, fer
Coneixut: conegut	Furquilla: forquilla
Coranta: quaranta	Futie(s), furien: feie(s), feien
Cotxats: acotxats	Frente, a frente: en front
Cridave: cridava	Furat(s): forat(s)
Cuartos*: diners	Futive(n): fotie(n)
Cuguívom, cuguiven: coïem, coïen	Gafar: agafar
Cunills: conills	Gariben: jeien
Curtinada: Cortinada	Gastave: gastava
Deixò: d'això	Gelave: gelava
Dellí: d'allí	gicaven: deixaven
Demont: damunt	Goita(t), goitar: guaita(t), guaitar
D'en: en	Gues, guessa, guesson: hagués, haguessin
Dendorra: d'andorra	Haguesse : haguessin
Deuell (s)(a): d'aquell(s), d'aquella	Hai: he, hi
Dequí: d'aquí	Hasta*: fins i tot
Después*: després	Hau: heu, ho
Devant: davant	Haví, havie, havis, havíom, havívom, havim, havín:
Dever: d'haver	havia, havies, havíem, havien
diguere: degué	Hòmens: homes
Diguiva, diguive: devia	Hu: ho
Dintre, di : dins	Ia: ja
Diven, dívom, digon: deien, dèiem, diguin	Iclésia: església
Dixar, dixat: deixar, deixat	Istiu: estiu
Eixò: això	Jalar: menjar
Encabat: en acabat, després	jaç: tou
Enrecorde: recorda	Quedàvom: quedàvem
Enxufes*: endolles	Llà: allà
Engalze: tall, ranura	Llamar*: cridar
Ere: era	Llavons, llavontes: llavors
Érom, s'érom: érem	Lo: el, ho
Estave: estava	Macagum, mecagun: hem cago amb
Euques: eugues	Mallar: batre
Fardo: fardell	Matàvom: matàvem
Farrat(s): galleda(es)	Menjàvom: menjàvem
Fart(s): tip(s)	Més o menos*: més o menys
Fe'ls: fer-los	M'ho: ens la
Fer rota: obrir camí	Mitat: meitat

Moldar: molar	Saltave: saltava
Mos: ens, nos	Serra de l'Honor: Serra de l'Honor
Murir, murint: morir, morint	Sarradora: serradora
Naient: anaven	Sas: saps
Natre, naltre: nosaltres	S'han vi posat: se n'havia posat
Nant: anant	Senilles: màquina de xafar neu
Nant, nat: anant, anat	Servie: servia
Natre(s): nosaltre(s)	Sescla: rec, reguerol
Nava, nave: anava (anar)	Sigo: sigui
Nàvem, nàvom, naven: anàvem, anaven	Sintiven: sentien
Neu: aneu	Si's: si és
Nyam: a veure	Si't: si et
Ocupave ('s): s'ocupava	Spanya: espanya
Portave: portava	Star: estar
Pantes: ximplet	Studieu: estudieu
Pardiu: perdiu	Surtir, surtive, surtiven, surtirie: sortir, sortia, sortien, sortiria
Passave, passàvom: passava, passàvem	Tabaco: tabac
Porc fer: porc senglar	Tamé: també
Poder: potser	Tansant: atansant
Poguer, pugo, poràs: poder, pugui, podràs	Tatxar: clavar
Portàvom: portàvem	Teca: menjar
Prò: però	Tenint: tenir-ne
Propoció: proporció	Tiniu, tinive, tenive, tinívom, tinien, teniven, tiniven: teniu, tenia, teníem, tenien
Pudívom, pudives: podíem, podies	Tirai: tirar-hi
Pues*: doncs	Tiro: tret
Puesto(s)*: lloc(s)	Tiràvom: tiràvem
Puguer: poder	Tocon: toquin
Pujave: pujava	Traballar: treballar
Quí: aquí	Trovàvom: trovàvem
Queixos, queixes: aquestos, aquestes	Triguiven: treien
Radere: darrera	Tualto: tumult
Raigs: rajos	U: o (o bé)
Ramassaven: arramassaven	Uctubre: octubre
Ramenant: remenant	Vai: vaig
re: res	Valtres: vosaltre
Rebussaven: arrebossaven	Vàrios*: diferents
Regatell: riuet, rierol	Veiguessen: veiessin
Rodave: rodava	Ven: ve
S: és	
Saltaró: saltiró	

Ver (d'): (d') haver

Ví, vim: havia, havíem

Viíva, viíves, veíves, viívom: veia, veies, vèiem

Vinir, viniven, vinívom, vinguessen, vindrí: venir,
venien, veníem, vinguessin, vindria

Vís, via: havies, havia

Visquive(n): vivia (vivien)

Vos: vols

Vulguer, vulien, vulive: voler, volien, volia

Xarracar, xarracaven: xerracar, serrar, xerracava,
serrava

Xò: això

BIBLIOGRAFIA

- «Nouvelle Revue d'Onomastique», Université de Montpellier, France.
- ADELLACH Bonaventura, GANYET Ramon (1977), *Geografia i diccionari geogràfic de les Valls d'Andorra*, Consell General, Andorra.
- ALCOVER Antoni M. i MOLL Francesc de Borja (1926-1962), *Diccionari-català-valencià-balear*. Editorial Moll Palma de Mallorca, (10 volums).
- ALMERICH Lluís (1968), *Origen i definició dels cognoms catalans*, Barcelona.
- AMIGO I ANGLÈS Ramon (1999), *Introducció a la recerca en toponímia i Antroponímia*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
- Andorra pels camins de Verdaguer* (1996), Ministeri d'Afers Socials i Cultura, Andorra.
- ANGLADA I FERRAN Manuel (1993), *Arrels d'Andorra. Prehistòria d'Andorra a través dels noms de lloc*, Editorial Andorra, Andorra la Vella.
- BADIA GOMIS Montse, GANYET SOLE Rosabel, PÉREZ OROBITG Sergi (1992), *Vocabulari d'Andorra*, Assessorament lingüístic, Conselleria d'Educació, Cultura i Joventut, Govern d'Andorra.
- BAS I VIDAL Jordi (1987), *Els noms propis catalans i la seva història*, ed. De Vecchi, Barcelona.
- BASTARDAS I RUFAT Maria-Reina (1994), *La Formació dels col·lectius botànics en la toponímia catalana*, Reial Acadèmia de Bones Lletres, Barcelona.
- BECAT Joan (1979), *El bosc Andorrà, situació al 1979*, Institut d'Estudis Andorrans de Perpinyà, Andorra.
- BELMONTE RIBAS Ànchel, PLANAS BATLLE Xavier i PONSÀ VIDALES Àurea (2008), «El substrat preromà en la toponímia relacionada amb inestabilitats de vessant en l'àmbit geogràfic nord-oriental de la Península Ibèrica i zones properes lut-/lit-, lurr/lorr, lurte/lorte, lort/lòrdia/lòria/oriosos, ortó(n)/artó(n)/ortell/artell/certés, ortone/ortonedada/redort, sort/sorteny», dins *Fontes Linguae Vasconum (FLV)*, 109 (2008), 481-509 . (PPB)
- BRUGUERA I TALLADES Jordi (1996), *Diccionari Etimològic*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- CALVE Jaume (1993), *Recorregut toponímic per la seca, la meca i les Valls d'Andorra*, Autor Solsona.
- CANTURRI MONTANYA Pere (1991), *Els colomers i palomeres andorrans*, Belles Cases Andorranes, Andorra.
- CANTURRI MONTANYA Pere (1993), *Sants de la nostra devoció a Andorra*, Belles Cases Andorranes, Andorra.
- Catalunya/Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- CAVERO Pere (1991), *Ordino, gent, fets i cases*, Comú d'Ordino, Andorra.
- COROMINES Joan (1965-1970), *Estudis de toponímia catalana*, Ed. Barcino, Barcelona (2 volums).
- COROMINES Joan (1980), *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, Curial «La Caixa», Barcelona, (10 volums).

- COROMINES Joan (1989-1997), *Onomasticon Cataloniae*, Curial. «La Caixa», Barcelona.
- COROMINES Joan (1991), *El parlar de la Vall d'Aran. Gramàtica, diccionari i estudis lexicals sobre el gascò*, Curial Edicions Catalanes. Barcelona.
- DAUZAT Albert, MORLET Marie Thérèse (1977), *Les noms de famille de France; traité d'antroponymie française*, Guénégaud, Paris.
- El llibre de la terra, un llibre de privilegis (1997)*, Govern Andorra, Ministeri d'Afers Socials i Cultura, Monografies de l'Arxiu Històric Nacional.
- El medio i la vida en Andorra (1947)*, *Estudio geográfico*, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Instituto Juan Sebastian Elcano, Barcelona.
- FIGUERAS Esperança, POCH Rosalina (1985), *Nou vocabulari de barbarismes*, ed. Barcino, Barcelona, 1985.
- GASCÓN CHOPO Carles, PLANAS BATLLE Xavier, i RULL MURUZÀBAL Xavier (2013), «La fisiografia en el estudio de topónimos prerromanos. El caso de las laderas inestables en Andorra (Pirineos Orientales) y zonas próximas», in IV Jornada de Lingüística Vasco-Románica, *Oihenart* (Cuadernos de Lengua y Literatura) 28. Consultable a : <http://www.eusko-ikaskuntza.org/es/oihenart>
- GIRALT LATORRE (1994), «Toponímia de Sant Esteban de la Litera (Huesca)», in *Archivo de filología aragonesa*, vol. 50, Zaragoza, p. 281-321.
- GRIERA Anton (1960), *Atlas lingüístic d'Andorra*, Andorra.
- GRIERA Anton (1966), *Tresor de la llengua, de les tradicions i de la cultura popular de Catalunya*, Edicions Polígrafa, Barcelona.
- GUERRERO IUBACH Caterina (1996), *Casa Margarit*. Narració biogràfica, Pagès Editors, Lleida.
- JULIAN ADAN Eva (1996), *Tradicions per a un Poble*, Ed. Banc Internacional i Banca Mora, Andorra.
- KREMER - DIETER (1989), «Actes du XVIIIè Congrès International de Linguistique et Philologies Romanes»; IV: Section VI: Lexico et lexicographie; Section VII: Onomastique; Tubingen, Niemeyer.
- MANENT Albert i VENY Joan (1988), *Miscel·lània d'homenatge a Enric Moreu Rey, I, II, III*, Publicacions, de l'Abadia de Montserrat, Barcelona. *Miscel·lània homenatge al professor Salvador Roca i Lletjòs (1981)*, Institut d'Estudis Illerdencs Lleida.
- MAS David (1985), *Les Valls d'Andorra i el maqui anti-franquista*, Editorial Andorra. Andorra.
- MASOT I MUNTANER Josep (1986), «Sobre l'etimologia del nom Maria/Marian/Mariano», in *Lengua i literatura catalanes*, Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans, vol.1, n°1, p. 275-281.
- MOLL Juli, TORT Joan (1985), *Toponímia i cartografia. Assaig de sistematització*. Institut cartogràfic de Catalunya/Departament de Política Territorial i obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.
- MORANIOCERINJAUREGUI Josep (1981), «Notes de toponímia antiga del Pla de Barcelona», in *Estudis de llengua i literatura catalanes/II Homenatge a Josep Mª de Casacuberta*, Vol., 429 p., Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
- MORAN Josep (1995), *Estudis d'onomàstica catalana*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

MORAN Josep, BATLLE Mar, RABELLA Joan Antón (2002), *Topònims Catalans. Etimologia i pronúncia*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

MORET H (1994)., «Aproximació a la toponímia rural de Mequinensa» in *Archivo de Filología aragonesa*, vol. 50. Zaragoza, p. 325-348.

MOREU - REY Enric (1981), *Renoms, motius, malnoms i noms de casa*, Editorial Millà, Barcelona.

MOREU - REY Enric (1999), *Els nostres noms de lloc*, Editorial Moll, Palma de Mallorca.
Nomenclàtor Oficial de toponímia major de Catalunya (2003), generalitat de Catalunya/Institut d'Estudis Catalans, Barcelona. Adreça web: <http://www.gencat.net/toponimia>

PALAU I MARTÍ Montserrat (1989), *Els noms de bateig a Andorra al segle XVII*, Conselleria d'Educació i Cultura. Govern d'Andorra.

PANTEBRE TRASFÍ Rosalia (1997), *El Parlar d'Andorra*, Centre de Cultura Catalana del Principat d'Andorra, Andorra.

PERUGA Joan (1998), *Últim estiu a Ordino*. Ed. Columna, Barcelona.

PLANAS BATLLE Xavier i PONS VIDALES Àurea (2008), «Etimologia de la toponímia andorrana relacionada amb riscos geològics naturals» dins la Revista del Cenma, 1er semestre de 2008. Andorra. (PP)

PLANAS I DE LA MAZA Marta, VIGUÉ I VIÑAS Jordi, GUILLAMET I ANTON Jordi, LLOVERA I MASSANA Xavier, RODRIGUEZ I ROSSA Francesc (1989), *Andorra Romànica*, 1 Col·lecció de monografies del Patrimoni Artístic Nacional; Enciclopèdia Catalana, M.I. Conselleria d'Educació, Cultura i Joventut, Govern d'Andorra.

RABASSA ARENY Lídia (1994), *Phonétique, phonologie et morphologie nominale du catalan andorran : le système et ses variations*, Thèse en Sciences du langage, Université de Toulouse-Le Mirail.

RIERA I RIERA Manel (1992), *La llengua catalana a Andorra. Estudi dialectològic dels seus parlars rurals*, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

TRENCH I ODENA Josep (1976), *La Toponímia i onomàstica d'Eller, al pirineu lleidatà, segons un cadastre de 1716*, Institut d'Estudis Il·lerdencs, Lleida.

VALLS OLIVA Àlvar (2004), «Del Covil a Segudet, via la Maçana», el Periòdic d'Andorra (11-6-2004).

VALLS OLIVA Àlvar (2006), *Diccionari Enciclopèdic d'Andorra*, Ed. Fundació Crèdit Andorrà, Andorra. (DEA)

VENY Joan (1996), *Onomàstica i Dialectologia*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

VENY Joan, PONS I GRIERA Lídia (1998), *Atles lingüístic del domini Català. Etnotextos del Català Oriental*, Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

VIOLANT I SIMORRA Ramon (1979), *Obra oberta*, ed. Altafulla, Barcelona (4 volums).
Toponímia de la Vall d'Ordino

ÍNDIX ALFABÈTIC GENERAL

Aquest índex inclou els topònims de **Llorts i el Serrat**. Cada topònim va acompanyat entre parèntesi del número de topònim que permet situar-lo en els mapes cartogràfics i índex. Si el número de topònim no figura entre parèntesi significa que no s'ha pogut situar. Les abreviatures LL i SE fan referència als pobles on està localitzats respectivament **Llorts i el Serrat**.

A

- Abarsetar, ~ de l'Hortell (SE)
 Abeurada, l' ~ (k-SE)
 Abós, lo Coll dels ~ (SE)
 Agre, Prat ~ de Sella (38-LL)
 Aiguarrebre, ~ de Call (LL)
 Aiguarrebre, Camí de l'~ (P'-LL)
 Aiguarrebre, Font d'~ (LL)
 Aiguarrebre, la Terra de l'~ (LL)
 Aiguarrebre, Riu d'~ (LL)
 Allau, al Prat de l' ~ (166-LL)
 Allau, lo Solà de l' ~ (o-LL)
 Allaus, Roca de les ~ (SE)
 Ancodina, ~ (LL)
 Ancudina, Planell d'~ (SE)
 Angonella, Camí, de l' ~ (o Camí de la Mollera o Camí Comunal) (R-LL)
 Angonella, Riu de l'~ (g-LL)
 Ansalonga, Prat del Gran d'~ (o *Prat d'Ausany*) (LL)
 Ansalonga, Trocet del Gran d'~ (7'-SE)
 Arenys, los ~ de l'Anton (181-LL)
 Arenys, los ~ del Barbet (183-LL)
 Arínsols, lo Prat dels ~ (LL)
 Arínsols, lo Prat dels ~ del Toni (129-LL)
 Ascaubers, ~ (LL)
 Ascaubers, ~ del Llefa (92-LL)
 Ascaubers, als ~ de Call (LL)
 Ascaubers, als ~ de Sella (LL)
 Ascaubers, als ~ del Cabanes (LL)
 Ascaubers, als ~ del Miquelet (LL)
 Ascaubers, als/ø ~ (LL)
 Ascaubers, Camí dels ~ (T-LL)
 Ascaubers, la Rouera dels ~ (LL)
 Ascaubers, la Rourera dels ~ de Call (97-LL)
 Ascaubers, los ~ del Jaume (LL)
 Ascaubers, los ~ del Pardigall (99-LL)
 Ascobet, Terra de l'~ de l'Anton (LL)
 Aspades, les ~ (SE)
 Astorell, la Prada de l'~ (SE)
 Astorell, lo Camp de l' ~ (SE)
 Astorell, lo Prat de l'~ (SE)
 Astorell, lo/al/ø Pont de l' ~ (LL)
 Astorell, Pont de l'~ (SE)
 Astorell, Prat del Pont de l' ~ (LL)
 Astorell/Astorell, lo Bosc de l'~ (k'-SE)
 Astrell, les Bordes de l' ~ (LL)
 Astrell, lo Prat de l' ~ (LL)
 Astrell, Terres del Pont de l' ~ (LL)
 Aubac, lo Camí de l'~ (X-LL)
 Aubac, Prada de l'~ de l'Anton de Llorts (180-LL)
 Aubacs, lo Prat de l'Anton dels ~ (LL)
 Aubagueta, l' ~ del Cabanes (114-LL)
 Aubagueta, l' ~ del/de Llefa (115-LL)
 Aubagueta, l'~ del Pardigall (132-LL)
 Ausany, el Prat d' ~ (LL)
 Ausany, l'~ (q-SE)
 Ausany, la Borda ~ del Muixó d'Ansalonga (22-SE)
 Ausany, la Borda de l' ~ del Muixó (LL)
 Ausany, les Costes d'~ del Toni (28-SE)
 Ausany, lo Camí d'~ (M-SE)
 Ausany, los Prats d' ~ del Muixó d'Ansalonga (22-SE)
 Ausany, Prat d' ~ (o *Prat del Gran d'Ansalonga*) (LL)
 Ausany, Prat d' ~ de l'Arrero (19-SE)
 Ausany, Prat d' ~ del Batlle (20-SE)
 Ausany, Prat d' ~ del Jaume de Sornàs del Quico (LL)
 Ausany, Prat d' ~ del Quico (21-SE)
 Ausany, Prat d'~ del Muixó (SE)
 Avier, Font de l' ~ (f-LL)
 Avier, Planell de l' ~ (1-LL)
 Avier, Riu de l'~ (e-LL)
 Avier, Torrents de l'~ (L''-LL)

B

- Barrer, ~ del Balí **(LL)**
 Barrer, al ~ **(LL)**
 Barrer, al ~ del Fijat **(LL)**
 Barrer, al ~ del Miquelet **(LL)**
 Barrer, al ~ del Sella **(LL)**
 Barrer, al/ lo ~ de la Sella **(LL)**
 Barrer, Camí del ~ **(T-LL)**
 Barrer, Camí del ~ **(T-LL)**
 Barrer, Hort del ~ del Pardigall **(LL)**
 Barrer, Hort del ~ del Roc **(113-LL)**
 Barrer, l'Hort del ~ del Garrallà **(LL)**
 Barrer, lo ~ de Cal Miquelet **(LL)**
 Barrer, lo ~ de Cal/del Quico **(110-LL)**
 Barrer, lo ~ de l'Amadeu (del Garrallà) **(LL)**
 Barrer, lo ~ del Balí **(LL)**
 Barrer, lo ~ del Colau **(LL)**
 Barrer, lo ~ del Fijat **(LL)**
 Barrer, lo ~ Xic de Baix del Fijat **(LL)**
 Barrer, Terra del Colau del ~ **(LL)**
 Barrers, al Cap dels ~ **(LL)**
 Barrers, Hort dels ~ del Sella **(103-LL)**
 Barrers, l'Hort dels ~ **(LL)**
 Barrers, los ~ **(LL)**
 Barrers, los ~ del Garrallà **(104-LL)**
 Barrers, Riu del Cap dels ~ **(i-LL)**
 Barricó, ~ de Toni **(140-LL)**
 Barricó, ~ del Garrallà **(137-LL)**
 Barricons, l'Hort dels ~ **(LL)**
 Barricons, los ~ de Pal **(54-SE)**
 Bartigues, Camí, de les ~ **(T-LL)**
 Bartigues, les ~ **(LL)**
 Bassa, Riu de la ~ del Racó **(LL)**
 Basses, les ~ del Corb **(SE)**
 Beç, Prat del ~ del Pardigall, del Cuixot **(LL)**
 Beçolans, ~ **(t-SE)**
 Beçosa, la ~ **(LL)**
 Bertigues, les ~ del Toni **(LL)**
 Bertigues/Bartigues, les ~ **(126-LL)**
 Besalí **(SE)**
 Besalí, lo Camí de ~ **(SE)**
 Bessó, Prat del ~ **(LL)**
 Billura, ~ de Call **(78-LL)**
 Billura, ~ de Fijat **(LL)**
 Billura, ~ de l'Anton **(77-LL)**
 Billura, la Terra de ~ de Fijat **(LL)**
 Billura, la Terra de Call de ~ **(LL)**
 Billura, la Terreta de l'Anton de ~ **(77-LL)**
 Billura, lo Prat de ~ **(LL)**
 Billura, Prat de ~ de Fijat **(82-LL)**
 Billura, Prat de ~ **(LL)**
 Billura, Terra de ~ de l'Anton **(LL)**
 Boïga, ~ del Roca **(36-LL)**
 Boïga, la ~ del Cresp de Gené **(1-LL)**
 Boïgues, ~ de Roca **(147-LL)**
 Bombal, la Canal de ~ **(LL) B**
 Bony de Miquelet de Plana de Duedra **(LL)**
 Bony, ~ de la Terra del Jaume
 Bony, ~ de Miquelet de Plana de Duedra **(LL)**
 Bony, ~ del Roc de Plana Duedra **(LL)**
 Bony, Cap del ~ del Roc **(LL)**
 Bony, lo ~ de Saulet **(LL)**
 Bony, lo ~ del Roc **(30-LL)**
 Bony, lo ~ Radó/Rodó **(u'-SE)**
 Bony(s), lo(s) ~ de/del Peretell **(29-LL)**
 Borda, la ~ del Roca **(LL)**
 Borda, ~ de Pal **(182-LL)**
 Borda, ~ del Ramonguem de Puntal **(SE)**
 Borda, ~ i Camps de Sella **(51-LL)**
 Borda, ~ Rossell del Vilaró **(LL)**
 Borda, Camps i ~ del Roca **(53-LL)**
 Borda, la ~ d'Ausany del Muixó d'Ansalonga **(22-SE)**
 Borda, la ~ de Farreres **(LL)**
 Borda, la ~ de l'Ausany del Muixó **(LL)**
 Borda, la ~ de les Salines **(LL)**
 Borda, la ~ de Puntal **(LL)**
 Borda, la ~ de Rossell **(LL)**
 Borda, la ~ de Sella **(LL)**
 Borda, la ~ del Buno **(LL)**
 Borda, la ~ del Duedra **(LL)**
 Borda, la ~ del Patró **(LL)**
 Borda, la ~ del Sisquet **(SE)**
 Borda, la ~ del Toni **(LL)**
 Borda, la ~ del Tor **(25-SE)**
 Borda, la ~ del Vilaró **(LL)**
 Borda, la ~ Nova **(SE)**
 Borda, la ~ Nova de Rossell **(SE)**
 Borda, la Canal de la ~ Nova **(SE)**
 Borda, lo Pont de la ~ de Tor **(P-SE)**
 Borda, lo Prat de la ~ **(SE)**
 Borda, lo Prat de la ~ de Molines **(3-LL)**
 Borda, lo Prat de la ~ Nova **(46-SE)**
 Borda, lo Prat de la ~ Nova de Cal Duedra **(SE)**
 Borda, lo Prat de la ~ Nova de Rossell **(SE)**
 Borda, lo Prat de la ~ Nova de Tor **(SE)**
 Borda, Prat de la ~ de Rossell **(170-LL)**

Borda, Prat de la ~ Nova de Cuixot **(38'-SE)**
 Borda, Terra de la ~ de Call **(LL)**
 Bordes, les ~ de les Salines **(LL)**
 Bordes, les ~ del Serrat **(LL)**
 Bordes, les ~ l'Astell **(LL)**
 Bosc, ~ de la Mollera de l'Anton **(LL)**
 Bosc, ~ de les Tallades **(u-SE)**
 Bosc, ~ del Castell **(K'-LL)**
 Bosc, ~ dels Pallerils **(p-LL)**
 Bosc, ~ dels Roures **(m-LL)**
 Bosc, el ~ del Vilar **(LL)**
 Bosc, lo ~ de l'Astell/Astell **(k'-SE)**
 Bosc, lo ~ de la Rebolissa **(SE)**
 Bosc, lo ~ del Matet **(SE)**
 Brossós, ~ del Colau, del Miquelet, del Buida **(LL)**
 Brossós, ~ del Duedra **(LL)**
 Brossós, ~ del Mitxeu **(LL)**
 Brossós, al ~ **(SE)**
 Brossós, al ~ Comunal **(I-SE)**
 Brossós, als ~ **(LL)**
 Brossós, Camí del ~ **(LL)**
 Brossós, la Terra de Güida del ~ **(32-SE)**
 Brossós, la Terra del ~ del Cabanes **(LL)**
 Brossós, la Terra del ~ del Quico **(LL)**
 Brossós, la Terreta del ~ de l'Antonet **(LL)**
 Brossós, les Feixes/Feixa del ~ del Buida **(31-SE)**
 Brossós, les Terres del ~ de Tor **(13-SE)**
 Brossós, lo Camí del ~ **(L-SE)**
 Brossós, Prat del Gran del ~ **(29-SE)**
 Brossós, Terra de l'Antonet del ~ **(33-SE)**
 Brossós, Terra del Cabanes del ~ **(34-SE)**
 Brossós, Terra del Colau del ~ **(7-SE)**
 Brossós, Terra del Duedra del ~ **(8-SE)**
 Brossós, Terra del Felissó del ~ **(12-SE)**
 Brossós, Terra del Quico del ~ **(11-SE)**
 Brossós, Terra del Roca del ~ **(5-SE)**
 Brossós, Terres de Call del ~ **(4-SE)**
 Brossós, Terres del Fijat del ~ **(6-SE)**
 Brossós, Terres del Mitxeu del ~ **(10-SE)**
 Buïga, ~ del Balí **(149-LL)**
 Buïga, ~ del Roca **(151-LL)**
 Buïga, ~ del Sella **(150-LL)**
 Buïga, la ~ del Serni **(150-LL)**
 Buïga, la ~ del Serni de Cort d'Esteve **(LL)**
 Buïges, les ~ de Toni **(LL)**
 Buïges, les ~ de Mitxeu **(155-LL)**
 Buïgues, les ~ de l'Antonet, del Pardigall **(LL)**
 Buïgues, Canal de les ~ **(D-LL)**

Buïgues, Font de les ~ de **(LL)**
 Buïgues, la Terra del Roca de les ~ **(LL)**
 Buïgues, les ~ del Quico **(148-LL)**
 Buïgues, Terra del Roc de les ~ **(LL)**
 Buïgueta, ~ d'Oliga del Colau **(158-LL)**
 Buïguetes, ~ de/del Sella **(40-LL)**

C

Cabanes, la Rouera de ~ **(LL)**
 Camí, ~ de la Font del Grau **(T-LL)**
 Camí, ~ Comunal (o Camí de la Mollera o Camí de l'Angonella) **(R-LL)**
 Camí, ~ de Comaubaga **(V-LL)**
 Camí, ~ de Cort d'Esteve **(O-LL)**
 Camí, ~ de l'Aiguarrebre **(P'-LL)**
 Camí, ~ de l'Angonella (o Camí de la Mollera o Camí Comunal) **(R-LL)**
 Camí, ~ de la Llentiga **(Q'-LL)**
 Camí, ~ de la Mollera (o Camí de l'Angonella, o Camí Comunal) **(R-LL)**
 Camí, ~ de la Torta **(LL) S**
 Camí, ~ de les Bartigues **(T-LL)**
 Camí, ~ de les Moles **(Y-LL)**
 Camí, ~ de les Salines **(LL)**
 Camí, ~ de les Subiranes **(LL)**
 Camí, ~ de Plana de Fels **(P''-LL)**
 Camí, ~ de Prat d'en Torres **(Q-LL)**
 Camí, ~ de Sedurnet **(K-LL)**
 Camí, ~ del Barrer **(T-LL)**
 Camí, ~ del Brossós **(LL)**
 Camí, ~ del Cresp **(L-LL)**
 Camí, ~ dels Ascaubers **(T-LL)**
 Camí, ~ Vell **(LL)**
 Camí, ~ Vell de Sorteny (o Camí de Puntal, lo) **(T-SE)**
 Camí, ~ Vell del Serrat **(LL)**
 Camí, lo ~ Ral del Serrat **(X-LL)**
 Camí, lo ~ d'Ausany **(M-SE)**
 Camí, lo ~ d'Encodina **(S-SE)**
 Camí, lo ~ de Besalí **(SE)**
 Camí, lo ~ de Comaubaga de Farreres **(SE)**
 Camí, lo ~ de l'Aubac **(O'-LL)**
 Camí, lo ~ de la Font de Canyar **(N-SE)**
 Camí, lo ~ de la Rebolissa **(SE)**
 Camí, lo ~ de les Subiranes **(U-SE)**
 Camí, lo ~ del Brossós **(L-SE)**
 Camí, lo ~ del Castellar **(SE)**

- Camí, lo ~ del Seig **(LL) U**
 Camí, lo ~ dels Horts **(M-LL)**
 Camí, lo ~ dels Pallerils **(N-LL)**
 Camí, lo ~ l'Ensegur **(N-LL)**
 Camí, lo ~ Ramader **(X-LL)**
 Camí, lo ~ Vell **(R-SE)**
 Camí, ø/lo ~ de les Tallades (*o Camí de les terres del Sarrat*) **(W-SE)**
 Camí, ø/lo ~ de Puntal (*o Camí Vell de Sorteny*) **(T-SE)**
 Camí, Terra del ~ de la Massana **(3-SE)**
 Camp, ~ de les Tallades de l'Arrero (*o lo Camp de les Tallades del Ferino*) **(77-SE)**
 Camp, al ~ de Fijat **(55-LL)**
 Camp, lo ~ de l'Astarell **(SE)**
 Camp, lo ~ de la Farga de Fijat **(84-SE)**
 Camp, lo ~ de les Tallades del Ferino (*o Camp de les Tallades de l'Arrero*) **(77-SE)**
 Camp, lo ~ del Fijat **(LL)**
 Camps, ~ de la Farga **(SE)**
 Camps, ~ de la Farga de Rossell, los **(78-SE)**
 Camps, ~ del Jaume de Sedornet **(41-LL)**
 Camps, ~ i Borda del Roca **(53-LL)**
 Camps, Borda i ~ de Sella **(51-LL)**
 Camps, los ~ de la Farga de Rufó **(83-SE)**
 Camps, Peu dels ~ del Cuixot **(81-SE)**
 Canal, ~ de les Buïgues **(D-LL)**
 Canal, la ~ de Bombal **(B-LL)**
 Canal, la ~ de la Borda Nova **(SE)**
 Canal, la ~ de la Coma **(A-LL)**
 Canal, la ~ Fosca **(C-LL)**
 Canimar, ~ del Garrallà **(133-LL)**
 Canimar, al ~ **(LL)**
 Canimar, lo ~ **(LL)**
 Canyar, Feixes (*o Terres*) de la Font de ~ (*de Cal Duedra*) **(31-SE)**
 Canyar, Font de ~ **(b-SE)**
 Canyar, la Font de ~ **(LL)**
 Canyar, lo Camí de la Font de ~ **(N-SE)**
 Cap, Riu del ~ dels Barrers **(i-LL)**
 Carretera, al Pont de la ~ **(LL)**
 Casa, l'Hort de ~ **(LL)**
 Casa, l'Hort de ~ (*o l'Hortet del Roca*) **(LL)**
 Casa, la Prada ~ de **(LL)**
 Casa, la Terra ~ de **(LL)**
 Casa, la Terra de ~ de Call **(LL)**
 Casa, la Terra de ~ del Toni **(LL)**
 Casa, lo Prat de ~ del Sella **(168-LL)**
 Casa, Prada de ~ Roca **(83-LL)**
 Casa, Terra de ~ de Sella **(86-LL)**
 Casa, Terra de Call de ~ Toni **(87-LL)**
 Casalassos, lo Riu dels ~ **(d'-LL)**
 Castell, al Prat del ~ del Jaume **(LL)**
 Castell, Bosc del ~ **(K'-LL)**
 Castell, les Feixes del ~ de l'Anton **(160-LL)**
 Castell, les Feixes del ~ del Joan Farré **(160-LL)**
 Castell, lo Riu del ~ **(LL)**
 Castell, Prat del Jaume del ~ **(64-LL)**
 Castell, Riu del ~ **(d-LL)**
 Castellar, al ~ **(LL)**
 Castellar, al ~ **(SE)**
 Castellar, lo Camí del ~ **(SE)**
 Castellar, lo Pont del ~ **(SE)**
 Caubella, la ~ (*o la Caubella Comunal*) **(r'-SE)**
 Caubella, la ~ Comunal (*o la Caubella*) **(r'-SE)**
 Caubella, lo Planell de la ~ **(r-SE)**
 Caubella, lo Pont de la ~ **(Q-SE)**
 Caubella, Prat de la ~ de Duedra **(SE)**
 Caubella, Prat de la ~ del Toni **(44-SE)**
 Caus, la Cultia dels ~ de Ferrer (*o la Cultia de Picamal*) **(175-LL)**
 Closa, la ~ **(LL)**
 Coll, lo ~ dels Abós **(SE)**
 Coloma, la Mollera de ~ **(LL)**
 Cóm, ~ de Fijat **(a-SE)**
 Cóm, ~ de Fijat **(LL)**
 Coma Obaga, Camí de ~ **(V-LL)**
 Coma, la ~ **(LL)**
 Coma, la ~ de l'Antonet **(LL)**
 Coma, la ~ del Cadiraire **(LL)**
 Coma, la ~ del Miquelet **(LL)**
 Coma, la Canal de la ~ **(A-LL)**
 Coma, Terra de l'Antonet de la ~ **(LL)**
 Coma, Terra del Cadiraire de la ~ **(LL)**
 Coma, Terra del Miquelet de la ~ **(LL)**
 Comastreta, ~ **(LL)**
 Comaubaga, lo Camí de ~ de Farreres **(SE)**
 Comella, la ~ **(LL)**
 Comella, la ~ del Fijat **(LL)**
 Cóms, la Terra dels ~ **(LL)**
 Cóms, la Terra dels ~ de la Mollera **(LL)**
 Cóms, los ~ **(LL)**
 Comú de la Massana, Terreny del ~ (*de les Salines*) **(14-SE)**
 Comunal, Camí ~ (*o Camí de l'Angonella, o Camí de de la Mollera*) **(R-LL)**
 Comunal, la Caubella ~ (*o la Caubella*) **(r'-SE)**

Corb, les Basses del ~ (SE)
 Corb, lo ~ (SE)
 Corb, lo Grau del ~ (SE)
 Corral, lo ~ Radó (23-SE)
 Cort, ~ d'Esteve (LL)
 Cort, Camí de ~ d'Esteve (O-LL)
 Cort, la Buïga del Serni de ~ d'Esteve (LL)
 Cort, la Terra de ~ d'Esteve del Pere (LL)
 Cort, la Terra del Colomí de ~ d'Esteve (45-LL)
 Cort, la Terra del Roc de ~ d'Esteve (46-LL)
 Costa, la ~ d'Encudina (SE)
 Costes, les ~ d'Ausany del Toni (28-SE)
 Costes, les ~ de Fijat (51-SE)
 Costes, les ~ de les Tallades de Rossell (SE)
 Costes, les ~ de Pal (53-SE)
 Costes, les ~ de Toni (LL)
 Costes, les ~ de/del Tor (24-SE)
 Costes, les ~ del Toni (SE)
 Cresp, ~ de Cal Colomí (LL)
 Cresp, ~ de l'Anton (LL)
 Cresp, ~ del Cadiraire (LL)
 Cresp, ~ del Garrallà (LL)
 Cresp, ~ del Jepolí (LL)
 Cresp, ~ del Miquelet (8-LL)
 Cresp, ~ del Roca (5-LL)
 Cresp, ~ del/de Mitxeu (10-LL)
 Cresp, al ~ del Joan Farré (LL)
 Cresp, al ~ del Jepolí (LL)
 Cresp, Camí del ~ (L-LL)
 Cresp, la Boïga del ~ de Gené (1-LL)
 Cresp, la Partida del ~ (k-LL)
 Cresp, **lo/ø** ~ del Martí (7-LL)
 Cresp, Prat del ~ del Giner (2-LL)
 Crespos, als ~ de Roca (LL)
 Creu, al Pont de la ~ (P-LL)
 Cuella, la ~ de Güida de l'Olibet (69'-SE)
 Cultia, ~ de Fijat (49-SE)
 Cultia, ~ de les Tallades de/del Felissó, ø/la (70-SE)
 Cultia, ~ del Vilaró (174-LL)
 Cultia, la ~ (SE)
 Cultia, la ~ d'Ascoté (*del Quim de Galotxa*) (61-SE)
 Cultia, la ~ de Felissó (SE)
 Cultia, la ~ de Guida (SE)
 Cultia, la ~ de Guida/del Buida (*de les Tallades*) (*o Prat de Guida*) (76-SE)
 Cultia, la ~ de l'Asidro (22-LL)
 Cultia, la ~ de Picamal (*o la Cultia dels Còms de Ferrer*) (175-LL)

Cultia, la ~ de Picamal de l'Anton (LL)
 Cultia, la ~ de Rossell (47-SE)
 Cultia, la ~ de Tor (43-SE)
 Cultia, la ~ dels Còms de Ferrer (*o la Cultia de Picamal*) (175-LL)

D

Dalt, al Seig de ~ del Colomí (LL)
 Desvia, la ~ del Seig (LL)

E

Encodina, lo Camí d'~ (S-SE)
 Encodina, lo Prat de Felissó d'~ (SE)
 Encodina, lo Prat de Fijat d'~ (SE)
 Encodina, lo Prat del Fusteró d'~ (SE)
 Encodina, lo Prat del Toni d'~ (SE)
 Encodina/Ancodina (SE)
 Encudina, la Costa d'~ (SE)
 Encudina, Planell ~ d' (SE)
 Encudina, Prats d'~ (SE)
 Ensegur, l'~ (LL)
 Ensegur, lo Camí de l'~ (N-LL)
 Ensegur, lo Riu de l'~ (d²-LL)
 Ensegur, Pont del Riu de l'~ (Z-LL)
 Escolà, Prat ~ de Fijat (167-LL)

F

Fangots, los ~ (m-SE)
 Fangots, Prat dels ~ (SE)
 Fangots, Prat dels ~ del Cametes (15-SE)
 Farga, al Pont de la ~ (LL)
 Farga, Camps de la ~ (SE)
 Farga, Camps de la ~ de Rossell, los (78-SE)
 Farga, la ~ de Rossell (x-SE)
 Farga, la Terra de la ~ de Rossell (SE)
 Farga, lo Camp de la ~ de Fijat (84-SE)
 Farga, lo Pont de la ~ (O-SE)
 Farga, lo Prat de la ~ de Ferino (*o lo Prat de la Farga del Casals*) (SE)
 Farga, lo Prat de la ~ del Casals (*o lo Prat de la Farga de Ferino*) (SE)
 Farga, los Camps de la ~ de Rufó (83-SE)
 Farga, ø/lo Prat de la ~ de Duedra (17-SE)

- Farga, ø/lo Prat de la ~ de Rufó **(40-SE)**
 Farga, Prat de la ~ de l'Arrero **(SE)**
 Farga, Terra de la ~ del Cuixot **(79-SE)**
 Farga, Terres de la ~ **(y-SE)**
 Farreres, ~ **(LL)**
 Farreres, la Borda de ~ **(LL)**
 Farreres, la Terra de ~ del Colomí **(LL)**
 Farreres, la Terra de ~ del Toni **(LL)**
 Farreres, la Terra del Colau de ~ **(LL)**
 Farreres, lo Camí de Comaubaga de ~ **(SE)**
 Farreres, lo Prat de ~ del Cabanes **(LL)**
 Farreres, lo Prat del Toni de ~ **(LL)**
 Farreres, Planades de ~ **(SE)**
 Farreres, Prat de ~ **(SE)**
 Farreres, Prat de ~ de l'Anton, del Roca, del Pardigall, del Llefa **(LL)**
 Farreres, Riu de ~ **(LL)**
 Feixa, ~ de l'Anton **(65-LL)**
 Feixa, ~ del Cadiraire **(9-LL)**
 Feixa, ~ del Garrallà **(LL)**
 Feixa, ~ del Miquelet **(LL)**
 Feixa, ~ del Peretell **(189-LL)**
 Feixa, ~ del Querol del Colomí **(192-LL)**
 Feixa, la ~ de l'Asidro **(LL)**
 Feixa, la ~ del Colau **(LL)**
 Feixa, la ~ del Cuixot **(30-SE)**
 Feixa, la ~ del Duedra **(SE)**
 Feixa, la ~ Llarga de Fijat **(59-LL)**
 feixa/Feixes, les ~ del Brossós del Buida **(31-SE)**
 Feixes, ~ de la Font de Canyar *de Duedra (o Terres)* **(82-SE)**
 Feixes **(LL)**
 Feixes, ~ de l'Antonet **(LL)**
 Feixes, ~ de l'Antonet i del Cabanes **(SE)**
 Feixes, ~ del Jepolí, del Martí **(195-LL)**
 Feixes, ~ del Pere de Sella **(52-LL)**
 Feixes, ~ del Querol del Garrallà **(178-LL)**
 Feixes, ~ del Querol del Mitxeu **(149-LL)**
 Feixes, del Roc i del Balí **(58-LL)**
 Feixes, les ~ de Fijat **(57-LL)**
 Feixes, les ~ de les Tallades **(71-SE)**
 Feixes, les ~ de Rossa **(85-SE)**
 Feixes, les ~ del Buno **(SE)**
 Feixes, les ~ del Cadiraire **(LL)**
 Feixes, les ~ del Call **(LL)**
 Feixes, les ~ del Castell de l'Anton *(o del Joan Farré)* **(160-LL)**
 Feixes, les ~ del Castell del Joan Farré *(o de l'Anton)* **(160-LL)**
 Feixes, les ~ del Colau **(68-LL)**
 Feixes, les ~ del Cresp **(LL)**
 Feixes, les ~ del Fijat **(LL)**
 Feixes, les ~ del Garrallà **(12-LL)**
 Feixes, les ~ del Miquelet **(62-LL)**
 Feixes, les ~ del Mitxeu **(SE)**
 Feixes, les ~ del Pardigall **(LL)**
 Feixes, les ~ del Pere **(LL)**
 Feixes, les ~ del Roca **(63-LL)**
 Feixes, les ~ del Roget **(LL)**
 Feixes/feixa, les ~ del Brossós del Buida **(31-SE)**
 Fels, Camí de Plana de ~ **(P''-LL)**
 Fels, Plana de ~ **(197-LL)**
 Ferrer, la Cultia dels Còms de ~ *(o la Cultia de Picamal)* **(175-LL)**
 Ferro, la Font de ~ **(LL)**
 Font d'Encudina, la **(SE)**
 Font, ~ d'Aiguarrebre **(LL)**
 Font, ~ de Canyar **(b-SE)**
 Font, ~ de l'Avier **(f-LL)**
 Font, ~ de les Mines **(b'-LL)**
 Font, ~ de Rabassó **(h-LL)**
 Font, ~ del Grau de l'Antonet **(LL)**
 Font, ~ del Grau del Cadiraire **(LL)**
 Font, ~ del Grau del Garrallà **(LL)**
 Font, ~ del Grau del Jaume **(LL)**
 Font, ~ del Pi **(LL)**
 Font, ~ dels Sarros **(LL)**
 Font, ~ Roja **(LL)**
 Font, Camí de la ~ del Grau **(T-LL)**
 Font, la ~ de Canyar **(LL)**
 Font, la ~ de Ferro **(LL)**
 Font, la ~ de l'Home Mort **(a'-LL)**
 Font, la ~ de la Verdú **(SE)**
 Font, la ~ de Mentalgat **(LL)**
 Font, la ~ del Grau **(j-LL)**
 Font, la ~ Roja de Toni **(156-LL)**
 Font, la Terra de l'Antonet de ~ del Grau **(117-LL)**
 Font, la Terra del Cadiraire de ~ del Grau **(LL)**
 Font, lo Camí de la ~ de Canyar **(N-SE)**
 Font, lo Pradet de la ~ de Fijat **(SE)**
 Font, lo Prat de la ~ Roja **(LL)**
 Font, lo Rigatell de la ~ del Grau **(LL)**
 Font, Prats de la ~ Roja de Toni **(LL)**
 Font, Terra de la ~ del Grau del Cadiraire **(116-LL)**
 Font, Terra de la ~ del Grau del Garrallà **(118-LL)**
 Font, Terra de la ~ del Grau del Jaume **(119-LL)**
 Font, Terra de la ~ del Grau del Mitxeu **(121-LL)**

Font, Terres de la ~ de Canyar *de Duedra (o Feixes)* **(82-SE)**
 Fonts, les ~ de l'Hortell **(SE)**
 Fors, Planes de ~ **(LL)**
 Fors, Planes de ~ de/del Cabanes **(131-LL)**
 Fors, Planes de ~ del Jaume **(128-LL)**
 Fosca, la Canal ~ **(C-LL)**
 Funtornitg, ~ **(LL)**
 Funtornitg, lo ~ de Cabanes **(93-LL)**

G

Gordia, la ~ **(LL)**
 Gran, lo Planell~ *(d'Ancodina)* **(SE)**
 Gran, Prat del ~ d'Ansalonga *(o Prat d'Ausany)* **(LL)**
 Gran, Prat del ~ del Brossós **(29-SE)**
 Gran, Trocet del ~ d'Ansalonga **(7'-SE)**
 Grau, Camí de la Font del ~ **(T-LL)**
 Grau, el ~ **(M'-LL)**
 Grau, Font del ~ de l'Antonet **(LL)**
 Grau, Font del ~ del Cadiraire **(LL)**
 Grau, Font del ~ del Garrallà **(LL)**
 Grau, Font del ~ del Jaume **(LL)**
 Grau, la Font del ~ **(LL)**
 Grau, la Font del ~ de **(j-LL)**
 Grau, la Terra de l'Antonet de Font del ~ **(LL)**
 Grau, la Terra del Cadiraire de Font del ~ **(LL)**
 Grau, la Terra del Garrallà de Font del ~ **(LL)**
 Grau, la Terra del Mitxeu de Font del ~ **(LL)**
 Grau, lo ~ de la Verdú **(SE)**
 Grau, lo ~ del Corb **(SE)**
 Grau, lo ~ del Querol *(Arans)* **(SE)**
 Grau, lo Rigatell de la Font del ~ **(LL)**
 Grau, Terra de la Font del ~ de l'Antonet **(117-LL)**
 Grau, Terra de la Font del ~ del Cadiraire **(116-LL)**
 Grau, Terra de la Font del ~ del Garrallà **(118-LL)**
 Grau, Terra de la Font del ~ del Jaume **(119-LL)**
 Grau, Terra de la Font del ~ del Mitxeu **(121-LL)**

H

Home Mort, la Font de l' ~ **(a'-LL)**
 Hort, ~ de l'Anton **(15-LL)**
 Hort, ~ de l'Antonet **(100-LL)**
 Hort, ~ de Saulet **(84-LL)**
 Hort, ~ de Vidal del Garrallà **(136-LL)**
 Hort, ~ del Barrer del Pardigall **(LL)**
 Hort, ~ del Barrer del Roc **(113-LL)**

Hort, ~ del Cadiraire **(16-LL)**
 Hort, ~ del Cadiraire de Plana de Duedra **(28-LL)**
 Hort, ~ del Jaume **(23-LL)**
 Hort, ~ del Pardigall **(125-LL)**
 Hort, ~ del Saulet dels Planters del Pardigall **(130-LL)**
 Hort, ~ del Vilaró **(173-LL)**
 Hort, ~ dels Barrers del Sella **(103-LL)**
 Hort, l' ~ de Cabanes **(24-LL)**
 Hort, l' ~ de Casa *(o l'Hortet del Roca)* **(LL)**
Hort, l' ~ de Casa (LL)
 Hort, l' ~ de la Quica **(LL)**
 Hort, l' ~ de Vidal del Garrallà **(136-LL)**
 Hort, l' ~ del Balí **(25-LL)**
 Hort, l' ~ del Barrer del Garrallà **(LL)**
 Hort, l' ~ del Barrer del Pardigall **(LL)**
 Hort, l' ~ del Llefa *(o la Siscadella)* **(LL)**
 Hort, l' ~ del Macià **(LL)**
 Hort, l' ~ del Pere **(17-LL)**
 Hort, l' ~ del Sarrell dels Planters del Roca **(LL)**
 Hort, l' ~ del Saulet **(LL)**
 Hort, l' ~ del Saulet dels Planters del Pardigall **(130-LL)**
 Hort, l' ~ del Serni **(LL)**
 Hort, l' ~ del Vidal **(LL)**
 Hort, l' ~ dels Barrers **(LL)**
 Hort, l' ~ dels Barricons **(LL)**
 Hort, l' ~ del Macià **(19-LL)**
 Hort, los ~ **(LL)**
 Hort, ø/l' ~ de/del Mitxeu **(21-LL)**
 Hort, ø/l' ~ del/de Roca **(134-LL)**
 Hort/Hortet, l' ~ del Peretell/Pretell **(13-LL)**
 Hort/Hortet, ø/l' ~ del/de Cal Roc **(26-LL)**
 Hortell, Abarsetar de l' ~ **(SE)**
 Hortell, al Peu de l' ~ **(SE)**
 Hortell, l' ~ **(SE)**
 Hortell, les Fonts de l' ~ **(SE)**
 Hortell, lo Riu de l' ~ **(SE)**
 Hortet, ~ del Jaume **(LL)**
 Hortet, l' ~ del Roca *(o l'Hort de Casa)* **(LL)**
 Horts, lo Camí dels ~ **(M-LL)**
 Horts, los ~ **(LL)**
 Horts, Prat del Colau dels ~ **(14-LL)**

I

Iclésia, al Prat de l' ~ **(56-LL)**

L

Llarg, ø/lo Prat ~ (*de Duedra*) **(42-SE)**
 Llarg, Pradell ~ (*a sobre de la borda de Cuixot*) **(SE)**
 Llarga, la Feixa ~ de Fijat **(59-LL)**
 Llau, lo Prat de la ~ **(166-LL)**
 Llau, lo Solà de la ~ **(o-LL)**
 Llentiga, Camí de la ~ **(Q'-LL)**
 Llintiga, la ~ **(LL)**
 Llorts, Prada de l'Aubac de l'Anton de ~ **(180-LL)**
 Llosa, la ~ **(98-LL)**

M

Mallador, el ~ **(171-LL)**
 Marjot, ~ de Mitxeu **(165-LL)**
 Marjot, ~ del Miquelet **(67-LL)**
 Marjot, ~ del Roca **(48-LL)**
 Marjot, la ~ **(LL)**
 Marjot, la ~ de Roget **(164-LL)**
 Marjot, la ~ de/del Garrallà **(31-LL)**
 Marjot, la ~ del Pere **(32-LL)**
 Massana, Terra del Camí de la ~ **(3-SE)**
 Massana, Terreno de la ~ **(1-SE)**
 Matet, lo ~ **(s-SE)**
 Matet, lo Bosc ~ del **(SE)**
 Mentalgat, la Font de ~ **(LL)**
 Més Amont, lo Ruixol de ~ **(LL)**
 Més Avall, al Seig de ~ del Colomí **(LL)**
 Més Avall, lo Ruixol de ~ **(LL)**
 Més Enllà, la Querola de ~ **(LL)**
 Mines, Font de les ~ **(b'-LL)**
 Mines, les ~ **(LL)**
 Mines, lo Pont de les ~ **(W-LL)**
 Mines, lo Prat de les ~ **(LL)**
 Mines, lo Roc de les ~ **(LL)**
 Mitg, lo Ruixol del ~ **(LL)**
 Mola, al Prat de la ~ **(LL)**
 Mola, lo Prat de la ~ **(LL)**
 Mola, Prat de la ~ del Cabanes **(169-LL)**
 Moles, al Pont de les ~ **(LL)**
 Moles, Camí de les ~ **(Y-LL)**
 Moles, lo Pont de les ~ **(LL)**
 Molina, al/lo Prat de la ~ **(LL)**
 Molina, lo Prat de la ~ del Barbet **(75-SE)**
 Molina, Prat de la ~ del Jaume **(LL)**
 Mollera, Bosc de la ~ de l'Anton **(LL)**
 Mollera, Camí de la ~ (*o Camí de l'Angonella, o Camí Comunal*) **(R-LL)**

Mollera, la ~ **(LL)**
 Mollera, la ~ de Call **(LL)**
 Mollera, la ~ de Coloma **(LL)**
 Mollera, la ~ de l'Anton, la **(LL)**
 Mollera, la Terra dels Còms de la ~ **(LL)**
 Mollera, lo Prat de la ~ **(LL)**
 Mollera, Prat de la ~ **(SE)**
 Mollera, Terra de Call de la ~ **(LL)**
 Molleres, les ~ de Pardigall **(LL)**
 Molleres, lo Prat de les ~ de l'Arrero **(64-SE)**

N

Nord, Riu Valira del ~ **(b-LL)**
 Nova, la Borda ~ **(SE)**
 Nova, la Borda ~ de Rossell **(SE)**
 Nova, la Canal de la Borda ~ **(SE)**
 Nova, lo Prat de la Borda ~ **(SE)**
 Nova, lo Prat de la Borda ~ de Cal Duedra **(SE)**
 Nova, lo Prat de la Borda ~ de Rossell **(SE)**
 Nova, lo Prat de la Borda ~ de Tor **(SE)**
 Nova, Prat de la Borda ~ de Cuixot **(SE)**

O

Oliga, Buïgueta d'~ del Colau **(158-LL)**
 Orri, lo Prat de l'~ (*de Rossell*) **(SE)**
 Orri, lo Prat de l'~ **(SE)**

P

Palanca **(SE)**
 Pallerils, Bosc dels ~ **(p-LL)**
 Pallerils, lo Camí dels ~ **(N-LL)**
 Pallerils, los ~ **(LL)**
 Partida, la ~ del Cresp **(k-LL)**
 Pasturers, els ~ de l'Anton **(20-LL)**
 Pasturers, els ~ de l'Isidro **(37-LL)**
 Peça, lo Prat de la ~ del Sella **(90-LL)**
 Peça, la ~ **(LL)**
 Peça, la ~ de Fijat **(91-LL)**
 Peca, la ~ del Sella **(LL)**
 Peça, lo Prat de la ~ (del Fijat) **(LL)**
 Peça, lo Prat de la ~ del Sella **(LL)**
 Pedaçol, lo ~ de Cabanes **(LL)**
 Pedaçol, lo ~ del Roc **(LL)**
 Pedaçol, lo Prat del ~ **(LL)**

- Pedaçol, Prat de ~ de Call **(162-LL)**
 Peixera, la ~ **(c-LL)**
 Peu, ~ dels Camps del Cuixot **(81-SE)**
 Peu, al ~ de l'Hortell **(SE)**
 Pi, Font del ~ **(LL)**
 Picamal, la Cultia de ~ (*o la Cultia dels Caus de Ferrer*) **(175-LL)**
 Picamal, la Cultia de ~ de l'Anton **(LL)**
 Plana, ~ Duedra **(27-LL)**
 Plana, ~ de Duedra del Jaume **(LL)**
 Plana, Bony de Miquelet de ~ de Duedra **(LL)**
 Plana, Bony del Roc de ~ Duedra **(LL)**
 Plana, Camí de ~ de Fels **(P"-LL)**
 Plana, Hort del Cadiraire de ~ de Duedra **(28-LL)**
 Plana, la ~ o les Planes **(LL)**
 Planades, ~ de Farreres **(SE)**
 Planassa, la ~ **(LL)**
 Planassa, la ~ **(o-SE)**
 Planassa, Terra de la ~ de l'Antonet **(35-SE)**
 Planell, ~ d'Ancudina **(SE)**
 Planell, ~ d'Encudina **(SE)**
 Planell, ~ de l'Avier **(1-LL)**
 Planell, lo ~ Gran (*d'Ancodina*) **(SE)**
 Planell, ø/lo ~ de la Caubella **(r-SE)**
 Planell, ~ de la Caubella **(r-SE)**
 Planellet, lo ~ (p-SE)
 Planes, ~ de Call **(79-LL)**
 Planes, ~ de Fels **(197-LL)**
 Planes, ~ de Fors **(LL)**
 Planes, ~ de Fors de/del Cabanes **(131-LL)**
 Planes, ~ de Fors del Jaume **(128-LL)**
 Planes, les ~ **(SE)**
 Planes, ø/les ~ de Cabanes **(80-LL)**
 Planters, al Sarrell dels ~ **(LL)**
 Planters, Hort del Saulet dels ~ del Pardigall **(130-LL)**
 Planters, l'Hort del Pardigall del Sarrell dels ~ **(LL)**
 Planters, l'Hort del Sarrell dels ~ del Roca **(LL)**
 Planters, Prat del Saulet dels ~ del Roc **(135-LL)**
 Pollós, lo/ø Prat ~ del Mitxeu **(146-LL)**
 Pollós, Prat ~ **(152-LL)**
 Pont, ~ de l'Astrell **(LL)**
 Pont, ~ de l'Astarell **(SE)**
 Pont, ~ de la Caubella **(Q-SE)**
 Pont, ~ de les Salines **(K-SE)**
 Pont, ~ de les Salines **(LL)**
 Pont, ~ de les Subiranes **(X-SE)**
 Pont, ~ del Riu de l'Ensegur **(Z-LL)**
 Pont, ~ dels Ruixols **(N'-LL)**
 Pont, al ~ de la Carretera **(LL)**
 Pont, al ~ de la Creu **(P-LL)**
 Pont, al ~ de la Farga **(LL)**
 Pont, al ~ de les Moles **(LL)**
 Pont, al ~ de Puntal **(LL)**
 Pont, lo ~ de la Borda de Tor **(P-SE)**
 Pont, lo ~ de la Caubella **(Q-SE)**
 Pont, lo ~ de la Farga **(O-SE)**
 Pont, lo ~ de la Rebollissa **(SE)**
 Pont, lo ~ de les Mines **(W-LL)**
 Pont, lo ~ de les Moles **(LL)**
 Pont, lo ~ de les Tallades **(V-SE)**
 Pont, lo ~ del Castellar **(SE)**
 Pont, lo ~ del Vilaró **(L'-LL)**
 Pont, lo/al/ø ~ de l'Astarell **(LL)**
 Pont, lo/al/ø ~ de l'Astarell **(LL)**
 Pont, Prat del ~ de l'Astarell **(LL)**
 Pont, Prat del ~ de les Salines **(LL)**
 Pont, Terres del ~ de l'Astrell **(LL)**
 Portell, lo ~ **(LL)**
 Prada, ~ de Casa Roca **(83-LL)**
 Prada, ~ de l'Aubac de l'Anton de Llorts **(180-LL)**
 Prada, ~ de Molines **(182-LL)**
 Prada, ~ del Vilaró **(176-LL)**
 Prada, la ~ de Casa, la **(LL)**
 Prada, la ~ de Fijat **(LL)**
 Prada, la ~ de l'Astarell **(SE)**
 Prada, la ~ de l'Asidro/de l'Isidro **(LL)**
 Prada, la ~ de Rossell **(LL)**
 Prada, la ~ del Cametes **(LL)**
 Prada, la ~ del Querol **(LL)**
 Pradassos, los ~ **(157-LL)**
 Pradassos, los ~ de Balí **(161-LL)**
 Pradell, ~ Llarg (*a sobre de la borda de Cuixot*) **(SE)**
 Pradet (*o lo Pradet de Fijat, o lo Pradet de la Font de Fijat*) **(48-SE)**
 Pradet, ~ del Roca **(LL)**
 Pradet, lo ~ de Fijat (*o lo Pradet, o lo Pradet de la Font de Fijat*) **(48-SE)**
 Pradet, lo ~ de la Font de Fijat (*o lo Pradet, o lo Pradet de Fijat*) **(48-SE)**
 Pradet, lo ~ del Cuixot (*o lo Prat Radó de Cuixot*) **(39-SE)**
 Prat, lo ~ de Felissó d'Encodina **(SE)**
 Prat, lo ~ del/de Llorenç **(LL)**
 Prat, ~ de les Tallades (*del Quim de Rufó*) **(SE)**
 Prat, lo ~ del/de Rufó (*o lo Prat de la Rebollissa*) **(45-SE)**
 Prat, ~ Agre de Sella **(38-LL)**
 Prat, ~ d'Ausany de l'Arrero **(19-SE)**

- Prat, ~ d'Ausany del Batlle **(20-SE)**
 Prat, ~ d'Ausany del Muixó **(SE)**
 Prat, ~ d'Ausany del Quico **(21-SE)**
 Prat, ~ d'Ausany (*o Prat del Gran d'Ansalonga*) **(LL)**
 Prat, ~ d'Ausany del Jaume de Sornàs del Quico **(LL)**
 Prat, ~ d'En Torres **(69-LL)**
 Prat, ~ de Billura de Fijat **(82-LL)**
 Prat, ~ de Billura **(LL)**
 Prat, ~ de Farreres **(SE)**
 Prat, ~ de Farreres de l'Anton, del Roca, del Pardigall, del Llefà **(LL)**
 Prat, ~ de Fusteró (*Encodina*) **(68'-SE)**
 Prat, ~ de Guida (*o la Cultia de Guida/del Buida*) (*de les Tallades*) **(76-SE)**
 Prat, ~ de l'Anton de la Solana **(LL)**
 Prat, ~ de l'Anton dels Aubacs **(LL)**
 Prat, ~ de l'Antonet **(69-LL)**
 Prat, ~ de l'Arrero **(SE)**
 Prat, ~ de la Borda de Rossell **(170-LL)**
 Prat, ~ de la Borda Nova de Cuixot **(38'-SE)**
 Prat, ~ de la Caubella del Toni **(44-SE)**
 Prat, ~ de la Farga de l'Arrero **(SE)**
 Prat, ~ de la Mola del Cabanes **(169-LL)**
 Prat, ~ de la Mola del Cabanes **(169-LL)**
 Prat, ~ de la Molina del Jaume **(LL)**
 Prat, ~ de la Mollera **(SE)**
 Prat, ~ de la Rebollissa del Muixó **(LL)**
 Prat, ~ de les Queroles del Toni **(LL)**
 Prat, ~ de les Subiranes de Duedra (*o lo Prat de Duedra de les Subiranes*) **(59-SE)**
 Prat, ~ de les Subiranes de Pal (*o Prat Subirà de Pal*) **(65-SE)**
 Prat, ~ de les Tallades (*o Prat del Jaumet, o lo Prat de/del Rossa del Jaumet*) **(SE)**
 Prat, ~ de les Tallades del Fijat **(62-SE)**
 Prat, ~ de les Tallades del Quim de Rufó **(74-SE)**
 Prat, ~ de les Truites **(LL)**
 Prat, ~ de Llorenç de la Sella **(LL)**
 Prat, ~ de Llorenç del Garrallà **(LL)**
 Prat, ~ de Pal del Querol **(184-LL)**
 Prat, ~ de Pedaçol de Call **(162-LL)**
 Prat, ~ de Puntal **(LL)**
 Prat, ~ de Rossa del Jaumet **(SE)**
 Prat, ~ de Rossell **(LL)**
 Prat, ~ de Saulet **(LL)**
 Prat, ~ de Saulet de Roca **(154-LL)**
 Prat, ~ de Saulet del Querol **(196-LL)**
 Prat, ~ de Sorteny **(LL)**
 Prat, ~ del Batlle (*de les Tallades*) **(72-SE)**
 Prat, ~ del Beç del Pardigall, del Cuixot **(LL)**
 Prat, ~ del Bessó **(LL)**
 Prat, ~ del Buida **(LL)**
 Prat, ~ del Cadiraire **(18-LL)**
 Prat, ~ del Colau **(69-LL)**
 Prat, ~ del Colau dels Horts **(14-LL)**
 Prat, ~ del Colomí **(69-LL)**
 Prat, ~ del Cresp del Giner **(2-LL)**
 Prat, ~ del Ferino **(SE)**
 Prat, ~ del Gran d'Ansalonga (*o Prat d'Ausany*) **(LL)**
 Prat, ~ del Gran del Brossós **(29-SE)**
 Prat, ~ del Jaume **(60-LL)**
 Prat, ~ del Jaume del Castell **(64-LL)**
 Prat, ~ del Jaumet (*o Prat de les Tallades, o lo Prat de/del Rossa del Jaumet*) **(68-SE)**
 Prat, ~ del Llefà **(69-LL)**
 Prat, ~ del Miquelet **(69-LL)**
 Prat, ~ del Pont de l'Astarell **(LL)**
 Prat, ~ del Pont de les Salines **(LL)**
 Prat, ~ del Quico **(69-LL)**
 Prat, ~ del Rita **(SE)**
 Prat, ~ del Rita del Pepi **(SE)**
 Prat, ~ del Saulet dels Planters del Roc **(135-LL)**
 Prat, ~ del Sella **(69-LL)**
 Prat, ~ del Toni **(LL)**
 Prat, ~ del Trauquer del Fijat **(LL)**
 Prat, ~ dels Fangots **(SE)**
 Prat, ~ dels Fangots del Cametes **(15-SE)**
 Prat, ~ dels Fangots del Rufó **(16-SE)**
 Prat, ~ dels Ribassos de l'Antonet **(145-LL)**
 Prat, ~ Escolà de Fijat **(167-LL)**
 Prat, ~ Llarg **(SE)**
 Prat, ~ Pollós **(152-LL)**
 Prat, ~ Pollós del Mitxeu **(146-LL)**
 Prat, ~ Subirà de Pal (*o Prat de les Subiranes de Pal*) **(65-SE)**
 Prat, ~ de l'Antonet del Prat d'En Torres **(69-LL)**
 Prat, al ~ d'Escoter **(LL)**
 Prat, al ~ de Balí **(LL)**
 Prat, al ~ de Fijat (*Encodina*) **(SE)**
 Prat, al ~ de Giné del Cresp **(2-LL)**
 Prat, al ~ de l'Anton **(LL)**
 Prat, al ~ de l'Iclésia **(56-LL)**
 Prat, al ~ de l'Allau **(166-LL)**
 Prat, al ~ de l'Asidro **(LL)**
 Prat, al ~ de la Mola **(LL)**
 Prat, al ~ del Cadiraire **(LL)**
 Prat, al ~ del Castell del Jaume **(LL)**
 Prat, al ~ del Pal **(LL)**
 Prat, al ~ del Toni **(-LL)**

- Prat, al ~ del Trauquer **(LL)**
 Prat, al ~ Prat del Giner **(LL)**
 Prat, al/lo ~ de la Molina **(LL)**
 Prat, Camí de ~ d'en Torres **(Q-LL)**
 Prat, el ~ d'Ausany **(LL)**
 Prat, lo ~ de la Borda Nova de Tor **(SE)**
 Prat, lo ~ de les Tallades del Güida **(69-SE)**
 Prat, lo ~ de l'Orri (*de Rossell*) **(SE)**
 Prat, lo ~ Agre de Sella **(LL)**
 Prat, lo ~ d'Ascoté del Quim de Galotxa **(55-SE)**
 Prat, lo ~ d'Ausany **(SE)**
 Prat, lo ~ d'Esteve **(SE)**
 Prat, lo ~ d'Escoter **(LL)**
 Prat, lo ~ de Balí **(LL)**
 Prat, lo ~ de Billura **(LL)**
 Prat, lo ~ de Call **(LL)**
 Prat, lo ~ de Casa del Sella **(168-LL)**
 Prat, lo ~ de Duedra de les Subiranes **(SE)**
 Prat, lo ~ de Farreres del Cabanes **(LL)**
 Prat, lo ~ de Fijat **(LL)**
 Prat, lo ~ de Fijat d'Encodina **(SE)**
 Prat, lo ~ de Fusteró **(5-LL)**
 Prat, lo ~ de l'Allau **(166-LL)**
 Prat, lo ~ de l'Anton de la Solana **(LL)**
 Prat, lo ~ de l'Anton dels Aubacs **(LL)**
 Prat, lo ~ de l'Areny **(163-LL)**
 Prat, lo ~ de l'Astarell **(SE)**
 Prat, lo ~ de l'Astrell **(LL)**
 Prat, lo ~ de l'Orri **(SE)**
 Prat, lo ~ de la Borda **(SE)**
 Prat, lo ~ de la Borda de Molines **(3-LL)**
 Prat, lo ~ de la Borda Nova **(46-SE)**
 Prat, lo ~ de la Borda Nova de Cal Duedra **(SE)**
 Prat, lo ~ de la Borda Nova de Rossell **(SE)**
 Prat, lo ~ de la Caubella de/de Cal Duedra (*o lo Prat Rodó de Duedra*) **(36-SE)**
 Prat, lo ~ de la Farga de Ferino (*o lo Prat de la Farga del Casals*) **(18-SE)**
 Prat, lo ~ de la Farga del Casals (*o lo Prat de la Farga de Ferino*) **(18-SE)**
 Prat, lo ~ de la Font Roja **(LL)**
 Prat, lo ~ de la Mola **(LL)**
 Prat, lo ~ de la Molina del Barbet **(75-SE)**
 Prat, lo ~ de la Mollera **(LL)**
 Prat, lo ~ de la Peça (del Fijat) **(90-LL)**
 Prat, lo ~ de la Peça de la Sella **(90-LL)**
 Prat, lo ~ de la Querola de Cabanes **(LL)**
 Prat, lo ~ de la Querola del Toni **(144-LL)**
 Prat, lo ~ de la Rebollissa (*o lo Prat del/de Rufó*) **(45-SE)**
 Prat, lo ~ de les Mines (*del Jaume i del Pardigall*) **(LL)**
 Prat, lo ~ de les Molleres de l'Arrero **(64-SE)**
 Prat, lo ~ de les Subiranes del Cametes **(57-SE)**
 Prat, lo ~ de les Subiranes del Cuixot **(58-SE)**
 Prat, lo ~ de les Subiranes del Fijat **(56-SE)**
 Prat, lo ~ de les Tallades (*o lo Prat de/del Rossa del Jaumet o Prat del Jaumet*) **(68-SE)**
 Prat, lo ~ de les Tallades del Pepi **(SE)**
 Prat, lo ~ de les Tallades del Rufó **(63-SE)**
 Prat, lo ~ de Llorenç **(LL)**
 Prat, lo ~ de Llorenç del Garrallà **(LL)**
 Prat, lo ~ de Miquel **(SE)**
 Prat, lo ~ de Puntal del Ramonguem **(SE)**
 Prat, lo ~ de Puntal del Ton del Jan **(SE)**
 Prat, lo ~ de Rabassó **(81-LL)**
 Prat, lo ~ de Rufó **(LL)**
 Prat, lo ~ de/del Rossa del Jaumet (*o Prat del Jaumet, o Prat de les Tallades*) **(68-SE)**
 Prat, lo ~ del Buno **(SE)**
 Prat, lo ~ del Colau **(69-LL)**
 Prat, lo ~ del Colau del Prat d'En Torres **(LL)**
 Prat, lo ~ del Colau del Prat d'en Torres **(LL)**
 Prat, lo ~ del Cuixot **(SE)**
 Prat, lo ~ del Feliu **(60-SE)**
 Prat, lo ~ del Fusteró d'Encodina **(SE)**
 Prat, lo ~ del Giner **(LL)**
 Prat, lo ~ del Guida **(SE)**
 Prat, lo ~ del Martí **(LL)**
 Prat, lo ~ del Miqueló **(LL)**
 Prat, lo ~ del Pardigall **(27-SE)**
 Prat, lo ~ del Pedaçol **(LL)**
 Prat, lo ~ del Rita **(SE)**
 Prat, lo ~ del Rita del Quim de Rufó **(37-SE)**
 Prat, lo ~ del Roc **(LL)**
 Prat, lo ~ del Roca **(LL)**
 Prat, lo ~ del Rossell **(LL)**
 Prat, lo ~ del Saulet **(LL)**
 Prat, lo ~ del Saulet de Roca **(154-LL)**
 Prat, lo ~ del Toni d'Encodina **(SE)**
 Prat, lo ~ del Toni de Farreres **(LL)**
 Prat, lo ~ dels Arinsols **(LL)**
 Prat, lo ~ dels Arinsols del Toni **(129-LL)**
 Prat, lo ~ Radó (*Duedra*) **(SE)**
 Prat, lo ~ Radó de Cal Duedra **(SE)**
 Prat, lo ~ Radó de Cuixot (*o lo Pradet del Cuixot*) **(39-SE)**
 Prat, lo ~ Rodó de Duedra **(LL)**
 Prat, lo ~ Subirà **(SE)**
 Prat, lo/al ~ de Batlle **(SE)**
 Prat, lo/ø ~ de la Farga de Duedra **(17-SE)**

Prat, lo/ø ~ de la Farga de Rufó **(40-SE)**
 Prat, lo/ø ~ Pollós del Mitxeu **(146-LL)**
 Prat, ø/lo ~ Llarg (*de Duedra*) **(42-SE)**
 Prat, ø/lo ~ Radó/Rodó de/del Rufó **(38-SE)**
 Prat, Terra del ~ d'En Torres del Colomí **(LL)**
 Prat, Terra del Colau del ~ d'En Torres **(LL)**
 Prat, Terra del Llefa del ~ d'En Torres **(LL)**
 Prats, ~ d'Ausany del Muixó d'Ansalonga **(22-SE)**
 Prats, ~ d'Encudina **(SE)**
 Prats, ~ de la Font Roja de Toni **(LL)**
 Prats, ~ del Barbet (*les Tallades*) **(SE)**
 Prats, ~ del Cuixot **(SE)**
 Prats, ~ del Rossell **(41-SE)**
 Prats, ~ del Tor **(LL)**
 Prats, los ~ de l'Arrero (*o los Prats del Ferino*) **(67-SE)**
 Prats, los ~ de Puntal del Margarit **(SE)**
 Prats, los ~ de Tor **(25-SE)**
 Prats, los ~ del Buno **(LL)**
 Prats, los ~ del Ferino (*o los Prats de l'Arrero*) **(67-SE)**
 Puntal, al Pont de ~ **(LL)**
 Puntal, Borda del Ramonguem de ~ **(SE)**
 Puntal, la Borda de ~ **(LL)**
 Puntal, lo Camí de ~ (*o Camí Vell de Sorteny*) **(T-SE)**
 Puntal, lo Prat de ~ del Ramonguem **(SE)**
 Puntal, lo Prat de ~ del Ton del Jan **(SE)**
 Puntal, los Prats de ~ del Margarit **(SE)**
 Puntal, Prat de ~ **(LL)**

Q

Querol, ~ del Toni **(188-LL)**
 Querol, Feixa del ~ del Colomí **(192-LL)**
 Querol, Feixes del ~ del Garrallà **(178-LL)**
 Querol, Feixes del ~ del Mitxeu **(149-LL)**
 Querol, la prada del ~ **(LL)**
 Querol, les Terres del ~ **(LL)**
 Querol, lo Grau del ~ (Arans) **(SE)**
 Querol, Prat de Pal del ~ **(184-LL)**
 Querol, Prat de Saulet del ~ **(196-LL)**
 Querol, Terra del ~ de Cabanes **(194-LL)**
 Querol, Terra del ~ de Rossell **(187-LL)**
 Querol, Terra del ~ del Rossell **(191-LL)**
 Querol, Terra del ~ del Saboyano **(190-LL)**
 Querol, Terra del Balí del ~ **(185-LL)**
 Querol, Terra Rodona del ~ de l'Isidro **(186-LL)**
 Querol, Terres del ~ de Pardigall **(193-LL)**
 Querol/Querola, al/la ~ **(LL)**
 Querola, la ~ de Cabanes **(LL)**

Querola, la ~ de Més Enllà **(LL)**
 Querola, la ~ del Garrallà **(143-LL)**
 Querola, la ~ del Garrallà **(LL)**
 Querola, la ~ del Toni **(142-LL)**
 Querola, lo Prat de la ~ de Cabanes **(LL)**
 Querola, lo Prat de la ~ del Toni **(144-LL)**
 Queroles, les ~ **(LL)**
 Queroles, les ~ del Roca **(LL)**
 Queroles, Prat de les ~ del Toni **(LL)**
 Queroles, Terra del Balí de les ~ **(LL)**

R

Rabassa **(SE)**
 Rabassó, Font de ~ **(h-LL)**
 Rabassó, lo Prat de ~ **(81-LL)**
 Racó, Riu de la Bassa del ~ **(LL)**
 Radó, lo Corral ~ **(23-SE)**
 Radó, lo Prat ~ de Duedra (*o lo Prat de la Caubella de/ de Cal Duedra*) **(36-SE)**
 Radó/Rodó, lo Bony ~ **(u'-SE)**
 Radó/Rodó, ø/lo Prat ~ de/del Rufó **(38-SE)**
 Radona, la Terra ~ de Rufó **(SE)**
 Ral, lo Camí ~ del Serrat **(X-LL)**
 Ramader, lo Camí ~
 Rebollissa, la ~ **(LL)**
 Rebollissa, la ~ **(SE)**
 Rebollissa, lo Bosc de la ~ **(SE)**
 Rebollissa, lo Camí de la ~ **(SE)**
 Rebollissa, lo Pont de la ~ **(SE)**
 Rebollissa, lo Prat de la ~ **(SE)**
 Rebollissa, Prat de la ~ del Muixó **(LL)**
 Redona /Rodona, la Terra ~ del Cuixot **(80-SE)**
 Redona, , la Terra ~ del Rufó **(SE)**
 Regueraza, la ~ **(a-LL)**
 Rialb, Riu de ~ **(SE)**
 Ribassos, als/los~ de/del Mitxeu **(LL)**
 Ribassos, Prat dels ~ de l'Antonet **(145-LL)**
 Rigatell, lo ~ de la Font del Grau **(LL)**
 Riu, ~ d'Aiguarrebre **(LL)**
 Riu, ~ de Farreres **(LL)**
 Riu, ~ de l'Angonella **(g-LL)**
 Riu, ~ de l'Avier **(e-LL)**
 Riu, ~ de l'Ensegur **(d'-LL)**
 Riu, ~ de la Bassa del Racó **(LL)**
 Riu, ~ de Rialb **(SE)**
 Riu, ~ de Sorteny **(c-SE)**
 Riu, ~ del Cap dels Barrers **(i-LL)**

- Riu, ~ del Castell (**d-LL**)
 Riu, ~ Valira del Nord (**b-LL**)
 Riu, lo ~ de l'Hortell (**SE**)
 Riu, lo ~ de l'Ensegur (**d'-LL**)
 Riu, lo ~ dels Casalassos (**d'-LL**)
 Riu, Pont del ~ de l'Ensegur (**Z-LL**)
 Riuet, lo ~ del Castell (**LL**)
 Roc, ~ de Sant Pere (**w-SE**)
 Roc, Bony del ~ de Plana Duedra (**LL**)
 Roc, Cap del Bony del ~ (**LL**)
 Roc, lo ~ de les Mines (**LL**)
 Roc, lo Bony del ~ (**30-LL**)
 Roc, Terra del ~ de les Buïgues (**LL**)
 Roca, ~ de les Allaus (**SE**)
 Rodó, lo Prat ~ de Duedra (**LL**)
 Rodona, la Terra ~ (**LL**)
 Rodona, Terra ~ del Querol de l'Isidro (**186-LL**)
 Rodona/Redona, la Terra ~ del Cuixot (**80-SE**)
 Roget, les Feixes del ~ (**LL**)
 Roja, Font ~ (**LL**)
 Roja, la Font ~ de Toni (**156-LL**)
 Roja, lo Prat de la Font ~ (**LL**)
 Roja, Prats de la Font ~ de Toni (**LL**)
 Rourera, la ~ de Cabanes (**LL**)
 Rourera, la ~ del Jaume (**LL**)
 Rourera, la ~ dels Ascaubers (**LL**)
 Rourera, la ~ dels Ascaubers de Call (**97-LL**)
 Roures, Bosc dels ~ (**m-LL**)
 Ruixol, lo ~ de Més Amont (**LL**)
 Ruixol, lo ~ de Més Avall (**LL**)
 Ruixol, lo ~ del Mitg (**LL**)
 Ruixols, Pont dels ~ (**N'-LL**)
 Rull, les Terres de ~ del Cabanes (**177-LL**)
- S**
- Salines, Camí de les ~ (**LL**)
 Salines, la Borda de les ~ (**LL**)
 Salines, les ~ (**LL**)
 Salines, les ~ (**SE**)
 Salines, les Bordes de les ~ (**LL**)
 Salines, Pont de les ~ (**K-SE**)
 Salines, Pont de les ~ (**LL**)
 Salines, Prat del Pont de les ~ (**LL**)
 Saquet, lo ~ (**LL**) **n**
 Sarradells/Serradells, los/ø ~ de Batlle (**50-SE**)
 Sarrell, al ~ dels Planters (**LL**)
 Sarrell, l'Hort del ~ dels Planters del Roca (**LL**)
 Sarrell, l'Hort del Pardigall del ~ dels Planters (**LL**)
 Sarros, Font dels ~ (**LL**)
 Saulet, Hort del ~ dels Planters del Pardigall (**130-LL**)
 Saulet, Prat de ~ (**LL**)
 Saulet, Prat de ~ de Roca (**154-LL**)
 Saulet, Prat de ~ del Querol (**196-LL**)
 Saulet, Prat del ~ dels Planters del Roc (**135-LL**)
 Sedornet, Camps del Jaume de ~ (**41-LL**)
 Sedurnet (**LL**)
 Sedurnet, Camí de ~ (**K-LL**)
 Seig, al ~ de Dalt del Colomí (**LL**)
 Seig, al ~ de Més Avall del Colomí (**LL**)
 Seig, el ~ (**LL**)
 Seig, la Desvia del ~ (**LL**)
 Seig, lo ~ de Pardigall (**LL**)
 Seig, lo ~ del Toni (**LL**)
 Seig, lo Camí del ~ (**U-LL**)
 Serni, la Terra del ~ (**LL**)
 Serradells, los ~ (**SE**)
 Serradells, los ~ de Batlle (**SE**)
 Serrat, al ~ (**SE**)
 Serrat, Camí Vell del ~ (**LL**)
 Serrat, les Bordes del ~ (**LL**)
 Serrat, lo ~ (**SE**)
 Serrat, lo Camí Ral del ~ (*o Camí Ramader*) (**X-LL**)
 Siscadella, ~ (**88-LL**)
 Siscadella, la ~ (*o l'Hort del Llefa*) (**LL**)
 Siscar, lo ~ (de Fijat) (**153-LL**)
 Solà, lo ~ de l'Allau (**o-LL**)
 Solana, Prat de l'Anton de la ~ (**LL**)
 Soleador, el ~ del Llefa (**72-LL**)
 Solers, ~ de la Sella (**LL**)
 Soliador, ~ de Call (**73-LL**)
 Soliador, ~ de Colomí (**75-LL**)
 Soliador, ~ de l'Anton (**74-LL**)
 Soliador, ~ de Pardigall (**76-LL**)
 Soliador, ~ de Sella (**71-LL**)
 Soliador, al ~ (**LL**)
 Sorteny, Camí Vell de ~ (*o Camí de Puntal, lo*) (**T-SE**)
 Sorteny, Prat de ~ (**LL**)
 Sorteny, Riu de ~ (**c-SE**)
 Subirà, lo Prat ~ (**SE**)
 Subirà, lo Prat ~ de Pal, (*o Prat de les Subiranes de Pal*) (**65-SE**)
 Subiranes, Camí de les ~ (**LL**)
 Subiranes, les (**s'-SE**)
 Subiranes, les ~ (**LL**)
 Subiranes, les ~ de Cal Duedra (**SE**)
 Subiranes, les ~ de Cal Pal (**52-SE**)

Subiranes, les ~ del Pal **(LL)**
 Subiranes, lo Camí de les ~ **(U-SE)**
 Subiranes, lo Prat de Duedra de les ~ (*o lo Prat de les Subiranes de Duedra*) **(59-SE)**
 Subiranes, lo Prat de les ~ del Cametes **(57-SE)**
 Subiranes, lo Prat de les ~ del Cuixot **(58-SE)**
 Subiranes, lo Prat de les ~ del Fijat **(56-SE)**
 Subiranes, Pont de les ~ **(X-SE)**
 Subiranes, Prat de les ~ de Duedra **(SE)**
 Subiranes, Prat de les ~ de Pal (*o Prat Subirà de Pal*) **(65-SE)**
 Sucarana, la ~ **(LL)**

T

Tallades, Bosc de les ~ **(u-SE)**
 Tallades, Camí de les ~ **(W-SE)**
 Tallades, Camp de les ~ de l'Arrero (*o lo Camp de les Tallades del Ferino*) **(77-SE)**
 Tallades, les **(v-SE)**
 Tallades, les ~ del Toni **(86-SE)**
 Tallades, les Costes de les ~ de Rossell **(SE)**
 Tallades, les Feixes de les ~ **(71-SE)**
 Tallades, lo Camp de les ~ del Ferino (*o Camp de les Tallades de l'Arrero*) **(77-SE)**
 Tallades, lo Pont de les ~ **(V-SE)**
 Tallades, lo Prat de les ~ del Pepi **(SE)**
 Tallades, ø/la Cultia de les ~ de/del Felissó **(70-SE)**
 Tallades, Prat de les ~ (*o Prat del Jaumet, o lo Prat de/ del Rossa del Jaumet*) **(SE)**
 Tallades, Prat de les ~ de Fusteró **(68'-SE)**
 Tallades, Prat de les ~ del Fijat **(62-SE)**
 Tallades, Prat de les ~ del Güida **(71-SE)**
 Tallades, Prat de les ~ del Quim de Rufó **(74-SE)**
 Tallades, Prat de les ~ del Rufó **(63-SE)**
 Tallades, Terres de les ~ del Balí **(83'-SE)**
 Tartera, la ~ **(n-SE)**
 Terra, ~ de Billura de l'Anton **(LL)**
 Terra, ~ de Call (de Casa Toni) **(87-LL)**
 Terra, ~ de Call de la Mollera **(LL)**
 Terra, ~ de Casa de Sella **(86-LL)**
 Terra, ~ de Garrallà **(49-LL)**
 Terra, ~ de Garrallà (de Cort d'Esteve) **(44-LL)**
 Terra, ~ de Güida del Brossós **(32-SE)**
 Terra, ~ de l'Antonet de la Coma **(LL)**
 Terra, ~ de l'Antonet de la Planassa **(35-SE)**
 Terra, ~ de l'Antonet del Brossós **(33-SE)**
 Terra, ~ de l'Ascobet de l'Anton **(LL)**
 Terra, ~ de la Borda de Call **(LL)**
 Terra, ~ de la Farga del Cuixot **(79-SE)**
 Terra, ~ de la Font del Grau de l'Antonet **(117-LL)**
 Terra, ~ de la Font del Grau del Cadiraire **(116-LL)**
 Terra, ~ de la Font del Grau del Garrallà **(118-LL)**
 Terra, ~ de la Font del Grau del Jaume **(119-LL)**
 Terra, ~ de la Font del Grau del Mitxeu **(121-LL)**
 Terra, ~ de/del Fijat **(66-SE)**
 Terra, ~ del Balí de les Queroles **(LL)**
 Terra, ~ del Balí del Querol **(185-LL)**
 Terra, ~ del Cabanes del Brossós **(34-SE)**
 Terra, ~ del Cadiraire de la Coma **(LL)**
 Terra, ~ del Camí de la Massana **(3-SE)**
 Terra, ~ del Colau **(9-SE)**
 Terra, ~ del Colau del Barrer **(LL)**
 Terra, ~ del Colau del Brossós **(7-SE)**
 Terra, ~ del Colau del Prat d'En Torres **(LL)**
 Terra, ~ del Duedra del Brossós **(8-SE)**
 Terra, ~ del Felissó del Brossós **(12-SE)**
 Terra, ~ del Llefa del Prat d'En Torres **(LL)**
 Terra, ~ del Miquelet de la Coma **(LL)**
 Terra, ~ del Prat d'En Torres del Colomí **(LL)**
 Terra, ~ del Querol de Cabanes **(194-LL)**
 Terra, ~ del Querol de Rossell **(187-LL)**
 Terra, ~ del Querol del Rossell **(191-LL)**
 Terra, ~ del Querol del Saboyano **(190-LL)**
 Terra, ~ del Quico **(39-LL)**
 Terra, ~ del Quico del Brossós **(11-SE)**
 Terra, ~ del Roc de les Buïgues **(LL)**
 Terra, ~ del Toni **(2-SE)**
 Terra, ~ Rodona del Querol de l'Isidro **(186-LL)**
 Terra, Bony de la ~ del Jaume
 Terra, del Roca del Brossós **(5-SE)**
 Terra, la ~ de Billura de Fijat **(LL)**
 Terra, la ~ de Call **(35-LL)**
 Terra, la ~ de Call **(35-LL)**
 Terra, la ~ de Call de Billura **(LL)**
 Terra, la ~ de Cametes **(SE)**
 Terra, la ~ de Casa de Call **(LL)**
 Terra, la ~ de Casa del Toni **(LL)**
 Terra, la ~ de Cort d'Esteve del Pere **(LL)**
 Terra, la ~ de Duedra **(79'-SE)**
 Terra, la ~ de Farreres del Colomí **(LL)**
 Terra, la ~ de Farreres del Toni **(LL)**
 Terra, la ~ de Fijat **(LL)**
 Terra, la ~ de Gené **(67'-SE)**
 Terra, la ~ de l'Aiguarrebre **(LL)**
 Terra, la ~ de l'Antonet **(LL)**
 Terra, la ~ de l'Antonet de Font del Grau **(117-LL)**
 Terra, la ~ de la Farga de Rossell **(SE)**

Terra, la ~ de la Sella **(LL)**
 Terra, la ~ de Mitxeu **(50-LL)**
 Terra, la ~ de Mitxeu de les Buïgues **(LL)**
 Terra, la ~ del Batlle **(SE)**
 Terra, la ~ del Brossós del Cabanes **(LL)**
 Terra, la ~ del Brossós del Quico **(LL)**
 Terra, la ~ del Cadiraire de Font del Grau **(LL)**
 Terra, la ~ del Colau de Farreres **(LL)**
 Terra, la ~ del Colomí de Cort d'Esteve **(45-LL)**
 Terra, la ~ del Cuixot **(SE)**
 Terra, la ~ del Matet **(SE)**
 Terra, la ~ del Miquel **(SE)**
 Terra, la ~ del Pere de Sella **(LL)**
 Terra, la ~ del Quico **(39-LL)**
 Terra, la ~ del Roc de Cort d'Esteve **(46-LL)**
 Terra, la ~ del Roca de les Buïgues **(LL)**
 Terra, la ~ del Serni **(LL)**
 Terra, la ~ dels Còms **(LL)**
 Terra, la ~ dels Còms de la Mollera **(LL)**
 Terra, la ~ Radona de Rufó **(SE)**
 Terra, la ~ Redona /Rodona del Cuixot **(80-SE)**
 Terra, la ~ Redona del Rufó **(SE)**
 Terra, la ~ Rodona **(LL)**
 Terra, la/ø ~ del Pere **(33-LL)**
 Terreno, ~ de la Massana **(1-SE)**
 Terreny, ~ del Comú de la Massana *(de les Salines)*
(14-SE)
 Terres, ~ del Rossell **(SE)**
 Terres, ~ de Call del Brossós **(4-SE)**
 Terres, ~ de Fijat **(SE)**
 Terres, ~ de la Farga **(y-SE)**
 Terres, ~ de la Font de Canyar de Duedra *(o Feixes)*
(82-SE)
 Terres, ~ de les Tallades del Balí **(83'-SE)**
 Terres, ~ del Felino *(ø/les Terres de l'Arrero)* **(SE)**
 Terres, ~ del Felissó **(SE)**
 Terres, ~ del Fijat del Brossós **(6-SE)**
 Terres, ~ del Pont de l'Astrell **(LL)**
 Terres, ~ del Querol de Pardigall **(193-LL)**
 Terres, del Mitxeu del Brossós **(10-SE)**
 Terres, les ~ de Fijat **(85-LL)**
 Terres, les ~ de Rull del Cabanes **(177-LL)**
 Terres, les ~ del Brossós de Tor **(13-SE)**
 Terres, les ~ del Querol **(LL)**
 Terres, ø/les ~ de l'Arrero *(Terres del Felino)* **(SE)**
 Terres, ø/les ~ Pal de Cuixot **(SE)**
 Terreta, ~ del Cadiraire **(43-LL)**
 Terreta, ~ del Colau **(LL)**

Terreta, la ~ de l'Anton de Billura **(LL)**
 Terreta, la ~ del Brossós de l'Antonet **(LL)**
 Terreta, la ~ del Serni **(34-LL)**
 Terretes, ~ del Duedra **(26-SE)**
 Torrents, ~ de l'Avier **(L''-LL)**
 Torres, Prat d'En ~ **(69-LL)**
 Torta, Camí de la ~ **(S-LL)**
 Torta, la ~ **(LL)**
 Torta, la ~ del Jaume **(94-LL)**
 Trauquer, al Prat del ~ **(LL)**
 Trauquer, Prat del ~ del Fijat **(LL)**
 Tremolissa, la ~ **(LL)**
 Tremolissa, la ~ de Toni **(96-LL)**
 Trocet, ~ del Gran d'Ansalonga **(7'-SE)**
 Truites, Prat de les ~ **(LL)**

V

Valira, Riu ~ del Nord **(b-LL)**
 Veda, la ~ **(SE)**
 Vell, Camí ~ **(LL)**
 Vell, Camí ~ de Sorteny *(o Camí de Puntal, lo)* **(T-SE)**
 Vell, Camí ~ del Serrat **(LL)**
 Vell, lo Camí ~ **(R-SE)**
 Verdú, la Font de la ~ **(SE)**
 Verdú, lo Grau de la ~ **(SE)**
 Vilar, el Bosc del ~ **(LL)**
 Vilaró, el ~ **(LL)**

ÍNDIX DE TOPÒNIMS PER RENOMS I NOMS DE CASA

LLORTS I EL SERRAT

Aquest índex inclou els topònims de **Llorts i el Serrat**. Cada topònim va acompanyat entre parèntesi del número de topònim que permet situar-lo en els mapes cartogràfics i índex. Si el número de topònim no figura entre parèntesi significa que no s'ha pogut situar. Les abreviatures LL i SE fan referència a **Llorts i el Serrat** respectivament.

A

Amadeu, lo Barrer de l'~ (del Garrallà) (LL)
 Anton, al Prat de l'~ (LL)
 Anton, als Pasturers de l'~ (20-LL)
 Anton, Billura de l'~ (77-LL)
 Anton, Bosc de la Mollera de l'~ (LL)
 Anton, Cresp de l'~ (LL)
 Anton, feixa de l'~ (65-LL)
 Anton, Hort de l'~ (LL)
 Anton, l'Hort de l'~ (15-LL)
 Anton, la Cultia de Picamal de l'~ (LL)
 Anton, la Mollera de l'~ (LL)
 Anton, la Terreta de l'~ de Billura (LL)
 Anton, les Feixes del Castell del Joan Farré o de l'~ (160-LL)
 Anton, lo Prat de l'~ de la Solana (LL)
 Anton, lo Prat de l'~ dels Aubacs (LL)
 Anton, Prada de l'Aubac de l'~ de Llorts (180-LL)
 Anton, Prat de ~ dels Aubacs (LL)
 Anton, Prat de Farreres de l'~, del Roca, del Pardigall, del Llefa (LL)
 Anton, Prat de l'~ de la Solana (LL)
 Anton, Soliador de l'~ (74-LL)
 Anton, Terra de Billura de l'~ (LL)
 Anton, Terra de l'Ascobet de l'~ (LL)
 Antonet, Feixes de l'~ (LL)
 Antonet, Feixes de l'~ i del Cabanes (SE)
 Antonet, Font del Grau de l'~ (LL)
 Antonet, Hort de l'~ (100-LL)
 Antonet, la Coma de l'~ (LL)
 Antonet, la Terra de l'~ (LL)
 Antonet, la Terra de l'~ de Font del Grau (117-LL)
 Antonet, la Terreta del Brossós de l'~ (LL)
 Antonet, les Buïgues de ~, del Pardigall (LL)
 Antonet, los Arenys de l'~ (181-LL)
 Antonet, Prat de l'~ (69-LL)
 Antonet, Prat de l'~ del Prat d'en Torres (69-LL)
 Antonet, Prat dels Ribassos de l'~ (145-LL)

Antonet, Terra de l'~ de la Planassa (35-SE)
 Antonet, Terra de l'~ del Brossós (33-SE)
 Antonet, Terra de l'~ de la Coma (LL)
 Areny, lo Prat de l'~ (163-LL)
 Arrero, Camp de les Tallades de l'~ (*o lo Camp de les Tallades del Ferino*) (77-SE)
 Arrero, lo Prat de les Molleres de l'~ (64-SE)
 Arrero, los Prats de l'~ (*o los Prats del Ferino*) (67-SE)
 Arrero, ø/les Terres de l'~ (*Terres del Ferino*) (SE)
 Arrero, Prat d'Ausany de l'~ (19-SE)
 Arrero, Prat de l'~ (SE)
 Arrero, Prat de la Farga de l'~ (SE)
 Ascoté, la Cultia d'~ (*del Quim de Galotxa*) (61-SE)
 Ascoté, lo Prat d'~ del Quim de Galotxa (55-SE)
 Asidro, al Prat de l'~ (LL)
 Asidro, la Cultia de l'~ (22-LL)
 Asidro, la feixa de l'~ (LL)
 Asidro/Isidro, la Prada de l'~ (LL)

B

Balí, al Prat de ~ (LL)
 Balí, Barrer del ~ (LL)
 Balí, Buïga del ~ (149-LL)
 Balí, feixes del Roc i del ~ (58-LL)
 Balí, l'Hort del ~ (25-LL)
 Balí, lo Barrer del ~ (LL)
 Balí, los Padrassos de ~ (161-LL)
 Balí, Terra del ~ del Querol (185-LL)
 Balí, Terres de les Tallades del ~ (83'-SE)
 Barbet, Prat de la Molina del ~ (75-SE)
 Barbet, Prats del ~ (les Tallades) (SE)
 Batlle, la Terra del ~ (SE)
 Batlle, lo/al Prat de ~ (SE)
 Batlle, los/ø Sarradells/Serradells de ~ (50-SE)
 Batlle, Prat d'Ausany del ~ (20-SE)
 Batlle, Prat del ~ (*de les Tallades*) (72-SE)

Batlle, Serradells de ~ **(SE)**
 Bessó, Prat del ~ **(LL)**
 Buida, Brossós del Colau, del Miquelet, del ~ **(LL)**
 Buida, les Feixes del Brossós del ~ **(SE)**
 Buida, Prat del ~ **(LL)**
 Buida/Guida, la Cultia de/del ~ (de les Tallades) **(SE)**
 Buno, la Borda del ~ **(LL)**
 Buno, les Feixes del ~ **(SE)**
 Buno, lo Prat del ~ **(SE)**
 Buno, los Prats del ~ **(LL)**

C

Cabanes, al Funtornitg de ~ **(LL)**
 Cabanes, Feixes de l'Antonet i del ~ **(SE)**
 Cabanes, l'Aubagueta del ~ **(114-LL)**
 Cabanes, l'Hort de ~ **(24-LL)**
 Cabanes, la Querola de ~ **(LL)**
 Cabanes, la Rouera de ~ **(LL)**
 Cabanes, la Terra del Brossós del ~ **(LL)**
 Cabanes, les Planes de/del ~ **(LL)**
 Cabanes, les Terres de Rull del ~ **(177-LL)**
 Cabanes, lo Funtornitg de ~ **(93-LL)**
 Cabanes, lo Pedasol de ~ **(LL)**
 Cabanes, lo Prat de Farreres del ~ **(LL)**
 Cabanes, lo Prat de la Querola de ~ **(LL)**
 Cabanes, Planes de ~ **(80-LL)**
 Cabanes, Planes de Fors del/de ~ **(131-LL)**
 Cabanes, Prat de la Mola del ~ **(169-LL)**
 Cabanes, Terra del Querol de ~ **(194-LL)**
 Cabanes, Terra del ~ del Brossós **(34-SE)**
 Cadiraire, al Prat del ~ **(LL)**
 Cadiraire, Cresp del ~ **(LL)**
 Cadiraire, Feixa del ~ **(9-LL)**
 Cadiraire, Font del Grau del ~ **(LL)**
 Cadiraire, Hort del ~ **(16-LL)**
 Cadiraire, Hort del ~ de Plana de Duedra **(28-LL)**
 Cadiraire, la Coma del ~ **(LL)**
 Cadiraire, les Feixes del ~ **(LL)**
 Cadiraire, Prat del ~ **(18-LL)**
 Cadiraire, Terra de la Font del Grau del ~ **(116-LL)**
 Cadiraire, Terra del ~ de la Coma **(LL)**
 Cadiraire, Terreta del ~ **(43-LL)**
 Cal Colomí, Cresp de ~ **(LL)**
 Call, Aiguarrebre de ~ **(LL)**
 Call, als Ascaubers de ~ **(LL)**
 Call, Billura de ~ **(78-LL)**
 Call, la Mollera de ~ **(LL)**
 Call, la Rourera dels Ascaubers de ~ (*ara de Cabanes*) **(97-LL)**
 Call, la Terra de ~ **(35-LL)**
 Call, la Terra de ~ de Billura **(LL)**
 Call, la Terra de Casa de ~ **(LL)**
 Call, les Feixes del ~ **(LL)**
 Call, lo Prat de ~ **(LL)**
 Call, Planes de ~ **(79-LL)**
 Call, Prat de Pedaçol de ~ **(162-LL)**
 Call, Soliador de ~ **(73-LL)**
 Call, Terra de ~ (de Casa Toni) **(87-LL)**
 Call, Terra de ~ de la Mollera **(LL)**
 Call, Terra de la Borda de ~ **(LL)**
 Call, Terres de ~ del Brossós **(4-SE)**
 Cametes, la Prada del ~ **(LL)**
 Cametes, la Terra de ~ **(SE)**
 Cametes, lo Prat de les Subiranes del ~ **(57-SE)**
 Cametes, Prat dels Fangots del ~ **(15-SE)**
 Casals, lo Prat de la Farga del ~ (*o lo Prat de la Farga de Ferino*) **(SE)**
 Colau, Brossós del ~, del Miquelet, del Buida **(LL)**
 Colau, Buïgueta d'Oliga del ~ **(158-LL)**
 Colau, Feixes del ~ **(68-LL)**
 Colau, la Feixa del ~ **(LL)**
 Colau, la Terra del ~ de Farreres **(LL)**
 Colau, lo Barrer del ~ **(LL)**
 Colau, lo Prat del ~ **(69-LL)**
 Colau, lo Prat del ~ del Prat d'en Torres **(LL)**
 Colau, Prat del ~ dels Horts **(14-LL)**
 Colau, Terra del ~ **(9-SE)**
 Colau, Terra del ~ del Barrer **(LL)**
 Colau, Terra del ~ del Brossós **(7-SE)**
 Colau, Terra del ~ del Prat d'en Torres **(LL)**
 Colau, Terreta del ~ **(LL)**
 Colomí, al Seig de Dalt del ~ **(LL)**
 Colomí, al Seig de Més Avall del ~ **(LL)**
 Colomí, Feixa del Querol del ~ **(192-LL)**
 Colomí, la Terra de Farreres del ~ **(LL)**
 Colomí, la Terra del ~ de Cort d'Esteve **(45-LL)**
 Colomí, Prat del ~ **(69-LL)**
 Colomí, Soliador de ~ **(75-LL)**
 Colomí, Terra del Prat d'en Torres del ~ **(LL)**
 Coma, Terra de l'Antonet de la ~ **(LL)**
 Cresp, les Feixes del ~ **(LL)**
 Cuixot, la Feixa del ~ **(30-SE)**
 Cuixot, la Terra del ~ **(SE)**
 Cuixot, la Terra Rodona/Redona del ~ **(80-SE)**
 Cuixot, lo Pradet del ~ (*o lo Prat Radó de Cuixot*) **(39-SE)**
 Cuixot, lo Prat de les Subiranes del ~ **(58-SE)**
 Cuixot, lo Prat del ~ **(SE)**
 Cuixot, lo Prat Radó de ~ (*o lo Pradet del Cuixot*) **(39-SE)**

Cuixot, ø/les Terres Pal de ~ **(SE)**
 Cuixot, Peu dels Camps del ~ **(81-SE)**
 Cuixot, Prat de la Borda Nova de ~ **(38'-SE)**
 Cuixot, Prat del Beç del Pardigall, del ~ **(LL)**
 Cuixot, Prats del ~ **(SE)**
 Cuixot, Terra de la Farga del ~ **(79-SE)**

D

Duedra, Bony de Miquelet de Plana de ~ **(LL)**
 Duedra, Bony del Roc de Plana ~ **(LL)**
 Duedra, Brossós del ~ **(LL)**
 Duedra, Feixes de la Font de Canyar de ~ *(o Terres)* **(82-SE)**
 Duedra, Hort del Cadiraire de Plana de ~ **(28-LL)**
 Duedra, la Borda del ~ **(LL)**
 Duedra, la Feixa del ~ **(SE)**
 Duedra, la Terra de ~ **(79'-SE)**
 Duedra, les Subiranes de Cal ~ **(SE)**
 Duedra, lo Prat de ~ de les Subiranes *(o lo Prat de les Subiranes de Duedra)* **(59-SE)**
 Duedra, lo Prat de la Borda Nova de Cal ~ **(SE)**
 Duedra, lo Prat Rodó de ~ **(LL)**
 Duedra, lo Prat Rodó de ~ *(o lo Prat de la Caubella de/de Cal Duedra)* **(36-SE)**
 Duedra, ø/lo Prat de la Farga de ~ **(17-SE)**
 Duedra, plana ~ **(27-LL)**
 Duedra, Plana de ~ del Jaume **(LL)**
 Duedra, Prat de la Caubella de/de cal ~ *(o lo lo Prat Rodó de Duedra)* **(36-SE)**
 Duedra, Prat de les Subiranes de ~ **(SE)**
 Duedra, Prat Llarg de ~ **(SE)**
 Duedra, Terra del ~ del Brossós **(8-SE)**
 Duedra, Terres de la Font de Canyar de ~ *(o Feixes)* **(82-SE)**
 Duedra, Terretes del ~ **(26-SE)**

E

Esteve, Camí de Cort d' ~ **(O-LL)**
 Esteve, Cort d' ~ **(LL)**
 Esteve, la Buïga del Serni de Cort d' ~ **(LL)**
 Esteve, la Terra de Cort d' ~ del Pere **(LL)**
 Esteve, la Terra del Colomí de Cort d' ~ **(45-LL)**
 Esteve, la Terra del Roc de Cort d' ~ **(46-LL)**
 Esteve, lo Prat d' ~ **(SE)**

F

Felino, Terres del ~ *(ø/les Terres de l'Arrero)* **(SE)**
 Felissó, la Cultia de ~ **(SE)**
 Felissó, lo Prat de ~ d'Encodina **(SE)**
 Felissó, ø/la Cultia de les Tallades de/del ~ **(70-SE)**
 Felissó, Terra del ~ del Brossós **(12-SE)**
 Felissó, Terres del ~ **(SE)**
 Feliu, lo Prat del ~ **(60-SE)**
 Ferino, lo Camp de les Tallades del ~ *(o Camp de les Tallades de l'Arrero)* **(77-SE)**
 Ferino, lo Prat de la Farga de ~ *(o lo Prat de la Farga del Casals)* **(SE)**
 Ferino, los Prats del ~ *(o los Prats de l'Arrero)* **(67-SE)**
 Ferino, Prat del ~ **(SE)**
 Fijat, al Barrer del ~ **(LL)**
 Fijat, al Camp de ~ **(55-LL)**
 Fijat, al Prat de ~ (Encodina) **(SE)**
 Fijat, Billura de ~ **(LL)**
 Fijat, Cóm de ~ **(a-SE)**
 Fijat, Cóm de ~ **(LL)**
 Fijat, Cultia de ~ **(49-SE)**
 Fijat, la Comella del ~ **(LL)**
 Fijat, la Feixa Llarga de ~ **(59-LL)**
 Fijat, la Peça de ~ **(91-LL)**
 Fijat, la Prada de ~ **(LL)**
 Fijat, la Terra de ~ **(LL)**
 Fijat, la Terra de Billura de ~ **(LL)**
 Fijat, la Terra de/del ~ **(66-SE)**
 Fijat, les Costes de ~ **(51-SE)**
 Fijat, les Feixes del ~ **(57-LL)**
 Fijat, les Terres de ~ **(85-LL)**
 Fijat, lo Barrer de Xic de Baix del ~ **(LL)**
 Fijat, lo Barrer del ~ **(LL)**
 Fijat, lo Camp de la Farga de ~ **(84-SE)**
 Fijat, lo Camp del ~ **(LL)**
 Fijat, lo Pradet de ~ *(o lo Pradet, o lo Pradet de la Font de Fijat)* **(48-SE)**
 Fijat, lo Pradet de la Font de ~ *(o lo Pradet, o lo Pradet de Fijat)* **(48-SE)**
 Fijat, lo Prat de ~ **(LL)**
 Fijat, lo Prat de ~ d'Encodina **(SE)**
 Fijat, lo Prat de ~ d'Encodina **(SE)**
 Fijat, lo Prat de la Peça de ~ **(LL)**
 Fijat, lo Prat de les Subiranes del ~ **(56-SE)**
 Fijat, lo Siscar de ~ **(153-LL)**
 Fijat, Prat de Billura de ~ **(82-LL)**
 Fijat, Prat de les Tallades del ~ **(62-SE)**
 Fijat, Prat del Trauquer del ~ **(LL)**

Fijat, Prat Escolà de ~ **(167-LL)**
 Fijat, Terra de/del ~ **(SE)**
 Fijat, Terres de ~ **(SE)**
 Fijat, Terres del ~ del Brossós **(6-SE)**
 Fusteró, lo Prat de ~ **(5-LL)**
 Fusteró, lo Prat de les Tallades de ~ **(68'-SE)**
 Fusteró, lo Prat del ~ d'Encodina **(SE)**
 Fusteró, Prat del ~ (Encodina) **(SE)**

G

Garrallà, Barricó del ~ **(137-LL)**
 Garrallà, Canimar del ~ **(133-LL)**
 Garrallà, Cresp del ~ **(LL)**
 Garrallà, Feixa del ~ **(LL)**
 Garrallà, Feixes del Querol del ~ **(178-LL)**
 Garrallà, Font del Grau del ~ **(LL)**
 Garrallà, Hort de Vidal del ~ **(136-LL)**
 Garrallà, l'Hort de Vidal del ~ **(136-LL)**
 Garrallà, l'Hort del Barrer del ~ **(LL)**
 Garrallà, la Marjot de/del ~ **(31-LL)**
 Garrallà, la Querola del ~ **(143-LL)**
 Garrallà, la Querola del ~ **(LL)**
 Garrallà, les Feixes del ~ **(12-LL)**
 Garrallà, les Feixes del ~ **(LL)**
 Garrallà, lo Barrer de l'Amadeu (*del* ~) **(LL)**
 Garrallà, lo Prat de Llorenç del ~ **(LL)**
 Garrallà, los Barrers del ~ **(104-LL)**
 Garrallà, Prat de Llorenç del ~ **(LL)**
 Garrallà, Terra de ~ (*Cort d'Esteve*) **(44-LL)**
 Garrallà, Terra de ~ **(49-LL)**
 Garrallà, Terra de la Font del Grau del ~ **(118-LL)**
 Gené, la Terra de ~ **(67'-SE)**
 Gené, la Boïga del Cresp de ~ **(1-LL)**
 Giné, al Prat de ~ del Cresp **(2-LL)**
 Giner, al/lo prat del/de ~ **(LL)**
 Giner, Prat del Cresp del ~ **(2-LL)**
 Güida, la Cuella de ~ de l'Olibet **(69'-SE)**
 Guida, la Cultia de ~ **(SE)**
 Güida, la terra de ~ del Brossós **(32-SE)**
 Güida, lo Prat de les Tallades del ~ **(69-SE)**
 Guida, lo Prat del ~ **(SE)**
 Guida, Prat de ~ (de les Tallades) **(SE)**
 Guida/Buida, la Cultia de/del ~ (de les Tallades) **(SE)**

I

Isidro, els Pasturers de l' ~ **(37-LL)**
 Isidro, Terra Rodona del Querol de l' ~ **(186-LL)**
 Isidro/Asidro, la Prada de l' ~ **(LL)**

J

Jan, lo Prat de Puntal del Ton del ~ **(SE)**
 Jaume, al Prat del Castell del ~ **(LL)**
 Jaume, Bony de la terra del ~ **(LL)**
 Jaume, Camps del ~ de Sedornet **(41-LL)**
 Jaume, Font del Grau del ~ **(LL)**
 Jaume, Hort del ~ **(23-LL)**
 Jaume, Hortet del ~ **(LL)**
 Jaume, la Rouera del ~ **(LL)**
 Jaume, la Torta del ~ **(94-LL)**
 Jaume, lo Prat del ~ **(60-LL)**
 Jaume, los Ascaubers del ~ **(LL)**
 Jaume, Plana de Duedra del ~ **(LL)**
 Jaume, Planes de Fors del ~ **(128-LL)**
 Jaume, Prat d'Ausany del ~ de Sornàs del Quico **(LL)**
 Jaume, Prat de la Molina del ~ **(LL)**
 Jaume, Prat del ~ del Castell **(64-LL)**
 Jaume, Terra de la Font del Grau del ~ **(119-LL)**
 Jaumet, lo Prat de/del Rossa del ~ (*o Prat del Jaumet, o Prat de les Tallades*) **(SE)**
 Jaumet, Prat de Rossa del ~ **(SE)**
 Jaumet, Prat del ~ (*o Prat de les Tallades, o lo Prat de/del Rossa del Jaumet*) **(SE)**
 Jepolí, al/ø Cresp del ~ **(LL)**
 Jepolí, Feixes del ~, del Martí **(195-LL)**
 Joan Farré, al Cresp del ~ **(LL)**
 Joan Farré, les Feixes del Castell del ~ o de l'Anton **(160-LL)**

L

Llefa, l'Aubagueta de ~ **(LL)**
 Llefa, Ascaubers del ~ **(92-LL)**
 Llefa, el Soleador del ~ **(72-LL)**
 Llefa, l'Aubagueta del ~ **(115-LL)**
 Llefa, l'Hort del ~ **(LL)**
 Llefa, Prat de Farreres de l'Anton, del Roca, del Pardigall, del ~ **(LL)**
 Llefa, Prat del ~ **(69-LL)**
 Llefa, Terra del ~ del Prat d'en Torres **(LL)**
 Llorenç, lo Prat de ~ del Garrallà **(LL)**
 Llorenç, lo Prat de/del ~ **(LL)**
 Llorenç, Prat de ~ de la Sella **(LL)**

M

Macià, l'Ø Hort del ~ (19-LL)
 Margarit, los Prats de Puntal del ~ (SE)
 Martí, les Feixes del ~, del Jepolí (195-LL)
 Martí, lo Prat del ~ (LL)
 Martí, lo/Ø Cresp del ~ (7-LL)
 Matet, la Terra ~ (SE)
 Miquel, la Terra del ~ (SE)
 Miquel, lo Prat de ~ (SE)
 Miquelet, al Barrer del ~ (LL)
 Miquelet, als Ascaubers del ~ (LL)
 Miquelet, Bony de ~ de Plana de Duedra (LL)
 Miquelet, Brossós del Colau, del ~, del Buida (LL)
 Miquelet, Feixa del ~ (LL)
 Miquelet, la Coma del ~ (LL)
 Miquelet, les Feixes del ~ (62-LL)
 Miquelet, lo Barrer de Cal ~ (LL)
 Miquelet, lo Cresp del ~ (8-LL)
 Miquelet, Marjot del ~ (67-LL)
 Miquelet, Prat del ~ (69-LL)
 Miquelet, Terra del ~ de la Coma (LL)
 Miqueló, lo Prat del ~ (LL)
 Mitxeu, al/Ø Cresp de/del ~ (10-LL)
 Mitxeu, als/los Ribassos de/del ~ (LL)
 Mitxeu, Brossós del ~ (LL)
 Mitxeu, Feixes del Querol del ~ (149-LL)
 Mitxeu, la Terra de ~ (50-LL)
 Mitxeu, la Terra de ~ de les Buïgues (LL)
 Mitxeu, la Terra de ~ de Sedornet
 Mitxeu, les Buïgues de ~ (155-LL)
 Mitxeu, les Feixes del ~ (SE)
 Mitxeu, lo/Ø Prat Pollós del ~ (146-LL)
 Mitxeu, Marjot de ~ (165-LL)
 Mitxeu, Ø/l'Ø Hort de/del ~ (21-LL)
 Mitxeu, Terra de la Font del Grau del ~ (121-LL)
 Mitxeu, Terres del ~ del Brossós (10-SE)
 Molina, al Prat de la ~ (LL)
 Molines, lo Prat de la Borda de ~ (3-LL)
 Molines, Prada de ~ (182-LL)
 Muixó d'Ansalonga, la Borda d'Ausany del ~ (22-SE)
 Muixó d'Ansalonga, los Prats d'Ausany del ~ (22-SE)
 Muixó, la Borda de l'Ausany del ~ (LL)
 Muixó, Prat de la Rebollissa del ~ (LL)

O

Olibet, la Cuella de Güida de l' ~ (69'-SE)

P

Pal, al Prat del ~ (LL)
 Pal, Borda de ~ (182-LL)
 Pal, les Costes de ~ (53-SE)
 Pal, les Subiranes de Cal ~ (52-SE)
 Pal, les Subiranes del ~ (LL)
 Pal, los Barricons de ~ (54-SE)
 Pal, Ø/les Terres ~ de Cuixot (SE)
 Pal, Prat de ~ del Querol (184-LL)
 Pal, Prat de les Subiranes de ~ (*o lo Prat Subirà*) (65-SE)
 Pal, Prat Subirà de ~ (*o Prat de les Subiranes de Pal*) (65-SE)
 Pardigall, Hort del ~ (125-LL)
 Pardigall, Hort del Barrer del ~ (LL)
 Pardigall, Hort del Saulet dels Planters del ~ (130-LL)
 Pardigall, l'Aubagueta del ~ (132-LL)
 Pardigall, l'Hort del ~ del Sarrell dels Planters (LL)
 Pardigall, l'Hort del Barrer del ~ (LL)
 Pardigall, les Buïgues de l'Antonet, del ~ (LL)
 Pardigall, les Feixes del ~ (LL)
 Pardigall, les Molleres de ~ (LL)
 Pardigall, lo Prat del ~ (27-SE)
 Pardigall, lo Seig de ~ (LL)
 Pardigall, los Ascaubers del ~ (99-LL)
 Pardigall, Prat de Farreres del ~ (LL)
 Pardigall, Prat del Beç del ~, del Cuixot (LL)
 Pardigall, Soliador de ~ (76-LL)
 Pardigall, Terres del Querol de ~ (193-LL)
 Pepi, lo Prat de les Tallades del ~ (SE)
 Pepi, Prat del Rita del ~ (SE)
 Pere, Feixes del ~ de Sella (52-LL)
 Pere, Hort del ~ (17-LL)
 Pere, l'Hort del ~ (17-LL)
 Pere, la Marjot del ~ (32-LL)
 Pere, la Terra de Cort d'Esteve del ~ (LL)
 Pere, la Terra del ~ de Sella (LL)
 Pere, la/Ø Terra del ~ (33-LL)
 Pere, les Feixes del ~ (68-LL)
 Pere, Terra del ~ (33-LL)
 Perebuida, Prat del ~ (LL)
 Peretell, Feixa del ~ (189-LL)
 Peretell, lo(s) Bony(s) de/del ~ (29-LL)
 Peretell//Pretell, l'Hort/Hortet del ~ (13-LL)

Q

Quica, l'Hort de la ~ **(LL)**
 Quico, la Terra del ~ **(39-LL)**
 Quico, la Terra del Brossos del ~ **(LL)**
 Quico, les Buïgues del ~ **(148-LL)**
 Quico, lo Barrer de Cal/del ~ **(110-LL)**
 Quico, Prat d'Ausany del ~ **(21-SE)**
 Quico, Prat d'Ausany del Jaume de Sornàs del ~ **(LL)**
 Quico, Prat del ~ **(69-LL)**
 Quico, terra del ~ **(39-LL)**
 Quico, Terra del ~ del Brossós **(11-SE)**
 Quim de Galotxa, lo Prat d'Ascoté del ~ **(55-SE)**
 Quim de Rufó, lo Prat del Rita del ~ **(37-SE)**
 Quim de Rufó, Prat de les Tallades del ~ **(74-SE)**

R

Ramonguem, Borda del ~ de Puntal **(SE)**
 Ramonguem, lo Prat de Puntal del ~ **(SE)**
 Rita, lo Prat del ~ **(SE)**
 Rita, lo Prat del ~ del Quim de Rufó **(37-SE)**
 Rita, Prat del ~ **(SE)**
 Rita, Prat del ~ del Pepi **(SE)**
 Roca, Cresp del ~ **(5-LL)**
 Roc, feixes del ~ i del Balí **(LL)**
 Roc, la Terra del ~ de Cort d'Esteve **(46-LL)**
 Roc, lo Pedaçol del ~ **(LL)**
 Roc, lo Prat del ~ **(LL)**
 Roc, ø/l'Hort/Hortet del/de Cal ~ **(26-LL)**
 Roc, Prat del Saulet dels Planters del ~ **(135-LL)**
 Roc, Terra del ~ de les Buïgues **(LL)**
 Roca, als Crespos de ~ **(LL)**
 Roca, Boïga del ~ **(36-LL)**
 Roca, Boïgues de ~ **(147-LL)**
 Roca, Buïga del ~ **(151-LL)**
 Roca, Camps i Borda del ~ **(53-LL)**
 Roc, Hort del Barrer del ~ **(113-LL)**
 Roca, l'Hort del Sarrell dels Planters del ~ **(LL)**
 Roca, l'Hortet del ~ **(LL)**
 Roca, la Borda del ~ **(LL)**
 Roca, la Terra del ~ de les Buïgues **(LL)**
 Roca, les Feixes del ~ **(63-LL)**
 Roca, les Queroles del ~ **(LL)**
 Roca, lo Prat del ~ **(LL)**
 Roca, Marjot del ~ **(48-LL)**
 Roca, ø/l'Hort del/de ~ **(134-LL)**
 Roca, Prada de Casa ~ **(83-LL)**
 Roca, Pradet del ~ **(LL)**

Roca, Prat de Farreres de l'Anton, del ~, del Pardigall, del Llefa **(LL)**
 Roca, Prat de Saulet de ~ **(154-LL)**
 Roca, Terra del ~ del Brossós **(5-SE)**
 Roget, la Marjot de ~ **(164-LL)**
 Roget, les Feixes del ~ **(LL)**
 Rossa, les Feixes de ~ **(85-SE)**
 Rossa, lo Prat de/del ~ del Jaumet (o Prat del Jaumet, o Prat de les Tallades) **(SE)**
 Rossa, Prat de ~ del Jaumet **(SE)**
 Rossell, Borda ~ del Vilaró **(LL)**
 Rossell, la Borda de ~ **(LL)**
 Rossell, la Borda Nova de ~ **(SE)**
 Rossell, la Cultia de ~ **(47-SE)**
 Rossell, la Cultia de ~ **(SE)**
 Rossell, la Farga de ~ **(x-SE)**
 Rossell, la Prada de ~ **(LL)**
 Rossell, la Terra de la Farga de ~ **(SE)**
 Rossell, les Costes de les Tallades de ~ **(SE)**
 Rossell, lo Prat de l'Orri **(SE)**
 Rossell, lo Prat de la Borda Nova de ~ **(SE)**
 Rossell, lo Prat del ~ **(LL)**
 Rossell, Prat de ~ **(LL)**
 Rossell, Prat de la Borda de ~ **(170-LL)**
 Rossell, Prats del ~ **(41-SE)**
 Rossell, Terra del Querol de ~ **(187-LL)**
 Rossell, Terra del Querol del ~ **(191-LL)**
 Rossell, Terres del ~ **(SE)**
 Rufó, la Terra Radona de ~ **(SE)**
 Rufó, la Terra Redona del ~ **(SE)**
 Rufó, lo Prat de ~ **(LL)**
 Rufó, lo Prat de les Tallades de ~ **(63-SE)**
 Rufó, los Camps de la Farga de ~ **(83-SE)**
 Rufó, ø/lo Prat de la Farga de ~ **(40-SE)**
 Rufó, ø/lo Prat Radó/Rodó de/del ~ **(38-SE)**
 Rufó, Prat de ~ (o lo Prat de la Rebollissa) **(45-SE)**
 Rufó, Prat dels Fangots del ~ **(16-SE)**

S

Saboyano, Terra del Querol del ~ **(190-LL)**
 Saulet, l'Hort del ~ **(LL)**
 Saulet, lo Bony de ~ **(LL)**
 Saulet, lo Prat del ~ **(LL)**
 Saulet, lo Prat del ~ de Roca **(154-LL)**
 Sella, al Barrer del ~ **(LL)**
 Sella, als Ascaubers de ~ **(LL)**
 Sella, Boïguetes de ~ **(37-LL)**

Sella, Borda i Camps de ~ **(51-LL)**
 Sella, Buïguetes de/del ~ **(40-LL)**
 Sella, Feixes del Pere de ~ **(52-LL)**
 Sella, Hort dels Barrers del ~ **(103-LL)**
 Sella, la Borda de ~ **(LL)**
 Sella, la Peça del ~ **(LL)**
 Sella, la Terra del ~ **(LL)**
 Sella, la Terra del Pere de ~ **(LL)**
 Sella, les Buïguetes de/del ~ **(40-LL)**
 Sella, lo Prat Agre de ~ **(LL)**
 Sella, lo Prat de Casa del ~ **(168-LL)**
 Sella, lo Prat de la Peça del ~ **(90-LL)**
 Sella, Prat Agre de ~ **(38-LL)**
 Sella, Prat de Llorenç del ~ **(LL)**
 Sella, Prat del ~ **(69-LL)**
 Sella, Solers del ~ **(LL)**
 Sella, Soliador de ~ **(71-LL)**
 Sella, Terra de Casa de ~ **(86-LL)**
 Serni, Buïga del ~ **(150-LL)**
 Serni, l'Hort del ~ **(LL)**
 Serni, la Buïga del ~ **(LL)**
 Serni, la Buïga del ~ de Cort d'Esteve **(LL)**
 Serni, la Terra del ~ **(LL)**
 Serni, la Terreta del ~ **(34-LL)**
 Sisquet, la Borda del ~ **(SE)**

T

Ton, lo Prat de Puntal del ~ del Jan **(SE)**
 Toni, al Prat del ~ **(-LL)**
 Toni, Barricó de ~ **(140-LL)**
 Toni, la Borda del ~ **(LL)**
 Toni, la Font Roja de ~ **(156-LL)**
 Toni, la Querola del ~ **(142-LL)**
 Toni, la Terra de Casa del ~ **(LL)**
 Toni, la Terra de Farreres del ~ **(LL)**
 Toni, la Tremolissa de ~ **(96-LL)**
 Toni, les Bertigues del ~ **(LL)**
 Toni, les Buïgues de ~ **(LL)**
 Toni, les Costes d'Ausany del ~ **(28-SE)**
 Toni, les Costes de ~ **(LL)**
 Toni, les Costes del ~ **(SE)**
 Toni, les Tallades del ~ **(86-SE)**
 Toni, lo Prat de la Querola del ~ **(144-LL)**
 Toni, lo Prat del ~ *(d'Encodina)* **(SE)**
 Toni, lo Prat del ~ d'Encodina **(SE)**
 Toni, lo Prat del ~ de Farreres **(LL)**
 Toni, lo Prat dels Arínsols del ~ **(129-LL)**

Toni, lo Prat dels Arínsols del ~ **(LL)**
 Toni, lo Seig del ~ **(LL)**
 Toni, Prat de la Caubella del ~ **(44-SE)**
 Toni, Prat de les Queroles del ~ **(LL)**
 Toni, Prat del ~ **(LL)**
 Toni, Prats de la Font Roja de ~ **(LL)**
 Toni, Querol del ~ **(188-LL)**
 Toni, Terra de Call (de Casa ~) **(87-LL)**
 Toni, Terra del ~ **(2-SE)**
 Tor, la Borda de ~ **(SE)**
 Tor, la Borda del ~ **(25-SE)**
 Tor, la Cultia de ~ **(43-SE)**
 Tor, les Costes de/del ~ **(24-SE)**
 Tor, les Terres del Brossós de ~ **(13-SE)**
 Tor, lo Pont de la Borda de ~ **(P-SE)**
 Tor, los Prats de ~ **(25-SE)**
 Tor, Prats del ~ **(LL)**
 Torres, Camí de Prat d'En ~ **(Q-LL)**
 Torres, lo Prat del Colau del Prat d'En ~ **(LL)**
 Torres, Prat d'En ~ **(69-LL)**
 Torres, Prat de l'Antonet del Prat d'En ~ **(69-LL)**
 Torres, Terra del Colau del Prat d'En ~ **(LL)**
 Torres, Terra del Llefa del Prat d'En ~ **(LL)**
 Torres, Terra del Prat d'En ~ del Colomí **(LL)**

V

Vidal, Hort de ~ del Garrallà **(136-LL)**
 Vidal, l'hort del ~ **(LL)**
 Vilaró, Borda Rossell del ~ **(LL)**
 Vilaró, Cultia del ~ **(174-LL)**
 Vilaró, Hort del ~ **(173-LL)**
 Vilaró, la Borda del ~ **(LL)**
 Vilaró, Prada del ~ **(176-LL)**

ordino'0